

Švedska je tokrat dala zgled

DUŠAN UDOVIČ

Potem ko se ni še niti do-
bro polegel odmev posledic
uničujočega izraelskega »ka-
zeneskega« napada na Gazo
izpred par mesecev, se v Iz-
raelu znova nevarno zapleta.
Povod je bilo tokrat streljanje
na izraelskega skrajnega des-
ničarja. Vsled atentata so Iz-
raelci zaprli dostop do jeru-
zalemske mošeje Al Aksa, a
so morali na pritisk medna-
rodnih dejavnikov, predvsem
ZDA, zaporo takoj preklica-
ti, saj bi se zaradi nje v Jeru-
zalemu lahko dobesečno vne-
la vojna.

Toda hujši povod, prav-
zaprav dobesečno izzivanje,
so izraelski načrti za gradnjo
tisoč novih stanovanj v vzhod-
nem Jeruzalemu in to, kot
vselej, na palestinskem ozem-
lju. Kdor le malo sledi dogaja-
njem v Izraelu točno ve, da se
je vsako obdobje zaostritev
neskončnega izraelsko-pale-
stinskega konflikta vedno za-
čelo s takšnim ropanjem pale-
stinske zemlje. V tem primeru
je stvar še hujša, saj je splošno
znano, da želijo Palestinci
vzhodni Jeruzalem, ki ga je Iz-
rael zasedel v vojni leta 1967,
za prestolnico svoje države.

Značilno je, da so se to-
krat kritike na Izrael zgostile
v Varnostnem svetu Združe-
nih narodov, kjer so velepo-
slaniki skoraj vseh držav za-
radi tega energično protesti-
rali. Kritičen je bil tudi pred-
stavnik ZDA, ki so sicer naj-
večje zaveznice Izraela, vendar
dobro vedo, da tako ravnanje
vodi k neprestanemu zaostro-
vanju konflikta, ki postaja vse
težje obvladljiv, z njim pa tu-
di celoten eksplozivni položaj
na Bližnjem vzhodu. O tem,
kako so zaradi takega dogaja-
nja ameriško - izraelski odno-
si zdrknili na doslej najnižjo
raven, govori izjava visokega
ameriškega funkcionarja, ki je
v pogovoru za ameriško revijo
dejal, da je izraelski premier
Benjamin Netanyahu omejen
in neodgovoren, pravi »koko-
ši drek«.

V tem kontekstu je iz-
jemnega pomena včerajšnja
poteza švedske vlade, ki je kot
prva država v zahodni Evropi
uradno priznala palestinsko
državo. Besna reakcija Izraela,
ki je s Švedsko nemudoma
prekinil diplomatske odnose,
daje razumeti, kolikšno poli-
tično težo lahko ima ta šved-
ska poteza v procesu uvelja-
vljanja pravice Palestinecev do
lastne države.

RIM - Po policijskem napadu na delavce še vedno napet položaj med vlado in sindikati

Renzi: Treba je umiriti tone Camusso: Tudi pendreke

Sindikata kovinarjev Fiom napovedal osem ur splošne stavke

TRST - Stališča

Hud spor vlada-Cgil

TRST - Spopad med vlado in
sindikatom Cgil se je hudo zaostril.
O tem smo se včeraj pogovorili s
poslancem DS Ettorejem Rosatom
in tajnikom deželnega sindikata
Cgil Francom Belcijem. Prvi je po-
udaril, da se mora napetost zmanj-
šati ter zagovarjal reformo trga de-
la. Drugi je ugotavljal, da prihaja
v DS do genske spremembe.

Na 5. strani

RIM - Po srednjih dogodkih, ko je
policija v Rimu s pendreki napadla ko-
vinarske delavce jeklarne Ast iz Ternija,
medtem ko do demonstrirali v obram-
bo svojih delovnih mest, je bil včeraj dan
srečanj in pojasnil. Kljub vsemu pa na-
petega ozračja med vlado in sindikati ni
bilo moč povsem razbliniti. Predsednik
vlade Matteo Renzi, ministrica za go-
spodarski razvoj Federica Guidi in pod-
tajnik pri predsedstvu vlade Graziano
Delrio so se v palači Chigi sestali s pred-
stavniki sindikatov. Renzi je povabil vse
k umiritvi tonov, Susanna Camusso pa
mu je v radijski oddaji odgovorila, da je
potrebno umiriti tudi pendreke.

Minister za notranje zadeve Ange-
lino Alfano pa je o dogodkih med de-
monstracijo v Rimu poročal v senatu in
poslanski zbornici.

Na 11. strani

REFORMA KRAJEVNIH UPRAV

Na Videmskem precej kritični do reforme

TRST - Maks Suard

Škofova poslanica

TRST - Pokojni kriški župnik
Maks Suard naj bi v dveh pismih pri-
znal zlorabo takrat trinajstletne de-
klke. Pogovarjali smo se z odgovor-
no pri združenju proti nasilju nad
mladoletniki MALAB Danielo Ge-
rin, ki nam je povedala, da žrtve skoraj
vedno spolno nasilje prijavijo po
več letih. Temu naj bi botroval občutek
sramu in nemoči. Škof Giam-
paolo Crepalda pa je objavil posla-
nico, ki jo bodo v nedeljo prebrali pri
mašah v vseh tržaških cerkvah.

Na 4. strani

Cerkovna ordnina
tudi v knjižnem jeziku

Na 2. strani

Burgo: danes ponovno
zaprejo drugo linijo

Na 5. strani

Delavske zadruga:
skupščina zaposlenih

Na 5. strani

ZKB nagradila
najboljše učence

Na 8. strani

Pred goriškim hotelom
vrtnarili prebežniki

Na 14. strani

GORICA - Projekt združenja AID

Samozavestni otroci premagaujejo disleksijo

DREVESNICA in VRTNARIJA
Helianthus

Pričakujemo
vas na
Proseku!

POPUST 10%
DO 31. 10. 2014

Trst - Prosek 1000 (Bivši Il Giardinieri)
Info: tel. 040 25 28 148 - helianthus2013@libero.it

partner
BUSA

BERLIN - Obisk slovenskega premierja Mira Cerarja pri nemški kanclerki

Merklova: Slovenska vlada začela ambiciozen projekt

BERLIN - Nova slovenska vlada po oceni nemške kanclerke Angele Merkel začenja ambiciozen projekt konsolidacije gospodarstva. Sodeč po včerajšnjih pogovorih s premierjem Mirom Cerarjem se bo problemov lotila na vključujoč način v dialogu s sindikati, investitorji in delodajalci ter obenem razvijala kulturo skupne odgovornosti, je še dejala in to pozdravila. Merklova je poleg tega spomnila, da je slovenska vlada pred »zahtevno privatizacijsko agendo«, ki se nadaljuje in pri kateri imajo svoje interese tudi nemška podjetja. Ocenila je, da s slovenskim premierjem glede krize evrskega prostora delita prepričanje, da so solidni proračuni pomembni, da pa moramo hkrati temeljito razmisliti o tem, kako ustvarjati rast - kam morajo iti investicije, kje je potrebno zmanjšati birokracijo, kateri projekti so tisti, ki zagotavljajo prihodnost Evrope.

Medtem ko je kanclerka spomnila, da imata Nemčija in Slovenija »zelo dobre dvostranske, tesne, prijateljske« odnose, je Cerar na novinarski konferenci izpostavil predvsem zadovoljstvo ob odličnem gospodarskem sodelovanju z Nemčijo, ki je najpomembnejša partnerica Slovenije. Kot je dodal, se je pogovor vrtil okoli tega, kako to sodelovanje še izboljšati. Med perspektivnimi področji je izpostavil inovacije in zelene tehnologije.

Kot je nadaljeval, so pri tem zavezani predvsem dvema ciljema: pospeševanju gospodarske rasti, kjer se že kažejo ugodni kazalci, in hkrati zagotavljanju finančne konsolidacije, tako da bo primanjkljaj prihodnje leto pod tremi odstotki BDP.

Poleg tega želi njegova vlada Slovenijo še bolj odpreti tujim investitorjem, odpraviti administrativne ovire in tudi v sodelovanju z Nemčijo in drugimi evropskimi državami spodbujati infrastrukturne, energetske in druge projekte, pomembne za Slovenijo, Nemčijo in za Zahodni Balkan, je dejal. Kot je izpostavil, bo Slovenija vesela podpore Nemčije pri investicijah na različnih področjih, na primer v izgradnjo drugega železniškega tira od Luke Koper proti srednji Evropi. Kot možen projekt je izpostavil še, da bi prek širitve karavanškega prodora vzpostavili že dolgo zamišljeno železniško povezavo med Münchnom in Carigradom.

Nemška kanclerka Angela Merkel in slovenski premier Miro Cerar po pregledu častnega voda pred kanclersko palačo v Berlinu

ANSA

Na novinarsko vprašanje o tem, da se gospodarski obeti za Nemčijo slabšajo in ali bi moralo to skrbeti Slovenijo, je Cerar priznal, da lahko zagotovo vsako poslabšanje gospodarske situacije v Nemčiji negativno vpliva na gospodarstvo v Sloveniji. Merklova je po drugi strani izpostavila, da je treba pogledati, kje so razlogi za poslabšanje teh obetov. Kot je poudarila, je pomembno, da je domače povpraševanje v Nemčiji še vedno zelo močno in bo tako tudi ostalo. Res pa je, da se država iz različnih razlogov, od Kitajske do Rusije, sooča s težavami pri izvozu.

Cerar je glede privatizacije povedal, da je pri Merklovi poudaril, da se ta nadaljuje in da Slovenija pospešila proces privatiziranja 15 podjetij na seznamu. Poleg tega naj bi bil kmalu sprejet strateški načrt upravljanja z državnim premoženjem, ki bo vseboval tudi prioritete glede nadaljnje privatizacije.

Na obisku v nemški prestolnici se je od srede mudil tudi finančni minister Dušan Mramor, ki se je v četrtek sestal z nemškim kolegom Wolfgangom Schäublejem. Med drugim sta se pogovarjala o načrtih slovenske vlade za pospešitev gospodarske rasti in stabilizacijo javnih financ ter o evropski ekonomski politiki v času krize. (STA)

ZBIRKA TRUBAR V SODOBNEM JEZIKU

Cerkovna ordninga zdaj tudi v knjižnem jeziku

LJUBLJANA - V zbirki Trubar v sodobnem jeziku je izšla knjiga Primož Trubar, Cerkveni red (1564). Delo, ki sta ga izdala Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in Združenje Trubarjev forum, sloni na memmingskem izvodu Cerkovne ordninge (na posnetku). Ta je kompilacija več nemških besedil v slovenskem prevodu, 15 odstotkov pa je Trubarjevega avtorskega dela.

Urednik knjige Kozma Ahačič je na predstavitvi dela uvodoma spomnil, zakaj je Cerkovna ordninga pomembna za slovenski prostor. Delo podaja vizijo pravne, organizacijske in duhovne ureditve protestantske cerkve na Slovenskem, je prvo v slovensčini napisano delo, namenjeno intelektualni eliti, ponuja pomembno teološko besedilo, obenem pa je tudi uporniško delo. Trubar je knjigo izdal kljub temu, da se je zavedal, da bo z njo posegel v pravice takratnega deželnega kneza in ga s tem izzval, je pojasnil Ahačič, ki je skupaj z Vinkom Ošlakom poskrbel za kritični prevod Trubarjevega izvirnika.

Knjiga je sestavljena iz treh delov. V prvem je Trubar opisal evangeličanski nauk, v drugem se je razpisal o pridigarstvu - ta del je skoraj v celoti avtorski - v tretjem pa so opisani obredi. V knjigi je opisana tudi njegova zamisel o osnovnem šolstvu.

Znanstvenokritična izdaja Cerkovne ordninge s prevodom v sodobni knjižni jezik temelji na nedavno odkritem, zelo dobro ohranjenem, memmingskem izvodu. Poleg tega izvoda, ki je bil po naključju odkrit lani v Mestnem arhivu v nemškem Memmingenu, obstaja le še poškodovan vatikanski izvod.

Predsednik Združenja Trubarjev forum Drago Sukič je dejal, da so s knjigo, ki jo je založila Založba ZRC, želeli popraviti krivico, ki se je godila Trubarju. »Večina Slovencev ve, da je Trubar avtor prvih slovenskih knjig, skoraj nihče pa ne pozna njihovih vsebin,« je pojasnil. Tako so leta 2008 ob 500. obletnici Trubarjevega rojstva v sodobnem knjižnem jeziku izdali Abecednik, leto pozneje Katekizem, tokrat pa še Cerkovno ordningo.

FJK bo dobila novo občino

TRST - Deželni svet je včeraj soglasno odobril zakonski osnutek, s katerim se s 1. januarjem 2015 ustanovi novo občino Valvasone/Arzene v pordenonski pokrajini. Nova občina je nastala z združitvijo obeh krajev, s tem da bo imel Valvasone položaj občinske »prestonice«. Volitve novega občinskega sveta in župana oziroma županje bodo na eno od nedelj v obdobju med 15. aprilom in 15. junijem prihodnjega leta. Do takrat bosta občino vodila komisar in njegov namestnik, ki bosta imela pooblastila, ki so jih prej imeli župana, oba občinska odbora in sveta, katerim so funkcije prenehale. Deželni odbor je še sklenil, da bo v prvih dveh mandatih župan imenoval največ sedem odbornikov, pri čemer bodo morali biti v odboru predstavniki obeh krajev, ki sestavljata novo občino.

V Portogruaru zaprli kitajski masažni salon

PORTOGRUARO - Finančni stražniki so v središču Pordenona na podlagi sklepa pordenonskega sodišča zaprli kitajski masažni salon, lastnika salona pa so aretirali. Preiskava se je začela januarja letos, ko so odkrili, da za zamenjenimi stekli masažnega salona opravlja paralelna »dejavnost« z najrftazličnejšimi spolnimi storitvami proti plačilu. Salon je vodil aretirani Kitajec, v njem pa je bilo zaposlenih osem Kitajk v starosti od 19 do 44 let, med katerimi je bila tudi lastnikova žena. Stranke so v salon vabili z oglasi v krajevnih dnevnikih in na internetu, med tako imenovano »klastično« masažo pa je bilo strankam dokaj jasno povedano, da imajo tudi dodatno »ponudbo«, ki jo je treba posebej plačati. Glede na vrsto »storitve«, so bili zneski doplačil različni, znašali pa so do 100 evrov.

Uboja 29-letne ženske v Mariboru osumljen 25-letni moški

MARIBOR - Uboja 29-letne ženske, ki se je zgodil v Mariboru v sredo okoli 18. ure (o dogodku smo že poročali), je osumljen 25-letni slovenski državljani, ki so ga pridržali na policiji, so sporočili s Policijske uprave Maribor. Osumljeni je v sredo v stanovanjski hiši v Mariboru v še nepojasnjenih okoliščinah večkrat do smrti zabodel 29-letno žensko, slovensko državljanko. Policisti še zbirajo obvestila in dokaze ter ugotavljajo dejstva in okoliščine dejanja.

Med ogledovanjem zlatnine v žepe pospravili za okoli 7000 evrov izdelkov

KOPER - Moški in dve ženski so v sredo iz zlatarne na Čevljarski ulici v Kopru odnesli zlatnino v vrednosti skoraj 7000 evrov. V zlatarno so prišli okoli 13. ure, hoteli so kupiti nekaj zlata in si ogledovali različne izdelke. Z zlatnino so - ne da bi jo plačali - odšli iz zlatarne, so sporočili s Policijske uprave Koper. Omenjeni obiskovalci so iz zlatarne odšli s pojasnilom, da morajo po denar. Ko je nato zlatar pregledal izdelke na pultu, je ugotovil, da manjka zlatnina v vrednosti skoraj 7000 evrov, še pojasnjujejo na koprski policijski upravi. Policisti po njihovih navedbah še nadaljujejo z zbiranjem obvestil.

BOCEN - Navodila za ravnanje z odpadki

Urdu in kitajščina da, na Ladince in ladinščino pa so pozabili

BOCEN - Navodila glede ravnanja z odpadki do odslej na razpolago tudi v jeziku urdu in v kitajščini. Tako poroča časopis Dolomiten z dne 18. in 19. oktobra (str. 25) o pobudi družbe Seab, da z osnovnimi pravili zbiranja in ravnanja z odpadki seznanijo pripadnike različnih narodnostnih skupnosti, ki živijo v Bocnu. Pripravili so zgibanko v osmih, manjšinskih jezikih. Poleg nemščine in italijanščine je bila zgibanka natisnjena v španščini, ruščini, albanščini, kitajščini, paštumu, urdu jeziku, romunščini, arabščini. V kratkem bodo navodila na razpolago tudi v francoščini in angleščini.

Na Južnem Tirolskem, posebej v Bocnu, živi veliko priseljencev, ki so zaposlitev našli zlasti v gostinstvu in kmetijstvu ter na področju storitev in se želijo povsem vključiti v družbeno stvarnost.

Jezik, oziroma komunikacija z občinskimi uradi in službami pomeni lahko veliko oviro v postopku integracije, ki jo želijo na občini obiti in pobuda družbe Seab je usmerjena prav v ta cilj, poudarjajo v pristojnem odborništvu. Pri pobu-

di so se zgledovali po pozitivnih izkušnjah v sedmih državah.

Kljub visoki stopnji urejenosti na področju ravnanja z odpadki, se tudi v Bocnu kar pogosto soočajo z vprašanjem črnih odlagališč, kar dodatno bremeni celotno skupnost. V pristojnih službah pa napovedujejo tudi izboljšave v sistemu ločenega zbiranja plastike in odpadkov iz trgovin.

Dolomiten na isti strani poroča tudi o odločni reakciji ladinške skupnosti, ki živi tudi v Bocnu in ki šteje vsaj 700 pripadnikov. Nanjo, oziroma na ladinščino, so ob pripravi zgibanke namreč povsem pozabili. Sicer ni to prvič, piše časopis. Na ladinško skupnost so pozabili nedavno, ob odpiranju Dokumentacijskega centra v nekdanjem Spomeniku zmage. Pokrajinski svetnik Florian Mussner, predstavnik ladinške skupnosti, je v zvezi s tem načelnike pristojnih deželnih (pokrajinskih) uradov in služb zaprosil naj v sporočilih, ki so namenjena pripadnikom različnih skupnosti dosledno upoštevajo tudi Ladince. Zagotovil je tudi pomoč in sodelovanje pri prevajanju... (VK)

VIDEM - Izredno zasedanje pokrajinskega sveta o reformi krajevnih uprav

Fontanini odločno proti, tudi večina županov zelo kritična

VIDEM - Reforma krajevnih uprav, ki jo načrtuje deželna vlada je »nevarna, saj pod udarom ni samo upravna enota velikih razsežnosti, pač pa tvegamo, da bo naš teritorij izgubil svojo avtonomijo in da bodo imeli državljani manjšo moč odločanja, to se pravi da bo manj demokracije«. To je prepričanje predsednika videmske pokrajine Pietra Fontaninija, ki je v ponedeljek na razširjeni seji pokrajinskega sveta, na katero so bili vabljeni tudi krajevni upravitelji, ostro napadel napovedano reformo.

Fontanini ni kritiziral samo spremembe volilnega sistema (med drugim je poudaril, da ukinitvev pokrajin ni gotova), temveč tudi to, da so reformo, kot je dejal, vsilili z vrha in da predlagatelji niso priložili nobenega tehničnega poročila, v katerem bi analizirali njene stroške in koristi. »Študija, ki jo je za nas izvedla obrtna zveza Cgia iz Mester pa dokazuje, da se bodo z napovedano reformo stroški v resnici povečali: 5 milijonov več na leto bomo porabili samo za premostitev pokrajinskih uslužbencev na Deželo,« je dodal Fontanini.

Rezultate študije je podrobneje predstavil predsednik Zveze italijanskih pokrajin Fabrizio Cigolot. Napovedana reforma, je povedal Cigolot, ne bo rešila problemov šolskih poslopij in pokrajinskih cest. Manjše občine, ki predstavljajo 61%, bodo imele v novih unijah le 36% glasov. Najbolj prizadeta pa bo zlasti videmska pokrajina, ki bo razdeljena v 9 novih ozemeljskih uniij.

Kritični do omenjene reforme so bili tudi pokrajinski svetniki Federico Simeoni (Front furlan), Mauro Bordin (Severna liga), Stefano Marmai (Udc), Luigi Gonano (la Destra-Fratelli d'Italia) in Renato Carlantoni (Ljudstvo svobosčin). Salvatore Spitaleri (DS) pa je nasprotno zagovarjal napovedano reformo in poudaril, da primer Pordenona dokazuje, da ne gre za noben atentat na demokracijo. »Na žalost pa imam občutek, da smo danes tu samo zato, ker skušamo ohraniti sedanjí ustroj, namesto da bi poslušali mnenja in predloge županov. V študiji zveze Cgia celo piše, da so pokrajine bolj učinkovite od občin,« je opozoril predstavnik Demokratske stranke.

Na srečanju v Vidmu so svoje poglede na reformo predstavili tudi pred-

Špetrski župan Mariano Zufferli (z mikrofonom) je opozoril na specifične probleme svoje občine, ki pa so po njegovih besedah podobni problemom, s katerimi se soočajo ostale občine v Nadiških dolinah

NM

stavniki iz Benečije. Slovenski pokrajinski svetnik Sel Fabrizio Dorbolò je pozval župane, naj deželni upravi predlagajo alternativne rešitve, ki bi upoštevale specifične značilnosti različnih ozemelj (tak primer konkretnega predloga je prav v ponedeljek pripravila Konzulta slovenskih izvoljenih predstavnikov videmske pokrajine, op.a.).

Med župani, ki so izrazili svoje pomisleke o reformi, ker naj bi jo deželna uprava izdelala brez pravega soočanja in posvetovanja s krajevnimi predstavniki, je bil tudi župan Srednjega Mauro Veneto: »Združevanje občin je v sedanjih razmerah nujno, toda pogoj za to je homogenost ozemlja. Ta reforma pa ne upošteva razlik med različnimi stvarnostmi v naši deželi.« Z njim se je strinjal tudi špetrski župan Mariano Zufferli: »Naša občina je posebna. Ima več kot dvajset naselij, dva večstopenjska šolska zavoda in eno višjo srednjo šolo. Petnajst mesecev že tesno sodelujemo s Podbonescem in Sovodnjo, to sodelovanje pa bi radi razširili še na druge občine v Nadiških dolinah. Naši kraji imajo podobne značilnosti in težave, ki pa jih od zunaj ne razumejo vsi. Če bo določene pristojnosti prevzela večja upravna enota, se lahko zgodi, da ne bomo mogli primerno skrbeti za potrebe naših občanov.« (NM)

LJUBLJANA - Odlikovanja za Slovence iz Avstrije in Madžarske

Predsednik Pahor odlikoval Pavličevo, Ogrisa in Kumra

LJUBLJANA - Predsednik Slovenije Borut Pahor je včeraj na posebni slovesnosti vročil odlikovanja, medalje za častno dejanje trem predstavnikom slovenske skupnosti v Avstriji in na Madžarskem, in sicer gospe Ireni Pavlič, gospodu Hanziju (Johannu) Ogrisu in gospodu Mirku (Friedrichu) Kumru.

Medaljo je za izjemne zasluge in dejanja posebnega pomena za utrjevanje položaja slovenske narodne skupnosti in njene kulturne identitete na Madžarskem prejela gospa Irena Pavlič. Hanzij (Johann) Ogris je prejel medaljo za vsestransko delo za sožitje in sodelovanje na avstrijskem Koroškem ter čezmejno sodelovanje in dobrososedske odnose. Mirko (Friedrich) Kumer pa je medaljo dobil za povezovanje manjšine na avstrijskem Koroškem z matičnim narodom ter za prepletanje družbenega in gospodarskega življenja na obeh straneh meje.

Na posnetku Hanzij Ogris, Irena Pavlič, Borut Pahor in Mirko Humer po včerajšnji slovesnosti v Ljubljani

URAD PREDSEDNIKA RS

Slovesnost so kulturno popestrili nekdanji učenci gospe Pavlič iz Monoštra, ki so uprizorili gledališko igro z naslovom Čakajoč na razredničarko, s petjem so navdušile koroške Slovenke iz sosednje Avstrije, ki nastopajo pod imenom Praprotnice, za konec pa so dogodek s svojim nastopom

obogatili še rogisti iz Lovske družine Selca.

Borut Pahor je včeraj gostil tudi predsedujočo avstrijskemu zveznemu svetu koroško Slovenko Ano Blatnik, ki je julija letos prevzela predsedovanje avstrijskemu Zveznemu svetu, kar je četrto najvišjo funkcijo v sosednji državi.

KRUT - Tradicionalna pobuda v sodelovanju z društvi upokojencev

Mali princ vsakič odpre srca in duše

Tokrat so upokojenska društva iz Italije, Slovenije in tudi Hrvaške gostili v Kopru - Za prijetno vzdušje poskrbeli osiveli pevci in pevke - Zvečer še prijetno druženje

Upokojenci med ogledom Kopra

TRST - »Od Trsta do Kopra, Nove Gorice in Gorice je kratka razdalja, povezujejo nas morje, njegovo zaledje, naši ljudje in naš jezik. Zgodovinski dogodki in povojna politika so globoko zaznamovali ta prostor in življenje ljudi, toda razmere so se do danes korenito spremenile, meja ni več ovira, lahko razmišljamo o vse večjem zblizevanju in druženju. Za našo zamejsko stvarnost je obmejno sodelovanje pomembno, saj tako utrjujemo in gojimo slovensko besedo ter nadgrajujemo poznavanje slovenske kulture in zgodovine. Mali princ nas izrecno nagovarja, naj gledamo s srcem in naj si z roko v roki priključimo najlepše možne trenutke!« S temi besedami je predsednica tržaškega Društva slovenskih upokojencev Sonja Božič odgovorila nastopajočim pevcem in številno publiko na nedavnem koncertu v Kopru, ki so ga oblikovali zbori upokojencev ŽPZ Strmica iz Rožne Doline, ŽPZ Društva upokojencev iz Gorice, ŽPZ Pristan Univerze za 3. življenjsko obdobje Koper, MPZ Fran Venturini iz Domja, kot gostje pa še MePZ Encijan iz Pulja, OPZ osnovnošolcev iz Kopra in MePZ Obalca. Poleg organizatorjev je prisotne v vhodni dvorani osnovne šole na Bonifiki pozdravila

tudi predsednica Zveze upokojenskih društev Slovenije Mateja Kožuh Novak, ki je poudarila, da ubrana pesem razveseli in obogati še tako sivo vsakdanjost. Predsednik goriškega društva Emil Devetak pa je v svojem posegu poudaril, da se upokojenci od leta 2001 dalje srečujejo na tej hvalevredni in posrečeni koncertni prireditvi z namenom, da povezujejo štiri obmejna primorska mesta na območju med Sočo in Jadrantom in v vseh vlada skrb, da se ohrani slovenska pesem kot izraz narodne identitete.

Pred koncertno predstavo so se upokojenci sprehodili po mestnem središču in ugotavljali, da so bili že nešteto krat v Kopru, da ga pa ob razlagi krajevnega vodiča prvič vidijo v novi luči. Številne vladavine in države so mestu spreminjale ime in podoba ter ga skozi čas trajno zaznamovale z še danes lepo ohranjenimi palačami in arhitekturnimi spomeniki. Pa vendar, od nekdanjega Kozjega otoka do gospodarskega središča slovenske Istre je bila pot kar dolga.

Večer je zaključila družabnost, ko sta se pesem in pogovor lepo prepletala ob zavedanju, da se bo čez leto dni velika prijateljska družba ponovno zbrala.

SAMOMOR DUHOVNIKA - Podrobnosti v krajevnem in vsedržavnem tisku

Maks Suard v dveh pismih priznal zlorabo in prosil odpuščanja

Pokojni kriški župnik Maks Suard naj bi v dveh pismih priznal nadlegovanje trinajstletne deklice pred sedemnajstimi leti. Novico sta včeraj prinesla kar dva dnevnik, eden krajevni - Il Piccolo - v še večje podrobnosti pa je šel vsedržavni dnevnik Corriere della sera. Kako sta dnevnik prišla do podrobnosti o vsebini obeh pisem, lahko samo ugibamo, saj, kljub potrditvi vesti o obstoju pisem, so nam na tržaški kvesturi poudarili, da niso oni vir informacij, pa tudi o vsebini pisem nam niso mogli povedati ničesar. Tudi na tržaški škofiji so zanikali možnost, da bi bili oni vir informacij, še več: o pismih sploh niso vedeli, so nam povedali v tiskovnem uradu škofije, od koder so nam v popoldanskih urah posredovali poslanico tržaškega škofa-nadškofa Giampaola Crepaldija, ki je nastala kot odziv na vprašanja Primorskega dnevnika in Piccola in jo bodo v nedeljo v vseh tržaških cerkvah brali pri maši, objavljamo pa jo na drugem mestu.

Po pisanju Piccola je Suard pustil dve pismi, eno nasovljeno na škofa, drugo pa na družino, v katerih priznava dejanje, zagrešeno, ko je bil star trideset let, dekle - oz. »mlada ženska«, kot naj bi jo imenoval - pa trinajst ter obrazloži okoliščine, v katerih je do dejanja prišlo, ter prosi za odpuščanje. Prav tako naj bi v pismih Suard obrazložil razlog za samomor, sklicujoč se na dejanje, ki ga je dolgo let potisnil v navidezno pozabo, a ga je težilo. Dnevnik tudi piše o ogradbi, ki naj bi jo pri karabinjerjih vložila domnevna žrtev, čeprav so nam prav karabinjerji v sredo dejali, da do tožbe ni prišlo, saj so tožilstvu posredovali le poročilo o pogovoru z danes 31-letno žensko.

V še večje podrobnosti je šel Corriere della sera, ki je dogajanju včeraj posvetil skoraj celotno stran. Po pisanju dnevnika je Suard v pismih zapisal, da se takrat ni zavedal hude škode, ki jo je storil, in še bolj, da je čutil nagnjenje, ki ga njegov duhovniški stan ni dopuščal in zaradi katerega je tudi večkrat podvomil v svoje duhovniško poslanstvo. Takrat se je spovedal in zaprosil za premestitev, do katere pa ni prišlo takoj. Suard je tudi zapisal, da je dekle sicer želel prositi odpuščanja, a tega ni zmogel, prav tako se zaveda, da ni mogoče več popraviti storjenega.

MAKS SUARD

ARHIV

Kot znano, je Suard storil samomor v torek popoldne, čakajoč na prihod tržaškega škofa Giampaola Crepaldija, ki bi ga bil moral razrešiti zadalžitev, potem ko je pred dnevi izvedel za primer nadlegovanja in, kot so sporočili s škofije, je pokojni župnik to tudi priznal. Truplo je skupaj z župnikovim sodelavcem Igorjem Daneuom odkril sam Crepaldi, ki je obvestil policijo, dogodek pa je tako v Križu kot v širši slovenski skupnosti na Tržaškem povzročil izredno osuplost, začudenje in prizadetost. (iž)

Pravica žrtve do zasebnosti

Tragedija samomora župnika Maksa Suarda je presegla krajevni okvir in končala v vsedržavnih medijih. Ti so v nekaterih primerih šli celo v navajanje podatkov, ki bi lahko privedli do javnega razkritja žrtve, ki se je odločila za prijavo dogajanja izpred sedemnajstih let. Naj tu bralce opozorimo, da, ne glede na to, kaj bodo pisali oz. poročali drugi, ne bomo šli za vsako ceno v navajanje podatkov, ki bi lahko v prvi vrsti škodili prizadeti žrtvi in njenim svojcem. Ne bomo pa se branili objave, če se bo sama žrtev odločila, da s svojo zgodbo pride na dan. (ur.)

SAMOMOR DUHOVNIKA - Odziv nadškofa

Poslanica msgr. Crepaldija vernikom tržaške škofije

Objavljamo poslanico tržaškega škofa-nadškofa Giampaola Crepaldija vernikom škofije o samomoru duhovnika Maksa Suarda. Poslanico je včeraj objavila tržaška škofija, potem ko sta se nanjo z nekaj vprašanji obrnila tako Primorski dnevnik kot Il Piccolo, v nedeljo pa jo bodo prebrali pri mašah v vseh tržaških cerkvah. Prevod je naš.

Predragi bratje in sestre,
med vas prihajam s to svojo poslanico po tragičnem samomoru g. Maksa Suarda, ki je mene kot sicer tudi njegove sorodnike, katerim gre naša bližina, zelo pretresel in razžalostil ter je globoko prizadel vso tržaško katoliško skupnost. V vsej zadevi sem skušal upoštevati nekatere dolžnostne zahteve: prvič, zahtevo po pravici, razumevanju in ljubeznivi pozornosti do dekleta, ki je bilo predmet neprimerne pozornosti, ko je bilo še mladoletno, z razumljivimi in zelo bolečimi posledicami; drugič, zahtevo, da se zavarujemo blagor Cerkve ter njene dejavnosti na področju dušnega pastirstva in vzgoje; tretjič, zahtevo po pomoči človeku in duhovniku, da bi svoje človeško in krščansko življenje postavil na novo bivanjsko osnovo. Žal je prizadevanje propadlo s samomorom g. Maksa, ki se je v določenem trenutku zlomil, čeprav je z iskrenim kesanjem priznal svojo napako in bil pripravljen začeti življenjsko pot na popolnoma novih temeljih.

Tako je prišlo do tragičnega samomora, ki ga gre pripisati tistim nedoumljivim skrivnostim človeškega srca, ki postavljajo toliko vprašanj, na katera ni mogoče prepričljivo odgovoriti, če ne tako, da vse prepustimo križanemu Gospodu, gotovemu pristanu, v katerem je najti tolažbo, luč in moč. Zame in za vso tržaško Cerkev je to težaven petkov dan,

NADŠKOF
GIAMPAOLO
CREPALDI

ARHIV

ki pa v plodni dinamičnosti vere kljub vsemu napoveduje nedeljo krščanskega upanja. Upanja, ki najprej nam duhovnikom kaže pot polne in vsakdanje zvestobe našemu poklicu; upanja, ki Cerkve usmerja k polnemu spoštovanju in vrednotenju tistih, ki vanjo zaupajo; upanja, ki vse obvezuje, naj nikakor ne popuščajo v primerih nasilja ali neprimerne pozornosti do otrok in mladostnikov; upanja, ki nas privede do tega, da z večjo verno gojimo molitev in priateljstvo znotraj naših krščanskih skupnosti; upanja, da z radostnim prepričanjem živimo Jezusov evangelij ter podpiramo revne, šibke in tiste, ki zapadejo grehu; upanja, da se v vseh prebudi oživljajoča moč vere in krščanskega usmiljenja.

Ko g. Maksa izročam usmiljenemu Gospodu - Gospodu, ki v teh primerih lahko edini resnično sodi - izkoriščam priložnost, da nad vse vas kličem materinsko varstvo Matere božje.
 Trst, 30. oktobra 2014

SOCIALNA POLITIKA - Institucionalna skupina proti vsem oblikam nasilja nad mladoletnimi osebami MAL.AB

Spolno nasilje je še vedno obdano z mnogimi napačnimi prepričanji, ki preprečujejo žrtvam, da bi se soočile z dejstvom, da so zlorabljene

Vpletenost kriškega župnika v domnevno zlorabo mladoletne osebe in njegov posledični samomor sta bila povod, da smo preverili, kakšne so pri nas razsežnosti spolne zlorabe otrok. Da se nasilje pojavlja precej pogosto in da je mnoge sram govoriti o tovrstnem nasilju, nam je potrdila dr. Daniela Gerin, sicer tudi občinska svetnica stranke SEL in odgovorna za institucionalno združenje proti vsem oblikam nasilja nad mladoletniki MAL.AB.

V tem združenju sodelujejo vse občine tržaške pokrajine, Zdravstveno podjetje in socialne službe drugih institucij. Žrtve nasilja se na to združenje ne obrnejo neposredno, ampak šele po posredovanju organov pregona. Naj spomnimo, da je v primeru, ki te dni polni vrstice lokalnih in tudi državnih dnevnikov, žrtev o zlorabi, ki naj bi se zgodila pred 17 leti, obvestila škofa, pa ne zato, da bi zločin prijavila, ampak zato, da bi preprečila nadaljnje zlorabe. Vodstvo je zelo hitro ukrepalo v primeru osumljenega klerika.

Podatki o nasilju nad otroki v tržaški pokrajini so na splošno skrb vzbujajoči. MAL.AB obravnava kar 100 primerov nasilja na leto, širša statistika pa je tak-

ODGOVORNA PRI
ZDRUŽENJU
MAL.AB DANIELA
GERIN POUČARJA,
DA JE SPOLNO
NASILJE NAD
OTROKI
POGOSTEJŠE, KOT SI
MISLIMO

ARHIV

šna, da se lahko zgrozimo. Med različnimi oblikami nasilja je spolna zloraba otrok skoraj v samem vrhu. »Moramo verjeti neverjetnemu,« je Gerinova povedala za naš dnevnik in poudarila, da je definicija pedofilije zelo široka in da imamo napačne predstave o spolnem nasilju. Med oblike spolnega nasilja sodijo tudi prikazovanje revij, slik s spolno vsebino žrtvi, nepotrebno in neprimerno razkazovanje svojega golega telesa, slačenje, neprimerne pripombe o delih telesa žrtve, otipavanje ... Spolno nedotakljivost otrok najpogosteje zlorabijo najozži sorodniki (oče, stric ali dedek), tem sledijo učitelji, duhovniki, trenerji, vzgojitelji ... Na vprašanje, ali se dogaja, da žrtve, kot

v kriškem primeru, prijavijo zločin po več letih ali celo desetletjih, je sogovornica odgovorila, da je vedno tako. »Žrtve se namreč bojijo, da jim nihče ne bo verjel, skoraj vedno se sramujejo in sebe obtožujejo, pogosto pa znajo nasilneži dobro manipulirati z žrtvijo,« je pojasnila odgovorna pri dotičnem združenju in dodala, da si žrtve spolnega nasilja ne izmislijo, saj si večina žrtv prijave spolnega nasilja sploh ne želi in jo zaradi strahu pred sekundarno "viktimizacijo" odklanja. Še

več, obrambni mehanizmi, s katerim ljudje potlačimo, minimaliziramo ali zanihamo travmatične izkušnje, so namreč tako močni, da žrtve zlorabo pogosto potlačijo globoko v podzavest.

Po oceni sogovornice pedofilija ni bolezen, ampak zloraba moči s strani odraslega, ki ima v odnosu do otroka več moči, zrelosti in znanja ter razume pomen svojih dejanj. Gerinova je poudarila, da njihovo združenje pripravlja razne izobraževalne tečaje za osebe, ki delajo z

otroki. Na tečajih želi stroka določene poklicne skupine opozoriti, kako bi lahko prepoznali simptome zlorabljenih otrok. Simptomov je veliko, naj omenimo le nekatere: oteženo zaupanje v ljudi, močni občutki krivde, nizka samopodoba, motnje hranjenja, nerazločljiv strah, sovraštvo do svojega telesa ...

S sogovornico pa sva spregovorili tudi o pedofiliji med duhovniki. Dejala je, da jo zelo zadovoljni, da je papež Frančišek zaostрил vatikansko zakonodajo na področju spolnih zlorab. »Cerkev je v preteklosti svoj ugled reševala s tem, da je molčala in upala, da bodo zadeve potih-nile,« je opozorila Daniela Gerin, ki se je spomnila primera duhovnika z Grete, ki je bil pred nekaj leti osumljen pedofilije in zgolj premeščen v drugo župnijo, kjer lahko še naprej ogroža otroke.

Odgovorna pri združenju MAL.AB je prepričana, da mora tej problematiki celotna družba nameniti več pozornosti. Tovrstno nasilje je namreč še toliko bolj problematično, ker zaznamuje nadaljnji otrokov razvoj in ker posledic, ki jih spolno nasilje pusti na duševnosti mladega človeka, ni mogoče odpraviti z nobenim zdravilom. (sč)

AKTUALNO - Pogovor z poslancem DS Rosatom in deželnim tajnikom Cgil Belcijem

Spor med vlado in Cgil

ETTORE ROSATO

Dogajanje na italijanskem političnem prizorišču se je v zadnjem obdobju segrelo, odnosi med vlado in sindikatom Cgil pa so prešli iz normalnega dialoga v spopad. Kaj se dogaja?

Sindikati je zavzel ostro stališče. Cgil mora braniti pravice delavcev, a vzeti mora tudi na znanje vsebino stabilizacijskega zakona in reforme trga dela. V njih so ukrepi, katerih namen je ravno zaščita delavcev. Žal je postalo soočanje »ideološko«, sindikat pa bi lahko s tesnejšim dialogom ugotovil, da bo reforma globoko spremenila trg dela, ki sloni na zastarelih osnovah in ne ustreza več sodobnim zahtevam, začenši na področju zaposlovanja.

Široko razpravo je razvnela sprememba oz. ukinitve 18. člena delavskega statuta, ki pa bi ga nekateri radi - nasprotno - razširili še na druge delavce. Kako to ocenjujete?

Zadeva je drugačna. V državi je več milijonov prekrasnih, ki so brez tega štita. To velja npr. tudi za zaposlene v sindikatu. Ali niso tudi oni delavci? Dalje je nešteto oblik sodelovanja brez vsake zaščite: vlada namerava pravice razširiti na vse in zaščititi vse ljudi, ki so zaradi tega ali onega razloga brez dela, ne glede na število zaposlenih v podjetju in na pravico do dopolnilne blaginje. Potreben je skratka sistem, ki bo nudil zaščito vsem delavcem.

Napad policije na delavce skupine Ast je povzročil veliko razburjenje ...

Zelo mi je bilo žal, ko sem videl spopad med policijski in kovinarji, saj so vsi delavci. Potreben je, da se vzdušje umiri, k temu pa morajo prispevati vsi. Drugače se bo težko nadaljeval dialog glede pomembnih stvari, ki lahko tudi povzročijo ostre spore, vendar ne sme nikdar priti do fizičnega obračunavanja. To je nevarno za vse, za vlado, za sindikate in za državo.

Spopad med vlado premiera Mattea Renzija in sindikatom Cgil, ki ga vodi Susanna Camusso, se je hudo zaostрил. Po napadu policije na delavce jeklarn Ast iz Ternija na sredini demonstraciji v Rimu je prišlo do dodatnega stopnjevanja napetosti in vprašanje je, kaj se obeta.

O sporu med vlado oziroma Demokrasko stranko in sindikatom Cgil smo se včeraj pogovorili s poslancem DS Ettorejem Rosatom in tajnikom deželnega sindikata Furlanije-Juljske krajine Cgil Francom Belcijem. Prvi je poudaril, da se mora napetost zmanjšati in v isti sapi zagovarjal reformo trga dela, ki jo je pripravila Renzijeva vlada. Drugi je ugotavljal, da prihaja v Demokraski stranki do »genske« spremembe.

Sicer bo tržaški sindikat kovinarjev Fiom-Cgil danes posredoval tržaški vladni komisari vrsto sindikalnih sporočil predstavnikov zaposlenih v največjih tržaških industrijskih podjetjih, od tovarne velikih motorjev Wartsila do sinhrotrona, ki so obsodili napad policije in izrazili solidarnost delavcem jeklarn iz Ternija. Dogodek je ostro obsodil tudi pokrajinski sindikat Cgil. (ag)

Nekateri so celo trdili, da se za napadom policije skriva vladna roka.

Kako je mogoče misliti, da se lahko vlada poslužuje nasilja? Nasprotno, nasilja se poslužujejo tisti, ki nasprotujejo vladi in zasledujejo obračunavanje na ulicah.

Napeto je tudi v Demokraski stranki. Ali bo prišlo do razkola oz. odcepitve t.i. manjšinske struje?

Mislím, da do tega ne bo prišlo. Kdor hoče zapustiti stranko, jo bo pač zapustil, kdor pa se ji hoče pridružiti, kot se to že dogaja, se bo pridružil. Razkola vsekakor ne bo, saj imajo odcepitve navadno hud političen razlog. S člani manjšinske komponente pa sodelujemo zelo dobro in je v DS vselej široka razprava o različnih temah in stališčih.

Kako pa ocenjujete namigovanja, da bi lahko postal državni tajnik sindikata Fiom-Cgil Maurizio Landini novi vodja italijanske levice?

Vse najboljše!

Premier Matteo Renzi je zatrdil, da se vlada ne pogaja s sindikati. Zakaj?

Prav je, da se vlada pogaja s sindikati glede kriznih položajev, drugo pa je, če se spustimo na zakonodajno področje. Renzi je poudaril, da se vlada ne pogaja s sindikati pri izdelavi zakonov. Vlada prisluhne v tej fazi torej vsem dejavnikom, tudi sindikatom, a brez pogajanja. Edini, ki je za to pristojen, je parlament. Doprinos sindikatov je koristen in dobrodošel, vendar je nazadnje parlament tisti, ki odloča.

Ali bo torej parlament spremenil stabilizacijski zakon oz. Jobs Act?

Parlament je vselej izboljšal predloge vlade. To je pač druga faza, v kateri se s prispevkom vlade v parlamentu izboljšajo zakonski predlogi.

Aljoša Gašperlin

Koliko je globoka zarez, ki je nastala med Renzijevo vlado in Cgil, in zakaj je do nje prišlo?

Za razloge bi se morali obrniti bolj na Demokrasko stranko kot na nas. Vlada je namreč tista, ki nas je prisilila na to pot, saj je zavrnila vsak dialog. Rim si lahko tudi privoščí, da zavrne dialog s sindikati, a to pomeni, da si zamišlja drugačen model demokracije. To predpostavlja seveda »gensko« spremembo DS.

Kako to mislite?

Ugotavljam, da prihaja v DS do zaskrbljujoče mutacije, ki se stopnjuje. Ministrice DS izjavljajo, da jim je zaradi »teritorialnih razlogov« bliže Fanfani kot pa Berlinguer, evropske poslanke obtožujejo Cgil, da deli lažne izkaznice ... Vse to spominja na zlato obdobje »berlusconizma« in sem kot volivec DS zelo zaskrbljen.

Kamen spotike je še zlasti Jobs Act. Kam pelje reforma trga dela?

Reforma je imela sprva pozitivne aspekte, o katerih bi bili radi sindikati razpravljali. Premier Renzi je govoril o postopnih zaščitah in uveljavljanju 18. člena po treh letih zaposlitve. V prvotni sestavi je bil torej 18. člen predviden. To bi bila pozitivna reforma, saj bi odpravila številne oblike delovnih pogodb (47) in bi ostale tri: pogodba za nedoločen čas, za določen čas in za samostojno delo. Zdaj pa se je vse spremenilo: Renzi je v avgustu pravil, da bo ostal 18. člen nedotaknjen, po dveh mesecih je vse postavil na glavo. Težko je povedati, zakaj.

Še pred nekaj meseci je bil torej možen dialog, zdaj pa je prišlo do napada policije na delavce.

Daleč od tega, da bi pripisal odgovornost vladi. Toda vzdušje je odvisno od tona, ki ga uporabljajo politiki. Na demonstraciji so bili

FRANCO BELCI

Maurizio Landini in drugi državni voditelji sindikata kovinarjev Fiom: težko si je predstavljati, da jih niso vodje policistov poznali. Človek bi rekel, da so nekateri hote iskali spopad. Voditelj Fiom Gianni Venturi, ki ga tudi osebno poznam, pa je bil zaradi tega sprejet v bolnišnico s hudo rano na glavi.

Kaj se torej obeta?

Vzdušje je zelo slabo. Obnašanje italijanskega premierja postaja že neznosno. Če se ne bo nič spremenilo, nas čaka ne samo zelo vroča, temveč tudi nevarna jesen. Če pa bo vlada še naprej potiskala na rob sindikat, se bo Cgil seveda branil.

Kako ocenjujete dogajanje v DS?

Nisem vpisan v stranko, a opažam, da postaja DS nekaj drugega. V DS prihaja dejansko do »narobe razkola«, saj postaja DS nekaj popolnoma drugečnega. Vprašanje je torej, kdo pravzaprav spodbuja razkol in kdo bi se v resnici odcepil. Razkol je namreč mogoč na več načinov: lahko prisiliš nekoga, da zapusti stranko, lahko pa tudi spremeniš stranko.

Kaj pa tisti, ki vidijo v Landiniju novega vodjo levice?

Osebno sem za levico, ki ne potrebuje medijskega liderja, ampak normalnega liderja, kot je bil npr. Berlinguer. Landini je vsekakor povedal, da se bo še naprej posvečal sindikatu, tako bom storil tudi jaz.

Renzi je tudi poudaril, da ni več čas za dogovarjanje. Kako bo to vplivalo na odnose med vlado in sindikati?

Dogovarjanja ni sindikat nikdar zahteval. To je zahteval predsednik vlade Carlo Azeglio Ciampi leta 1993, ko je predlagal sodelovanje vseh dejavnikov za izhod iz krize. Vlada gre lahko seveda svojo pot brez dialoga z drugimi. To je vsekakor nevarno pojmovanje demokracije in vprašanje je, kam to pelje.

A.G.

Srečanje izletnikov Primorskega dnevnika

Tradicionalno srečanje udeležencev izletov Primorskega dnevnika bo v petek, 7. novembra, ob 19. uri v restavraciji Bita v Križu. Za rezervacijo mest in morebitno najavo filmov ali fotografij za predvajanje na večeru so zainteresirani naprošeni, naj neposredno stopijo v stik z agencijami, ki so organizirale posamezne izlete.

Filmski festival znanstvene-fantastike

V dvorani Tripcovich bodo drevi ob 20. uri nagradili čilskega režiserja Alejandra Jodorowskyja. Raznovrstnemu ustvarjalcu, ki je bil igralec, gledališki in filmski režiser, avtor mnogih stripov in romanov, bodo izročili nagrado za življenjsko delo Urania D'Argento. Potem bo sledila še projekcija njegovega zadnjega filma z naslovom La Danza de la Realidad (2013).

Dušan Jelinčič gost fotografskega krožka

Fotovideo Trst 80 bo drevi ob 20. uri na prenovljenem sedežu v Ul. San Giorgio 1 (v 3. nadstropju poslopja, v katerem je slovenski konzulat) gostil srečanje, katerega gost bo Dušan Jelinčič. Tema njegovega predavanja bodo gore, gost pa bo v besedi in sliki predstavil osvojitve osemstisočakov. Naj spomnimo, da je Dušan Jelinčič leta 1986 kot prvi alpinist iz FJK preplezal Broad Peak. Na drevišnjem srečanju si bo mogoče ogledati bogat izbor gorniških fotografij.

Bogat muzejski praznični program

V naslednjih prazničnih dneh bodo tržaški mestni muzeji odprti vsak dan, v ponedeljek, na dan tržaškega zavetnika Sv. Justa, pa bo vstop v muzeje brezplačen. Program bo v prazničnih dneh pisan in raznolik, večina muzejev bo svoje duri zaprla ob 17. uri. Med 9. in 14. uro bo odprt Mestni botanični vrt, v katerem bo mogoče občudovati jesenske rastline. Muzej Revoltella za jutri ob 16. uri pripravlja vodeni ogled po bivalnih prostorih barona Revoltelle, v nedeljo, 2. novembra, ob 10. uri bo na programu delavnica za otroke, ki bodo ustvarjali z jesenskimi barvami. V ponedeljek si bo v palači Gopčević še zadnji dan mogoče ogledati razstavo o RAI.

Zgodovinsko predavanje v Skladišču idej

V Skladišču idej bo danes ob 17.30 novo predavanje iz cikla konferenc z naslovom »Trst 1914. Mesto in vojna.« Konferenca so uokvirjene v projekt Metamorfoza mesta ob meji, ki je posvečen stoletnici začetka prve svetovne vojne. Drevi bo predavala Marina Rosi iz Deželnega inštituta za zgodovino osvobodilnega gibanja FJK.

Trio di Trieste

V Mali dvorani Operne hiše Verdi bo danes ob 18. uri na sporedu finalni večer 15. izdaje prireditve Trio di Trieste. nastopil bo kvartet Josef Suk Piano Quartet.

Popravek in dopolnilo

V včerajšnjem članku o spominski svečanosti v Rižarni smo zapisali, da je obrambni minister Slovenije Janko Veber polagal vence s predstavniki SKGZ in SSO. Pozabili smo omeniti stranko Slovenska skupnost, ki je bila prisotna pri vseh polaganjih vencev, vključno v Rižarni, kjer sta venec pred obeležje položila Peter Močnik in Sergij Mahnič. Prizadetim se opravičujemo.

Policija in karabinjerji skupaj izsledili roparja iz Ul. Baiamonti

Sodelovanje med policijo in karabinjerji je v primeru ropa, ki se je bil zgodil v sredo v supermarketu Despar v Ul. Baiamonti, obrodilo zaželene rezultate, saj so preiskovalci prišli na sled obema roparjema. Gre za mlada Tržačana - prvi je star 22 let in že znan silam javnega reda, drugi, star 25 let, pa doslej ni imel opravka s pravico - ki sta v sredo okrog 10. ure dopoldne izvedla rop s pištolo, ki je bila v resnici igrača. Moška sta bila zakrinkana, na sebi sta imela halloweensko masko, ko sta stopila do blagajne in zagrozila uslužbencu, ki jima je izročil kakih 400 (po drugih ocenah 300) evrov, potem pa sta zbežala. Isti dan zvečer so sile javnega reda že aretirale 22-letnika, medtem ko je bil njegov tovariš na begu, ki pa ni trajal dolgo. Očitno je presodil, da je njegov položaj brezizhoden in da se obróč okoli njega oži, zato se je včeraj jutraj zglsil na kvesturi, zdaj pa je na prostosti kot preiskovana oseba.

POMORSKA POSTAJA - Sinoči

Skupščina zaposlenih v Delavskih zadrugah

Na Pomorski postaji je bila sinoči skupščina zaposlenih v Delavskih zadrugah, ki so jo sklicali panožni sindikati Cgil, Cisl in Uil (**FotoDamj@n**). Srečanja so se udeležili mnogi zaskrbljeni ljudje, ki še ne poznajo lastne usode. Glavni poudarek je bil na načrtu potrošniških zadrug Coop Nord Est za rešitev družbe Cooperative Operaie, s katerimi se pogaja sodni upravitelj Mau-

rizio Consoli. Načrt Coop Nord Est predvideva namreč odpust nekaterih delavcev, sindikati pa so poudarili, da se bodo potegovali za rešitev čim večjega števila delovnih mest. Spomnimo naj, da ima Consoli na razpolago pet tednov za rešitev Delavskih zadrug. V tem obdobju bo moral poskrbeti, da se ohranijo prihranki 17.000 varčevalcev ter da se reši čim več prodajal in delovnih mest.

PAPIRNICAR Burgo: spet začasno zaprli drugo linijo

V štivanski papirnici Burgo bodo danes ponovno začasno zaprli drugo produktivno linijo in bo 135 zaposlenih že spet v dopolnilni blagajni. Druga linija ne bo delovala do 7. novembra, morda pa celo do 10. novembra.

Vodstvo Burga je začasno zaprtje formalno opravilo z dejstvom, da je upadlo povpraševanje. Zaradi tega bodo začasno zaprli tudi eno linijo v papirnicar v krajih Verzuolo in Villorba.

Vest so posredovali sindikalni predstavniki zaposlenih, ki so seveda zaskrbljeni. Drugo linijo v Štivanu so namreč komaj odprli, potem ko so jo začasno zaprli od 10. do 20. oktobra. Tudi takrat so drugo štivansko linijo zaprli z uradnim razlogom, da je potrebno zmanjšati proizvodnjo zaradi zmanjšane povpraševanja, drugih informacij pa lastnik ni posredoval. O štivanski papirnici bodo vsekakor tako kot o drugih tovarnah skupine Burgo odslej odločali v Rimu. Nekaj več naj bi bilo znano po 3. novembru, ko se bodo na pristojnem ministrstvu sestali vodstvo skupine Burgo, državni panožni sindikati Slc-Cgil, Fistel-Cisl in Uilcom ter predstavniki italijanske vlade.

ZGONIK - Z včerajšnje seje občinskega sveta

161.000 evrov deželnih sredstev za popravilo strehe zgoniške šole

Občina Zgonik je od Dežele Furlanije Julijske krajine prejela 161.000 evrov za popravilo strehe Osnovne šole 1. maja 1945, ki jo je pred nedavnim poškodoval zračni vrtnec. Dobro novico je na včerajšnji opoldanski seji zgoniškega občinskega sveta sporočila županja Monica Hrovatin, ki poudarja, da bo temeljito popravilo strehe steklo prihodnje leto, ko bodo med drugim postavili tudi fotovoltaične pannoje.

Druga dobra novica, ki jo je posredovala županja Hrovatin, pa je ta, da se je občinska uprava dogovorila z načelnikom deželne civilne zaštite Guglielmom Berlassom, s katerim se je bila sestala skupaj z deželnim odbornikom Paolom Panontinom, da bodo pripadniki zgoniške civilne zaštite skupaj s pripadniki civilne zaštite iz drugih krajev dežele počistili pešpot na Volnik, ki jo je prav tako opustošil nedavni zračni vrtnec.

V nadaljevanju so svetniki odobrili spremembo pravilnika za dodelitev zakladniške službe ter s tem v zvezi tudi smernice in osnutek nove konvencije. Preložili pa so sklep o pooblastilu županji, da odobri predlog o transakciji s podjetjem Ansaldo STS SpA glede spora o t.i. sistemu Stream (o tem bo občinski svet po-

Streho zgoniške šole bodo temeljito popravili FOTO DAMU@N

novno razpravljaj pred 13. novembrom), prav tako tudi sklep o stališču glede deželnega zakonskega osnutka o preureditvi krajevnih uprav oz. ureditvi medobčinskih teritorialnih združenj.

Federico Rampini po motivih Beatlesov

V Rossettijevem gledališču ob drevi ob 20.30 nastopil novinar Federico Rampini v predavanju z naslovom All You Need Is Love - l'economia spiegata con i Beatles: za znanega novinarja, ki je bil dolga leta dopisnik na Kitajskem in sedaj piše iz Združenih držav Amerike, je namreč popularna britanska skupina pravi model poslovanja, kar je trdil tudi ustanovitelj Applea Steve Jobs, ki se je na posle dobro spoznal. Beatlesi so namreč odraščali v obdobju, ki je poznalo revščino, čeprav se dandanes tega redko spominjamo, in so kot mednarodno uspešni zvezdniki postali simbol zadnje resnične zlate dobe na Zahodu v šestdesetih letih, to je dobe razširjenega blagostanja, potrošništva, poudarka na mladosti in mladostniškega upora proti očetom ter velikih sanj in tragedij. Poleg tega besedila njihovih pesmi dajejo povod za razmišljanje o sodobnih gospodarskih temah: denimo Taxman o prekomerni davčni obremenitvi, When I'm 64 o padcu rojstev in staranju prebivalstva, Lady Madonna o revščini.

Predstavitve knjige o vrtnicah

Vrtnice ljubijo mnogi, dobro pa jih pozna le malokdo. Začetnike večkrat zmede bogastvo imen, vrst in lastnosti. Kako razlikovati med čajnicami in damaščankami, kaj so burbonke in kaj kitajke pa še mnogocvetnice, plezalke, vzpenjavke in popenjavke! Benečan Andrea di Robilant je napisal knjigo, v kateri najdemo to in še marsikaj. Sulle tracce di una rosa perduta ali Po sledi izgubljene vrtnice, je pravzaprav kriminalna, v kateri avtor raziskuje izvor neznane vrtnice, ki jo je našel v podivjanem vrtu svojih prednikov. Iskanje ga povede v Pariz za časa Napoleona, a tudi v žlahtne vrtove naše dežele, kot sta tista v Cordovadu in Artegini. Ključ za končno besedo o njegovi vrtnici pa mu izda tržaški Slovenec, naš najboljši poznavalec vrtnic Vladimir Vremec. Knjigo in avtorja bosta danes ob 18. uri v knjigarni Lovat na Drevoredu XX. septembra 20 predstavila ljubitelja vrtnic Ivana Suhadolc, prostovoljka v rožniku pri Sv. Ivanu, in pisatelj Alessandro Marzo Magno.

KRUT - Niz predavanj v sodelovanju s SPDT

Samonikla vegetacija in kulturne rastline pri nas

Kljub nestanovitnemu vremenu se je skupina Krutovih članov pred dnevi odločila za popoldanski krajši sprehod po kraški gmajni med Opčinami in Colom. Pod strokovnim vodstvom prof. Marinke Pertot so udeleženci v živo spoznavali kraško vegetacijo. Zaustavili so se v bližini nizko grmičastega, jesensko obarvanega ruja, sredi katerega so štrele v nebo skoraj gole veje črnega gabra in malega jesena. Tudi na bližnjih drevsih puhastega hrasta so bili lističi od preobilnega poletnega deževja večji del porjavili. Spoznali so, da se gmajna počasi zarašča, človek jo malo uporablja in zanjo nepravilno skrbi. Pot so nadaljevali proti dolini Perčedol, kjer se vrhni svetel gozd z bujnim podrastjem postopoma spreminja v gozd z visokimi belimi gabri in mogočnimi gradeni. Pokrajina zadobi tu popolnoma drugačen izgled, na dnu doline je še dodatno obogatena s kalom, poraščenim z lokvanjem in trsem. Skupina, navdušena nad prijetnim in izčrpnim vodenjem, se je ob koncu zahvalila prof. Pertotovi in izrazila željo, da bi pobudo v naravi še kdaj ponovili.

Vsekakor je bil sprehod zamišljen kot uvod v cikel predavanj s prof. Marinko Pertot, ki ga Kru.t prireja v sodelovanju s Slovenskim planinskim društvom Trst na tematiko »Samonikla vegetacija in kulturne rastline pri nas«. Mesečna srečanja se bodo odvijala na sedežu Kru.ta v Ulici Cicerone 8, II.nad. Naslednje bo v ponedeljek, 17. novembra, ob 18. uri, ko bo govor o kraškem rastlinstvu in danostih, ki ga pogojujejo. Kogar tematika zanima in se namerava udeležiti predavanj, je naprošen, da se zgleda oziroma prijavi na Kru.tu (tel.040 360072).

prej do novice

www.primorski.eu

Včeraj danes

Danes, PETEK, 31. oktobra 2014

BOLFENK, DAN REFORMACIJE

Sonce vzide ob 6.43 in zatone ob 16.54 - Dolžina dneva 10.11 - Luna vzide ob 13.14 in zatone ob 0.02.

Jutri, SOBOTA, 1. novembra 2014

VSJ SVETI, DAN SPOMINA NA MRTVE

VREME VČERAJ: temperatura zraka 17 stopinj C, zračni tlak 1022 mb raste, vlaga 48-odstotna, veter 2 km na uro severozahodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 17,2 stopinje C.

Primorski dnevnik

tmedia OGLAŠEVALSKA AGENCIJA

obvešča, da bo v ponedeljek, 3. novembra 2014 urad zaprt.

Brezplačna št. 800.912.775

Web: www.tmedia.it/primorski E-pošta: primorski@tmedia.it

Čestitke

Rodil se je mali DEVAN. Mami ci Bredi in očku Sunetu čestitajo nono Sandro, nona Bruna in ostali prijatelji.

Lekarne

Od ponedeljka, 27., do petka, 31. oktobra 2014: Običajni urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00 Ul. Mazzini 43 - 040 631785, Ul. F. Severo 122 - 040 571088, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30 Ul. Mazzini 43, Ul. F. Severo 122, Ul. Combi 17, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA Lekarna odprta od 20.30 do 8.30 Ul. Combi 17 - 040 302800.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v š.l. 2014/15 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavka, črka a) D.Z. 10/88. Prošnje, opremljene z ustrežno dokumentacijo, je treba predložiti do 26. novembra. Info: Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, Nabrežina 102, tel. 040-2017375.

Izleti

SKD DRAGO BOJAN organizira tri-dnevno novoletno potepanje v Lovran pri Opatiji. Zainteresirani naj se oglasio na tel. št.: 340-2741920 (Mirela) najkasneje do danes, 31. oktobra.

KRU.T obvešča udeležence izleta v Pizo in Firence, da je odhod v nedeljo, 2. novembra, kot sledi: iz Trsta, drevored D'Annunzio ob 6.00, ob 6.05 zbirno mesto na trgu Oberdan (pred Deželno palačo) in odhod ob 6.15, postanek v Grljanu ob 6.25 in postanek v Sessiano pred hotelom Posta ob 6.35. Prosimo za točnost!

ČAROBNI PREDBOŽIČNI DUNAJ - tri-dnevni izlet v organizaciji SKD Primorac, od 6. do 8. decembra: božični sejm, koncert Straussovih in Mozartovih melodij, ogled rezidence Schönbrunn, voden ogled Musikverein - sedež Dunajskih filharmonikov in še marsikaj. Info na tel. 040-214412 (v večernih urah).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPKOJENCEV V TRSTU in KRUT vabita člane in prijatelje, da se v četrtek, 18. decembra, z avtobusom skupaj odpeljejo na Ljubljano na ogled praznično okrašene slovenske prestolnice in božičnih stojnic. Dodatne informacije in prijave na sedežu, Ul. Cicerone 8, II. nadstropje. Tel. 040-360072.

Prireditve

FOTOVIDEO TRST80 prireja danes, 31. oktobra, ob 20. uri na sedežu v Ul. S. Giorgio 1 (nad slovenskem konzulatom) predavanje Dušana Jelinčiča »3 x 8000«, na katerem bo avtor prikazal fotografije s svojih podvigov na himalajskih osem-tisočakah. Vabljeni!

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi danes, 31. oktobra, ob 20.30 na predstavitev knjige ob besedi in slikah. Avtor Berti Bruss »Tu, i miei occhi - io, l'anima tua«, z njim se bo pogovarjal Ladi Vodopivec. Glasbena kulisa Ženske vokalne skupine Barkovlje, vodi A. Pertot.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 3. novembra, ob 20.30 na predstavitev pesniške zbirke Janeza Povšeta Pesmi ob poti. Z njim se bo pogovarjala avtorica spremne besede Majda Cibic.

V KNJIŽNICI NA KOZINI bo v torek, 4. novembra, ob 18. uri potekalo odprtje fotografske razstave »Začetki« avtorja Rafaela Vončine iz Sežane, ki bo na ogled do 28. novembra (ob ponedeljkih 7.00-14.00, torkih 12.00-18.00, sredah in petkih 10.00-17.00 in sobotah 8.00-13.00).

RAZSTAVA FRANKO VECCHIET »Poskusni odtisi in druge zabave« v MIB - School of Management, Palača Ferdinando - Oširek Caduti di Nassirya 1, na ogled do torka, 11. novembra. Vodení obiski z umetnikom vsak torek od 17. do 19. ure.

Turistične kmetije

OSMICA 'PRI KOVAČEVH' v Coljavi pri Komnu 2A

se odpre 31.10.2014 do 09.11.2014.

Rezervacije sprejemamo na

00386 (0)31772308, 00386 (0)31388307, 00386 (0)31451367.

Vljudno vabljeni!

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

NA PROSEKU v Kutu smo odprli osmico. Toplo vabljeni.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

Loterija 30. oktobra 2014

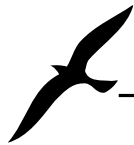
Bari	30	47	48	35	1
Cagliari	73	47	6	37	72
Firence	53	6	52	36	79
Genova	80	81	41	62	73
Milan	8	3	13	33	18
Neapelj	38	36	62	12	80
Palermo	38	45	36	29	9
Rim	31	80	73	69	30
Turin	73	45	58	47	87
Benetke	4	80	42	37	15
Nazionale	72	38	39	69	18

Super Enalotto št. 130

22	39	45	53	74	86	jolly 15
Nagradni sklad						36.735.202,09 €
Brez dobitnika s 6 točkami						– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
2 dobitnika s 5 točkami						105.359,40 €
562 dobitnikov s 4 točkami						377,66 €
20.476 dobitnikov s 3 točkami						20,65 €

Superstar

Brez dobitnika s 5 točkami	– €
3 dobitniki s 4 točkami	37.766,00 €
178 dobitnikov s 3 točkami	2.065,00 €
7.555 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
10.911 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
26.651 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

SKD BARKOVLJE

Ul. Bonafata 6,

s pokroviteljstvom ZSKD
in Slovenske prosvete

vabi danes, 31. oktobra, ob 20.30

na predstavitev knjige
ob besedi in slikah**Berti Bruss****‘Tu, i miei occhi -
io, l'anima tua’****Z avtorjem se bo pogovarjal
Ladi Vodopivec****Glasbena kulisa Ženske
vokalne skupine Barkovlje,
vodi A. Pertot****Kino****AMBASCIATORI** - 16.30, 19.00, 21.30
»The Judge«.**ARISTON** - 18.45, 21.00 »Ritorno a
l'Avana«.**CINEMA DEI FABBRI** - 21.00 »Pelo-
malo«.**FELLINI** - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il
sale della terra«.**GIOTTO MULTISALA 1** - 16.00, 18.30,
21.15 »Il giovane favoloso«.**GIOTTO MULTISALA 2** - 15.40, 18.30,
21.20 »Boyhood«.**GIOTTO MULTISALA 3** - 15.45, 17.50,
20.00, 22.10 »La spia«.**KOPER - PLANET TUŠ** - 18.00, 20.40
»Bes«; 19.15 »Drakula: Skrita zgod-
ba«; 21.10 »Kdo mi ugrabi ženo«;
14.30, 16.20, 20.45 »Labirint«; 18.50,
21.00 »Mali Budo«; 14.15, 16.50,
18.40 »Na koncu mavrice«; 16.30
»Ni je več«; 14.20, 21.15 »Ouija«;
20.00, 22.20 »Preusmerjeni«; 14.00,
16.00, 19.00 »Vloga za Emo«; 14.10,
16.10, 18.10 »Čebelica Maja«; 15.00,
17.00 »Čebelica Maja 3D«.**KOSOVELOV DOM SEŽANA** - 18.00
»Trgovinca za samomore«; 20.00
»Medtem, ko si spal«.**NAZIONALE** - Dvorana 1: 16.30, 18.20,
20.10, 22.00 »Dracula Untold«; 18.20,
20.15, 22.10 »Scrivimi ancora«; Dvo-
rana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15
»Una folle passione«; 16.30, 18.20,
20.15, 22.15 »Confusi e felici«; Dvo-
rana 3: 16.30, 18.45, 21.00 »Guardia-
ni della galassia«; Dvorana 4: 16.40
»Un fantasma per amico«.**SUPER** - Film prepovedan mladim iz-
pod 18. leta starosti.**THE SPACE CINEMA** - 16.30, 19.00,
21.30 »Confusi e felici«; 16.15, 18.10,
20.05, 22.00 »Dracula Untold«; 19.00,
21.40 »La spia«; 16.40 »Un fantasma
per amico«; 18.50, 21.20 »Scrivimi an-
cora«; 16.30 »Una folle passione«;
19.30, 21.30 »La notte dei morti vi-
venti«; 16.20, 18.50 »Guardiani della
galassia«; 21.20 »Guardiani della ga-
lassia 3D«; 16.10, 21.30 »The Judge«;
16.40, 19.00 »Soap opera«.**TRŽIČ - KINEMAX** - Dvorana 1: 17.45,
20.30, 22.15 »Dracula Untold«; Dvo-
rana 2: 17.15 »Un fantasma per ami-
co«; 19.30, 22.00 »The Judge«; Dvora-
na 3: 17.30, 19.50, 22.10 »Guardiani
della galassia«; Dvorana 4: 17.10, 20.00,
22.00 »Confusi e felici«; Dvorana 5:
17.20, 20.20 »Il giovane favoloso«.**Obvestila****NA OBČINSKEM SPOMENIKU V DO-
LINI** danes, 31. oktobra, z začetkom
ob 9. uri (iz Nabrežine) se bodo žu-
pani vseh občin na tržaškem poklo-
nile umrlim, na našem spomeniku bo-
do predvidoma okoli 11. ure; ob
15.30 bo občinska slovesnost s sode-
lovanjem pevskega zbora Pod Latni-
kom, ki ga vodi Manuel Purger in s
priložnostno mislijo župana Sandyja
Kluna.**OBČINA ZGONIK** se bo ob dnevu
mrtvih poklonila spominu padlim v
odporniškem gibanju in NOB, s po-
laganjem vencev na spomenike in gro-
bove: danes, 31. oktobra, ob 12.00
Proseško pokopališče; ob 12.20 Pro-
seška postaja; ob 18.00 Zgonik - zbi-
rališče; ob 18.15 Repnič - spominska
plošča; ob 18.30 Briščiki - hiša spo-
menik; ob 18.45 Gabrovec - vaški spo-
menik; ob 19.00 Samatorca - vaški
spomenik; ob 19.15 Salež - vaški
spomenik; ob 19.30 Zgonik - vaški in
občinski spomenik. Pri spomenikih
bo v popoldanskih urah nastopil
MoPZ Rdeča zvezda. Občinska upra-
va vabi vse občane ter društva in or-
ganizacije, da se ob navedeni uri zbe-
rejo pri spomenikih za skupni poklon
padlim.**PILATES** - vaditeljica Sandra in Skupi-
na 35-55 obveščata, da vadba danes,
31. oktobra, odpade.**POKUŠNJA VIN** - pobude v okviru
praznika Sv. Martina na Proseku: ra-
jonski svet za Zahodni Kras vabi pro-
seške in kontovelske proizvajalce, da
se udeležijo 5. pokušine vin, ki bo 11.
novembra na dvorišču rajonskega
sveta. Razstavljalci naj se javijo v taj-
ništvu do danes, 31. oktobra, ali na tel.
št. 040-225956.**SVETOVALCI RAJONSKEGA SVETA**
za Zahodni Kras bodo polagali ven-
ce danes, 31. oktobra: ob 15.30 po-
kopališče Prosek, ob 15.45 pokopa-
lišče Kontovel, ob 16.00 avstro-ogrsko
pokopališče, ob 16.15 pokopališče
Križ.**TELOVADNE URICE** za otroke vrtcev
s slovenskim učnim jezikom od okt-
obra do konca maja, ob sredah v ve-
čnamenski dvorani Slovenskega di-
jaškega doma S. Kosovel, Ul. Ginna-
stica 72. Urnik: 15.30-16.30 ali 16.30-
17.30. Info na tel. 040-573141 ali
urad@dijski.si.**UČENICI OŠ »FRAN MILČINSKI« IN
DIJAKI NŠ »SV. CIRIL IN METOD«**
vabijo na pohod miru, ki bo danes,
31. oktobra. Zbirališče ob 10. uri pred
cerkvijo na Katinari. Udeleženci po-
hoda se bodo podali mimo pokopa-
lišča, po kolovozu do Lonjerja, kjer bo
ob 11. uri pred spominkom polaga-
nje cvetja.**VZPI - ANPI, ANED IN ANPIA** bodo
danes, 31. oktobra, polagala vence na
tržaške spomenike in obeležja padlim
v NOB. Zbirališče ob 9.00 pred obe-
ležjem v Ul. Massimo D'Azeglio, z za-
ključkom polaganja venca v Rižarni.
**ZDRUŽENJE ODBOR ZA SPOMENIK
PADLIM V NOB** iz Škednja, od Sv.
Ane in s Kolonkovca vabi na sveča-
nost ob Dnevu preminulih v soboto,
1. novembra, ob 10.30 s polaganjem
vencev k spomeniku padlim v NOB iz
Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca
(Istrska ul. 192). Svečanost bo uvedel
predsednik združenja Adriano Du-
gulin. Sodeluje ŽePZ I. Grbec pod
vodstvom Silvane Dobrila ob har-
monikarski spremljavi Silvana Kralja.
Danes, 31. oktobra, pa bodo člani od-
bora od 15. ure dalje polagali rože k
spomenikom padlim najprej na Voja-
škem pokopališču in zatem na glav-
nem pokopališču pri Sv. Ani.**ANPI - VZPI BOLJUNEC**, SKD F. Pre-
šeren, Mladinski dom in Fantovska
Boljunc, vabijo na počastitev padlim
v NOB v soboto, 1. novembra, v Bo-
ljuncu. Zbirališče na Gorici ob 16. uri.
Slavnostni govornik Renato Kneipp,
sodeluje zbor Fante pod latnikom in
šola »Fran Venturini«. Na častni stra-
ži taborniki in skavti.**KD SLOVAN IN SKD SKALA** ter VZPI-
ANPI s Padrič in iz Gropade vabijo
vaščane obeh vasi, da se spomnijo
svojih padlih v NOB v soboto, 1. no-
vembra, ob 9.45 pred spomenikom v
Gropadi in ob 10.00 pred spomeni-
kom na Padričah. Nastopil bo MePZ
Skala-Slovan.**KRIŠKA SEKCIJA VZPI-ANPI** E. An-
tončič prireja v soboto, 1. novembra,
v sodelovanju z vaškimi organizacija-
mi povorko in polaganje vencev na
obeležja NOB. Zbirališče ob 11.15 v
Ljudskem domu v Križu.**KROŽEK KRAS - ALTIPIANO** Giuliano
Goat Stranke Komunistične Prenove,bo v soboto, 1. novembra, počastil
spomin padlih v boju proti nacifašiz-
mu. Položili bodo cvetje na spomeni-
ke padlim na zahodnem delu Krasa
skupaj z javnimi upravami, na vzhod-
nem delu Krasa pa s sledečim urni-
kom: ob 9.15 v Bazovici, ob 9.30 na
Opčinah (v okviru pobude VZPI-AN-
PI), ob 9.45 v Gropad (v okviru po-
bude KD Slovan in SKD Skala), ob
10.00 na Padričah (v okviru pobude
KD Slovan in SKD Skala), ob 10.15 v
Trebčah.**NA BARKOVLJANSKEM POKOPA-
LIŠČU** bo po starem običaju blagoslov
grobov v soboto, 1. novembra, ob
14.30.**OBČINA DEVIN NABREŽINA** in VZPI
ANPI se bosta poklonila spominu
padlim s polaganjem vencev v sobo-
to, 1. novembra, ob 8.30 pri župan-
stvu, ob 8.40 v Slivnem, ob 8.50
Medjvas, ob 9.00 Štivan, ob 9.15 De-
vin, ob 9.30 Sesljan, ob 9.35 Vižovlje,
ob 9.40 Cerovlje, ob 9.45 Mavhinje, ob
9.50 Prečnik, ob 10.00 Trnovca, ob
10.10 Praprot, ob 10.15 Šempolaj, ob
10.35 Križ, ob 10.45 Nabrežina.**PRI SV. IVANU** se bomo poklonili spo-
minu padlih v soboto, 1. novembra,
ob 11.00 pred ploščo na Narodnem
domu.**SKD VIGRED** vabi v Štalco v Šempola-
ju v soboto, 1. novembra, ob 16.00 do
19.00 in v nedeljo, 2. novembra, ob
9.30 do 12.00 in od 15.00 do 19.00, na
ogled razstave »Pijača med 1. sveto-
vno vojno«.**SPOMENIK PADLIM NA KATINARI:**
SKD Lonjer-Katinara vabi vaščane in
tovariše v soboto, 1. novembra, ob 15.
uri na katinarsko pokopališče, kjer bo
ob dnevu mrtvih potekala krajša slo-
vesnost s polaganjem venca.**VZPI - ANPI SEKCIJA DOMJO IN KD
FRAN VENTURINI** vabita na sveča-
nost ob vaškem spomeniku padlim v
NOB v soboto, 1. novembra, ob 14.
uri.**VZPI-ANPI** Opčine, Bani, Ferlugi, Piš-
čanci vabi na počastitev padlim v
NOB. Zbrali se bomo v soboto, 1. no-
vembra, ob 9.30 v Prosvetnem domu
na Opčinah. Odšli bomo v povorki k
vaškemu spomeniku na Dunajski ce-
sti in nato na opensko pokopališče.
Istočasno bo delegacija položila ven-
ce pri spomenikih P. Tomažiča in to-
varišev, 71 talcev, Rozalije Kocjan-
Guličeve, petih kurirk in štirih tova-
rišev v parku ob Kraški ulici. Sode-
lujejo MoPZ Tabor in MoPZ Sv. Jer-
nej, Kostanca Mikulus, taborniki in
skavti.**JUS BANI** obvešča upravičence, da
kdor namerava pristopiti k sečnji ali
nabiranju drvi, naj se čim prej javi pri
naslednjih osebah: Igor Križmančič
(040-214306) ali Neva Hussu (040-
212403).**TORKLA** v Tržaški Kmetijski Zadrugi,
bo začela kmalu obratovati. Zaradi or-
ganizacijskih razlogov, naprošamo
naše cenjene člane in oljkarje, ki že-
lijo stiskati oljke pri nas, da se čim prej
zglasijo na tel. št. 040-8990120.**OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PER-
TOT** v Nabrežini bo zaprta zaradi do-
pusta do ponedeljka, 3. novembra,
vključno.**SK DEVIN** prireja Smučarski sejem v
prostorih Coop GranDuino v Devinu.
Zbiranje rabljene opreme: 3., 4. in 5.
novembra, od 14. do 20. ure; 6. no-
vembra, od 10. do 20. ure. Sejem: 8.,
9., 15. in 16. novembra, 10.00-19.30;
10., 11., 12., 13. in 14. novembra,
16.00-19.30. Prevzem opreme: 17. in
18. novembra, 10.00-19.30.**SPDT** prireja v nedeljo, 9. novembra,
Martinovanje ali Kostanjevo nedeljo.
Zbirališče ob 9. uri v Bazovici, pri
Športnem centru Zarja. Nezahtev-
nemu sprehodu bo sledilo prijateljs-
ko druženje. Izlet je primeren za vse,
predvsem za mlade družine z otro-
ki. Predvidoma 2 uri in pol hoje. Iz
organizacijskih razlogov vabimo čla-**prej do novice**
www.primorski.eune, da se prijavi do ponedeljka, 3.
novembra, na tel. št. 040-220155 (Li-
vio) ali pri odbornikih planinskega
društva.**TPPZ P. TOMAŽIČ** sporoča, da bo v to-
rek, 4. novembra, ob 20.45 na sedežu
na Padričah, redna pevska vaja.**OBČINA DOLINA** - odborništvo za iz-
obraževanje in šolske storitve obveš-
ča, da bosta v prostorih osnovne šole
F. Venturini v Boljuncu, vsako sredo
tečaja angleščine (2. stopnja, od
17.30 do 19.00) in slovenščine (1.
stopnja, od 19.00 do 20.30), ki jih pri-
reja združenje AUSER. Prvo srečanje
bo v sredo 5. novembra, predavate-
ljica pa bo na razpolago od 16.30 za
vpisovanja.**SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB
L. KOŠIR** vabi člane in slovenske fi-
lateliste na mesečno srečanje, ki bo
v sredo, 5. novembra, ob 18.30 v
Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Fran-
čiška, 20.**AŠD SK BRDINA** organizira tradicio-
nalni sejem rabljene smučarske opre-
me v prostorih doma Brdina, Prose-
ška ul. 109, na Opčinah. Zbiranje
opreme 6. novembra, 18.00-21.00. Ur-
niki odprtih vrat sejma: 7. novembra,
18.00-21.00; 8. novembra, 16.00-
21.00; 9. novembra, 10.00-12.00 ter
16.00-20.00. Dobili boste lahko in-
formacije glede smučarskih tečajev za
zimsko sezono 2015. Info: 347-
5292058, www.skbrdina.org.**SKD S. ŠKAMPERLE** sporoča, da bo
redni (volilni) občni zbor v četrtek, 6.
novembra, ob 19.30 v prvem in ob
20.00 v drugem sklicu v društvenih
prostorih na Stadionu 1. maj, Vrde-
ska cesta 7. Vljudno vabljeni!**BAKLADA 2014** v organizaciji zdru-
ženja Via di Natale, SKD Vigred in
Združenja staršev, bo v petek, 7. no-
vembra, z zbirališčem ob 18.00 v
Šempolaju. Zaključek v centru Škerk
v Trnovci s kulturnim programom,
nagrajevanjem Ex tempore in raz-
stavo risb.**TAIJIQUANA IN QIGONGA** - Društvo
Slovencev miljske občine K. Ferluga
in krožek A.C.L.I. O. Petronio iz Milj
vabita na predstavitev te vadbe, ki bo
v petek, 7. novembra, ob 19.00 v dvo-
rani A.C.L.I., Ul. Frausin 9 (Milje).**40-LETNIKI** (1974) se srečamo v Rep-
nu v soboto, 15. novembra, ob 20. uri
ob večerji z glasbo. Pridruži se nam!
Pokličti najkasneje do sobote, 8. no-
vembra, na tel. št.: 040-327115.**50-LETNIKI IZ TREBČ** se dobimo v so-
boto, 8. novembra, ob 15.30 pred spo-
menikom padlim v Trebčah. Vabimo
vse vaščane in prijatelje, da se nam
pridružijo, da skupaj nazdravimo!
DELAVNICA KUHANJA z dobro po-
znavalco kraške kuhinje Vesno Gu-
štin, avtorico knjige »Je več dnevou
ku klobas«. Tečaj bo potekal v Trstu,
Ul. Androna del Pane 7, ob sobotah
8., 15., in 22. novembra. Info in pri-
jave na tel. št. 040-2460879 ali 392-
2109031.**KRU.T** obvešča, da bo v torek, 11. no-
vembra, ob 15. uri na sedežu krožka,
Ul. Cicerone 8 v drugem nadstropju,
stekla delavnica »Od jeseni do zime:
z barvami in podobami v svojo no-
tranjost« s psihologinjo in psihote-
rapevko Jano Pečar. Dodatne infor-
macije in obvezna prijava na dru-
štvenem sedežu tel. 040-360072 ali
krut.ts@tiscali.it.**DO SVOBODNEGA GIBA** - revija otro-
ških in mladinskih plesnih skupin
ZSKD bo v soboto, 29. novembra, ob
17. uri v Prosvetnem domu na Opči-
nah. Rok prijave zapade v petek, 14.
novembra. Info: 040-635626 ali in-
fo@zskd.eu.**DRUŠTVO SLOVENSkih ČEBELAR-
JEV** - Trst prireja začetniški čebelar-
ski tečaj, ki se bo odvijal na društve-
nem sedežu na Padričah. Prišel se bo
v torek, 18. novembra, ob 20.00 in se
bo odvijal do poletja (zajeta celoletna
čebelarstva sezona). Predviden je teo-
retični del ter praktični del v dru-
štvenem čebelnjaku in ogledi čebel-
njakov nekaterih naših članov. Vpiše
se lahko vsakdo, ki bi rad spoznal če-
bele ali se s čebelarstvom tudi resno
ukvarjal. Vabljeni zainteresirani, da sečimprej vpišejo (do 15. novembra). In-
formacije na tel. št. 0039-3383881424.
(Danijel).**CENTER ZA LAŽJE UČENJE IN ŽI-
VLJENJE SEŽANA** - vabi na dan od-
prtih vrat s predstavitvijo brezplačnih
delavnic za učence in praznovanje 1.
rojstnega dne, ki bo v četrtek, 20. no-
vembra, popoldan v Sežani, Parti-
zanska c. 37/a. Pod vodstvom inova-
torke novih učnih metod Mojce Stoj-
kovič. Za delavnice od 14.30 do 17.30
so obvezne prijave do 17. novembra
na info@lazjeucenje.si ali tel. 00386-
31314641.**JUS OPČINE** obvešča člane in biva-
joče na Opčinah, da bo sprejemanje
prošenj za letošnjo sečnjo vsak torek
od 18.30 do 19.30 in nato vsak na-
slednji torek, do najkasneje 28. no-
vembra, na upravnem sedežu, Prose-
ška ulica 71.**ZSKD** obvešča včlanjene zbore, da je na
www.zppz.si odprta prijavnica za Pri-
morsko poje 2015. Rok prijave zapa-
de 30. novembra.**Poslovni oglasi****PEKARNA BUKAVEC** - V soboto,
1. novembra, je odprta samo sla-
ščičarna.**Mali oglasi****BLIZU TRGA OBERDAN** dajem v na-
jem študentom stanovanje sestavljeno iz:
dnevne sobe, kuhinje, kopalnice
in dveh spalnih sob. Tel. št.: 349-
8430222.**ODDAM STANOVANJE** pri Magdale-
ni, popolnoma prenovljeno in oprem-
ljeno, 60 kv.m., z dvoriščem 80 kv.m.,
s parkirnim prostorom na odprtem.
Tel.: 338-1586832.**PRODAM** avtodom, motorhome laika
57 S, letnik '91, opremljen z vsemi do-
datki. Tel. št.: 333-4872311 (v jutranjih
urah).**PRODAM** domače klobase. Tel.: 339-
5472406.**PRODAM** sliko Stanota Žerjale veliko-
sti 120 x 90. Motiv: Cesta skozi gozd
proti jezerčku. Tel. št.: 040-272701 (ob
uri obedov).**PRODAM** trisedežni kavč, bele barve,
cena 100,00 evrov. Podarim še dve
prevleki. Tel.: 346-9439702 (Mavhi-
nje).**V ZGODOVINSKEM DELU** Štanjela, na
slovenskem Krasu, prodamo hišo z
vrtom, cena po dogovoru. Tel. 00386-
41314995.**ZANESLJIVA GOSPA** z izkušnjami iš-
če delo pri negi starejših oseb 24 ur
dnevno. Tel. št.: 040-228658.**Prispevki**V spomin na Pepko Milič por. Kobal
daruje Marija Pirc 50,00 evrov za AŠK
Kras.V spomin na g. Mirota Zeniča daruje
Marica Dolenc 20,00 evrov za OŠ A.
Gradnika na Repentabu.V spomin na dragega očeta Karla Sed-
maka, ob 100. obletnici rojstva, da-
rujeta hčerki Danila in Darinka 30,00
evrov za vzdrževanje spomenika pad-
lim v NOB Boršt - Zabrežec.V spomin na moža Borisa Raceta - Žar-
ka daruje Justa Hrovatin 100,00 evrov
za Tabornike RMV.V spomin na Lauro Sedmak in Pepko
Milič por. Kobal daruje Ivanka Furlan
40,00 evrov za združenje rakastih
obolenj - A.I.R.C.V spomin na Pepko Milič por. Kobal
daruje Zvonko Milič 30,00 evrov za
SKD Rdeča Zvezda.**Ob izgubi ljubljene none Else
izrekamo našima godbenikoma
Ceciliji in Luki občuteno sožalje.****Pihalni orkester Breg**

ZKB - Tradicionalno srečanje ob svetovnem dnevu varčevanja

Spodbujajo varčevanje, nagrajujejo najboljše

Nagrade je izročil podpredsednik ZKB Adriano Kovačič

FOTODAMJ@N

Vzgjati k varčevanju, mlade in najmlajše naučiti, kako smotrno ravnati z denarjem: med vodili in poslanstvi Zadrugne kraške banke je tudi »finančna vzgoja«, zato ob svetovnem dnevu varčevanja pri slovenski banki že vrsto let nagrajujejo najuspešnejše učence in dijake krajevnih šol.

Tako je bilo tudi včeraj popoldne v openski dvorani ZKB, v kateri se je dobesečno trlo otrok, najstnikov in njihovih sorodnikov. Podpredsednik Adriano Kovačič in direktor Aleksander Podobnik sta denarno nagrado in simpatične modre pujske, v katerih bodo lahko pridno hranili svoje prihran-

ke, izročila kar petinpetdesetim učencem slovenskih in italijanskih večstopenjskih šol s Tržaškega (petih razredov osnovnih šol in tretjih razredov nižjih srednjih šol).

Letošnje nagrade so prejeli: Sara Di Nino, Giada Gustincich, Leonardo Marcuzzi, Elisa Morrone, Massimiliano Furlan, Elisabetta Vascotto, Denis Marvini, Grazia Iannaccone, Jennifer Hrovatin Citlalli, Camilla Salvi, Paolina Biasio, Carolina Salotto, Alessio Jerman, Sara Voltolina, Peter Savron, Asja Rapotec, Ilaria Vecchiet, Chiara Carli, Luka Vremec, Matej Di Marcantonio, Maja Grilanc, Hana Kravanja, Tereza

Marochini, Jessica Stoppar, Mateja Martini, Sara Tenze, Sebastjan Pieri, Katerina Antler, Chantal Claut, Dario Zarić, Teodora Radenković, Marko Sancin, Miha Stavar, Mattia Mari, Giacomo Ulcigrai, Alberto Nesladek, Gea Robba, Alex Vivoda, Silvia Jero, Amrit Beran, Emma Dussini, Sara Wagner, Elisa Zaro, Matilde Apollonio, Michela Fontanot, Manuel Malalan, Tjaša De Luisa, Matej Perčič, Lorenzo Dari, Alexander Gabriel Harej, Jan Grilanc, Lara Bettocchi, Maja Zobec, Sara Zuppin.

Prisrčno nagrajevanje so popestrile tudi čarovnije, ki jih je pred presenečenimi otroškimi očmi pričaral Mr. Lee.

OBČNI ZBOR - V sredo v Ul. Montecchi

Ustanovili Kulturno društvo Bubnič-Magajna

Spomin na Albina Bubniča in Maria Magajna bo po novem gojilo tudi kulturno društvo. Ustanovila ga je skupina nekdanjih kolegov in občovalcev njunega dela, ki so se v sredo zbrali na ustanovnem občnem zboru. Kot je uvodoma spomnil Dušan Kalc, je vse od leta 1979 že deloval sklad, ki je nosil ime novinarja in raziskovalca Bubniča, od leta 2011 pa tudi tisto fotografa in fotoreporterja Magajne. Delovanje tega sklada pa je bilo s pravnega vidika nedorečeno, zato so se člani odločili, da tudi formalno uredijo njegov status. Nastalo je tako Kulturno društvo Bubnič Magajna, ki želi predvsem ščititi in vrednotiti njuno bogato zapuščino ter spodbujati raziskovalno in izobraževalno dejavnost na področju publicistike in fotografije. Konec 70. let je Bubničev sklad nastal ravno z namenom, da bi med mladimi spodbudil zanimanje za raziskovanje polpretekle zgodovine in aktualnih tem, katerim je Bubnič posvetil dober del svojega življenja. V ta namen je priredil številne natečaje za nagrado Albina Bubniča; zadnji je bil razpisan lani in je nosil naslov Skozi vihar prve svetovne vojne. Njegovi zmagovalci bodo znani v prihodnjih tednih.

Kalc je tudi opozoril, da bo oktobra 2016 potekala stoletnica Magajnovega rojstva, ki bi jo radi počastili tako z večjo fotografsko razstavo kot z mednarodnim posvetom, posvečenem usodi fotoreporterstva.

Dušan Kalc

FOTODAMJ@N

Ustanovnemu občnemu zboru je predsedoval Vojko Slavec. Prisotni so podrobno analizirali in naposled sprejel društveni statut ter izvolili odbor, ki bo novo društvo vodil naslednje mesece; v začetku prihodnjega leta pa bo sklican redni občni zbor, na katerem bodo člani novega društva volili svoje predstavnike. Sedanji odbor sestavljajo Damjan Balbi, Poljanka Dolhar, Andrej Furlan, Dušan Kalc, Sergio Ferrari, Robi Jakomin, Breda Pahor, Vojko Slavec, Sara Sternad, Dragica Ule in Sonja Žerjal. V svoji sredi so za predsednika soglasno izvolili Dušana Kalca, ki je bil tudi v preteklosti eden stebrov sklada. Podpredsedniško funkcijo bo opravljal Sergio Ferrari, tajniško Poljanka Dolhar, blagajniško pa Sonja Žerjal.

OPČINE - Otroški vrtec Andreja Čoka

Za uvod družinski izlet v Živalski vrt Ljubljana

Spoznati živalice, ki jih otroci najprej vidijo v kakšni risanki, tudi v živo, ni ravno vsakdanja stvar. Tu seveda ni samo miselne domače živali avtohtonih pasem ali miške, pač pa npr. tigri, pantere, sloni, opice, žirafe - ali pa ljubke surikate ... Malčki otroškega vrtca Andrej Čok z Opčin in njihovi starši so si po zaslugi predstavnic staršev na začetku novega šolskega leta privoščili to nepozabno doživetje ob obisku ljubljanskega živalskega vrta.

Lanske predstavnice staršev (pred kratkim so imeli tudi v vrtcu sestanek z volitvami novih predstavnikov) so po uspehu izleta ob zaključku lanskega šolskega leta pomislile, da bi tudi jeseni priredile podobno pobudo, da bi se tudi novo vpisani otroci in njihovi starši bolj vključili ter se med seboj spoznali - ali pa da bi preprosto skupaj preživeli prijeten dan. Tudi tokrat je pobuda na-

letela na dober odziv in uspeh. Večina družin se je v Ljubljano odpravila s skupnim avtobusom, nekateri pa so prišli s svojimi vozili. Dopoldan so preživeli ob občudovanju bolj ali manj poznanih vrst živali, od tistih z izobraževalne kmetije, ki so jih otroci lahko celo pobožali, do onih iz daljnih in eksotičnih krajev ali pa - za otroke - kar iz risank ... Otroci so se resnično sprostiti in zabavali, tako da je potem skupno kosilo v bližnji gostilni vsem zelo teknilo. Seveda so si otroci tudi po obedu, medtem ko so se starši prepustili brezskrbnim pogovorom, odščinili še čas za igro pri igralih ali na bližnjem travniku, nato pa je že napočil čas za povratek.

Izleta se tudi potem ko smo že krepko zaorali v novo šolsko leto, še vsi radi spominjajo, otroci pa komaj čakajo kake nove podobne pobude nadebudnih predstavnic otroškega vrtca.

MILJE - Večer Društva Slovencev miljske občine Kiljan Ferluga

Miran Kuret obudil spomine na stare »slovenske« Milje in Istro

Društvo Slovencev miljske občine (DSMO) Kiljan Ferluga je imelo v gosteh na društvenem sedežu nasproti muzeja Carra, kjer domujejo še druga miljska društva, upokojenega podjetnika in družbeno-kulturnega delavca Mirana Kureta. Ta je spregovoril lepi skupini domačinov, tudi mlajših in iz sosednjega Brega, o slovenstvu etnično raznolikemu in mešanemu miljskega območja in o nekdanjih bogatih stikih med obmorskimi mestecem in zaledjem, tako istrskim kot tržaškim.

Spomnil se je kot mulc pohodov iz rodnih Ricmanj na tradicionalno ljudsko praznovanje ob velikem smarnu, ko se je zbralo ogromno ljudi pri svetišču na Starih Miljah, ko so tja prihajali Škedenjci z barko in so kmetje z Miljskih hribov točili, v glavnem slovenskim romarjem, vino kar z vozov. Takrat je bilo v Miljah in na miljskih hribih le malo lučk in ne hollywoodska razsvetljava, ki smo je vajeni danes.

Kuret (letnik 1928) je s pristno in živo govorico obnovil spomine in izkušnje, ki so vezani na ta prostor. Imenoval je stare gostince kot Franca Hrvatina - Rampinjaca iz Hrvatina, ki se je oskrboval z vinom v Portolah, ali trgovca z vinom Ivana Kosmača, ki se je peljal z vlakom enkrat tedensko v Istro prav tako po vino. Poleg Korošcev je omenil še Hrvatine, Božiče, Marašiče in druge zaselke, na katere je grobo poseglo po vojno razmejevanje.

V zvezi s tem je prinesel zanimivo dokumentacijo o slovenstvu Miljskih hribov, objavljeno v Jadranskem koledarju v zgodovinskem letniku 1954. Kuret je tudi velik zbiratelj starih listin na narodno-zgodovinsko tematiko in tako je pokazal publikacijo Lege Nazionale, v kateri so slike številnih šol od Brd vse do notranje Istre, ki so bile odprte konec 19. stoletja z očitno raznarodovalnimi nameni. Šole z italijanskim poukom, kjer so se učenci med odmorom pogovarjali v slovenščini ali hrvaščini.

Več trgovskih obratov in gostiln iz Milj je bilo včasih v rokah Slovencev, tudi nekaj znanih in uveljavljenih Miljčanov oz. Istranov nosi italijanski priimek, za katerim se skriva nekdanji slovenski ali hrvaški. Spomnil se je npr. na Bepija Scherianija - Škerjanca, podpredsednika Tržaške kmetijske zadruge, člana vodstva Kmečke zveze in predsednika združene gostilne v Čamporah, lastnika znane istoimenske turistične kmetije. Kuret, kateremu je oče Mirko umrl v Dachavu in brat Sto-

jan kot partizan na Dolenjskem, je omenil tudi vprašanje slovenskega doprinosu med NOB v teh krajih.

Vlekel je na dan še mnoge druge anekdote in dogodke iz svojega šolanja življenja, od ricmanjskega otroštva v domači gostilni, šolanja v Trstu in Ljubljani do službe v Slovenskem gledališču in dela na področju trgovine z vinom, kar ga je privedlo do številnih stikov in poznanstev v več ko petdesetletni karieri. Navedel je še mnoga imena in zgodbe, ki jih tu ni mogoče povzeti. Prav pa bi bilo, ko bi pričevanja takšnih osebnosti, ki so nosilci dragocenega znanja o mikro zgodovini naših krajev in ljudi, čim več zabeležili in proučevali, morda naš radio ali zgodovinsko-raziskovalne ustanove.

Gost DSMO K. Ferluga je zelo pohvalil udeleževanje in prizadevnost tukajšnjih Slovencev, njihovo narodno vztrajanje in rezultate pri širjenju stikov s sosednjimi kraji, v ta namen je podaril društvu barvito veduto o miljskem mestu in mandraču. Predsednica društva Isabella Marega pa mu je ob prijetni sklepni družabnosti poklonila knjigo Novice iz miljskega konca - O zgodovini Slovencev miljskega območja (delo Marte Ivašič, Štefana Čoka in Kiljana Ferluga), ki jo je pred kratkim založila domača zadruga Vesna.

Davorin Devetak

ŽARIŠČE

Dobra šola ne sme znižati ravni zaščitne zakonodaje

JULIJAN ČAVDEK

Novo šolsko leto je po poldrugem mesecu že v polnem teku. Sledila so si prva srečanja s starši in volitve v nove razredne svete, kmalu bodo tudi volitve za obnovo katerega od zavodnih svetov in nato prvi roditeljski sestanki. Ob tem seveda so pouk in šolske dejavnosti v polnem teku. Kljub težavam, ki so zaznamovale slovensko šolstvo na začetku letošnjega šolskega leta in ki še vedno ostajajo nerešene, gre naša šola naprej, pa čeprav v »izrednem« stanju. Koliko časa še, pa je tudi smiselno vprašanje, saj težko verjamem, da bo lahko šola zmožna nuditi neko kakovost, brez da bi pri tem razpolagala s primernim učnim in upravnim organikom ter svojo temeljno avtonomijo. To pa je toliko bolj pomembno za slovensko šolo, ki ima svojo specifikko v tem, da poleg posredovanja znanja, nudi mladim pomembno oporo pri utrjevanju slovenskega jezika in pripadnosti naši narodni skupnosti v FJK.

Začetek letošnjega šolskega leta pa označuje tudi uvod v reformo italijanskega šolskega sistema, ki ga je napovedala sedanja vlada. Poimenovala ga je »La buona scuola« (Dobra šola) in na spletni strani ministrstva za izobraževanje, univerzo in raziskovanje objavila spletno povezavo, ki poziva državljane, da od 15. septembra do 15. novembra aktivno sodelujejo pri reformi državnega šolstva. Možnosti je kar nekaj, od izpolnitve vprašalnika, sodelovanja v spletnih forumih na določeno temo, itd. Uradi, ki delujejo v sklopu šolskega ministrstva v tem času tudi na-

stopajo po teritoriju in učnemu ter neučnemu osebju, staršem in dijakom razlagajo 12 točk reforme ter spodbujajo, da se občani v čim večjem številu odzovejo na to pobudo. Tako srečanje je bilo tudi prejšnji petek v slovenskem šolskem centru v Gorici.

V dvournem soočenju so spet na dan prišle že poznane kritičnosti, ki zadevajo strukturo slovenskega šolstva. Reforma namreč ne obravnava toliko šolskih vsebin in programov, kolikor se bolj posveča kadrovskim, upravnim in strukturnim vsebinam. In ravno na teh področjih ima slovenska šola kar nekaj pomembnih odprtih vprašanj, kot je bilo tudi jasno nakazano s strani vseh nastopajočih. Vsako od teh vprašanj pa bi zahtevalo posamezno obravnavo.

Med srečanjem pa me je posebno pritegnila vest, ki zadeva prihodnost pokrajinskih šolskih uradov, predvsem tistega, ki zadeva slovenske šole na Goriškem. Pred začetkom šolskega leta se je namreč ta urad v Gorici dejansko ukinil in tam delujoče osebe se je moralo vrniti v razrede. Deloma je to nadomeščeno, tako da enkrat na teden pride nekdo iz deželne urada za slovenske šole v Gorico. Vendar to ni isto.

Tako stanje je nastalo potem, ko je bivša deželna šolska skrbnica Daniela Beltrame naslovila na državno advokaturu vprašanje ali 13. člen zaščitnega zakona 38/01 nadomešča oziroma presega, to kar je določeno v zakonu 932 iz leta 1973. Na podlagi zakona iz leta 1973 imamo namreč pokrajinske šolske urade, med-

tem ko člen 13 iz zakona 38/01 določa, da se na deželnem šolskem uradu ustanovi poseben urad za zadeve slovenskega šolstva v FJK. Slednja norma je bila ravno letos udejanjena in urad za slovenske šole je sedaj v celoti umeščen. Ker v tem času državna advokatura ni dala svojega mnenja na vprašanje Beltramove, je to povzročilo zamrznitev pokrajinskih šolskih uradov.

Glede na to, da je bilo na petkovem srečanju v Gorici jasno povedano, da zakon 38/01 nima kaj opraviti z zakonom 932 iz leta 1973, se potemtakem sprašujem, zakaj torej čakamo na mnenje državne advokature že več kot šest mesecev in s posledico, da je bila slovenska šola okrnjena za pomembno strukturo. Po eni strani me veseli zagotovilo, da se bo stvar gotovo razpletla ugodno, ker je iz pravnega vidika stvar zelo jasna. Po drugi strani pa mi ne gre v račun, da je na tako enostaven odgovor potrebno čakati več kot pol leta in s pomembnimi negativnimi posledicami, ki so jasna kršitev zaščitnega zakona, ki v členu 28 določa, da se določila zakona ne morejo tolmačiti, tako da pride do znižanja že obstoječe ravni zaščite. In vse to poteka ob vednosti italijanske vlade in parlamenta.

Sicer vse to verjetno ne predstavlja kakšne posebne novosti, saj smo zgodbo slišali in preslišali. Novost je v nevarnosti, da bo šola, naš osrednji narodni steber, kmalu bolj podobna osušenemu količku. Upajmo torej, da v letošnji zimi ne bo premočne burje!

PREJELI SMO - Kanalska dolina

Pouk slovenščine za letos rešen

Z zadovoljstvom smo v medijih prebrali vest, da je za letošnje leto rešeno vprašanje financiranja poučevanja slovenskega jezika na šolah v Kanalski dolini. Sami si že dolga leta na vse možne načine in po različnih kanalih prizadevamo za dokončno in sistemsko rešitev poučevanja slovenščine na vseh stopnjah izobraževanja, in sicer v vseh vrtcih in šolah v Kanalski dolini; zagovarjamo pa sistemsko rešitev, ki bo zagotovila kontinuirano prisotnost pouka slovenskega jezika v šolskih klopeh Kanalske doline, tako z vsebinskega kot tudi z organizacijskega vidika. Vsakoletno (počitniško) iskanje novih zagotovil za ohranitev pouka slovenskega jezika v dolinskem šolstvu tik pred začetkom novega šolskega leta ali pa v prvih dneh pouka se namreč vleče že od vstopa slovenščine v dolinske šole, tj. od l. 1998 dalje.

Slovensko kulturno središče Planika je začelo opozarjati na potrebo po uvedbi slovenščine v dolinski šolski izobraževalni sistem konec leta 1997 in nato podpiralo vsakršno prizadevanje in pobudo, ki je prišla s strani šolskega ambienta in javnih uprav Kanalske doline. Med drugim smo l. 2005 podprli zahtevo trbiškega občinskega odbora po ustanovitvi kateder za slovenski in nemški jezik na šolah Kanalske doline in si prizadevali, da sta občinska sveta občine Naborjet Ovcja vas (15. 7. 2011) in Občine Trbiž (19. 7. 2011) izglasovala zahtevo po usta-

novitvi trojezične šole; zahtevi sta bili nato posredovani Paritetnemu odboru za probleme slovenske manjšine v Italiji in Trst.

Letos smo 9. junija 2014 naslovili pismo z zadevo Pouk slovenščine v vrtcih in šolah Kanalske doline na vse za Slovence v zamejstvu pristojne ustanove v Republiki Sloveniji in jih 13. oktobra 2014 ponovno pozvali, naj se dokončno reši problem pouka slovenščine v Kanalski dolini.

Prepričani smo, da je problem rešljiv, saj je naše središče v šolskem letu 2003/2004 dobilo pooblastilo takratnega didaktičnega ravnatelja in izvajalo pouk slovenščine v vseh dolinskih vrtcih in osnovnih šolah, v šolskem letu 2011/2012 pa smo ob podpori Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter drugih pristojnih ustanov RS poskusno uvedli pouk slovenščine v sedme razrede nižje srednje šole in dva razreda liceja na Trbižu. Zadnjih pet let OŠ v Ukvah nudimo dodatno učiteljico za slovenski jezik.

Prepričani smo, da so obstoječa manjšinska zakonodaja ter izglasovane zahteve javnih uprav Kanalske doline v prejšnjih letih dobra podlaga za začetek systemske rešitve problema in morebitno uvedbo dvo- ali trojezičnega pouka. SKS Planika si bo vse- kakor še naprej prizadevalo, da slovenščina v javnih šolah in v javnosti dobi mesto, ki ji zgodovinsko pripada.

SKS Planika

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

ZBORI - APZ Univerze na Primorskem

Za proslavo desetletnice zmaga na »zelenem otoku«

KOPER - Pevci in pevke Akademskoga pevskega zbora Univerze na Primorskem (APZ UP), ki deluje pod okriljem Študentske organizacije Univerze na Primorskem (ŠOUP), so se pod vodstvom dirigenta Ambroja Čopija konec prejšnjega tedna uspešno predstavili na 2. mednarodnem zborovskem tekmovanju v Derryu na Severnem Irskem. Tekmovanja se je zbor udeležil v mešani zasedbi, kjer je dosegel 90 točk in s tem postal zmagovalnik tekmovanja ter dobitnik trofeje festivala. Zbor se je na tekmovalnem nastopu predstavil z deli Quem vidistis, pastores? renesančnega mojstra Andrea Gabriella, romantičnega skladatelja Josefa Rhainbergerja Warum toben die Heiden, primorskega skladatelja Andreja Makorja Paisaja ter litvanskega skladatelja Vytautasa Miškinisa Bonum est confteri Domino.

Irsko tekmovanje je potekalo v več kategorijah. Festival se je v Derryu pričel

že v torek in je poleg mednarodnega tekmovanja, katerega se je udeležil APZ UP, vključeval tudi državno tekmovanje, koncerte priznanih vokalnih sestavov, ter mednarodni simpozij, v okviru katerega so potekale različne delavnice in seminarji. Poleg APZ UP se je na mednarodnem tekmovanju predstavilo 7 zasedb iz Irske, Severne Irske, Estonije, Poljske, Nemčije, Walesa in Češke. Za slovenskim zborom se je na drugo mesto uvrstil zbor Univerze Maritime Szezenin iz Poljske (88,4), tretje mesto pa so osvojile pevke zbora The park singers iz Irske (80,0). APZ UP je poleg tekmovalnega nastopa zapel še na nedeljskem festivalnem in zaključnem gala koncertu.

Za pevke in pevce APZ UP ponovni uspeh pomeni potrditev njihovih zastavljenih ciljev ob 10. obletnici delovanja. Ob slavnostnem letnem koncertu so izdali peto zgoščenko Sonority, julija pa še šesto - Tebe pojem (pravoslavna zapuščina primorskih skladateljev).

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Edinost tokrat pojasnjuje katere družine, katerih člani so na fronti, so deležne finančne podpore s strani države. »Podpore družinam, katerih glavarji se nahajajo v vojaški službi, so vzbudile po celi deželi nekako gibanje in prepire. Se ve, kdor je najbližji, in ta je v občini župan, ta je oni, ki je kriv (po njih napačni informaciji), da ta ali ona družina ne dobi takšne podpore, kakor si želi ta ali oni.

Tako vse take stranke z besnostjo napadajo župana in starešine kot krivce vseh dozdevnih krivic. V vsaki občini pa se dobe kaki zakotni pisarji, hujskači, ki bi radi ribarili v kalnem in mesto stvarnega pojasnila, dajejo neukemu ljudstvu potuho ter ga podpihujejo k upornosti proti županstvu. Ker se taki prepiri vedno ponavljajo in neupravičeno naraščajo, naj služijo naslednje besede v pouk ljudstvu, hujskačem pa v ravnanje. Pravico do podpore imajo žene, otroci in stariši vpoklicancev, ako nimajo družinskih dohodkov za preživljanje. Podpora se odmerja po

številu družinskih za delo nesposobnih udov in po premoženjskih razmerah.

Županstvo je pooblaščen, sestavljati s strankami zapisnike tako, kot jih stranke napovedo. Županstvo ima nalogo, potrditi število družinskih udov in njih starost. Tako končan zapisnik se predloži državnemu glavarstvu v nadaljno uradovanje. Na vsakem glavarstvu je posebna komisija, ki rešuje prošnje, poslano ji za podporo. Komisija pa ni nezmožljiva, radi tega se poživlja vsakdo, ki misli, da se mu godi krivica, naj se obrne na to komisijo s prošnjo potom svojega županstva, ali pa neposredno pri komisiji sami, ki morebitno napako radevolje popravi.

Zajedno bi pa radi ljubega miru prosili okrajno glavarstvo, da bi po svojih samoorganiziranih dobro pazilo na take hujskače po občinah, da v prihodnje ne sejejo med ljudstvo nezaupanja do predstojnikov in odredb, kajti živimo v resnih časih, v katerih je nujno potrebno, da se vsi medsebojno ljubimo in z roko v roki podpiramo.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

Na Tržaškem so letos zadovoljni s trgovci. »Vino dozoreva in z domačih dvorišč gre prijeten vonj, kmetijsko leto je pri koncu in kmet lahko napravi že obračun. V starih časih so delali obračun na praznik Svetega Martina, ko so tudi sklepali pogodbe in kupčije ob kozarcu novega vina. Nekaj od tega je ostalo z martinovanjem, ki se je ohranilo na Proseku in v nekaterih krajih na Goriškem. Tudi letos bo, kot vsako leto, martinovanje na Proseku privabilo goste iz okoliških vasi in iz mesta, da si bodo privoščili malo razvedrila ob kozarcu pristnega vina, s katerim bodo zalili klobase. Nekateri bodo kupili prašiče za vzrejo in posodo, pa še kaj drugega, kakor je že stara navada.

Če govorimo o letošnji letini na Tržaškem, moramo omeniti predvsem grozdje. Trta je dobro obrodila in vino bo odlično. Na splošno je vinski pridelek na Tržaškem letos povprečno pet, deset odstotkov večji kot lani, na Krasu pa za deset, petnajst odstotkov večji, v Milj-

skih hribih kakor lani, v dolinski občini pa nekoliko manjši. Grozdja je bilo sicer povsod več, toda mošta ne toliko, kolikor bi ga lahko pričakovali, ker jagode niso bile tako sočne. Glede kakovosti pa bo letošnje vino boljše kot mnoga leta prej. Predvsem bo povsod imelo več stopinj alkohola kot prejšnja leta, zlasti na Krasu.

Po raznih vaseh, kjer imajo kotle, so že začeli z žganjekuho, toda kmetje se pritožujejo, ker ne morejo izkoristiti vseh tropin zaradi predpisov, ki določajo, da se ne sme za domačo uporabo skuhati več kot toliko žganja. Razen tega pa so letos še povišali pristojbino, in sicer za 19000 lir več kot lani na sto litrov žganja. Ker je premalo kotlov, je nevarnost, da ne bodo marsikje tudi letos vse tropine izkoriščene. Zato si kmetje prizadevajo, da bi prišli na vrsto. Previdni in skrbni vinogradniki že zdaj pazijo, da bodo imeli dobro vino, ker bo laže in bolje prodajal svoj pridelek tisti, ki bo imel boljše in okusnejše vino.«

OTVORITVENA SLOVESNOST - Z nastopom in nagraditvijo najboljših učencev

Glasbena matica stopa z elanom v novo šolsko leto

Z glasbo, spodbudnimi priznanji in besedami, a tudi s prvim javnim nastopom nove predsednice se je v sredo uradno začelo novo šolsko leto na Glasbeni matici. Kot je uvodoma povedal ravnatelj deželne glasbene ustanove Bogdan Kralj, se je pouk pravzaprav začel že v prvi polovici septembra, slovesna otvoritev v razstavni dvorani Zadrúžne kraške banke na Opčinah pa že peto leto upravičeno odvijala s poznejšim terminom, saj se v tem obdobju končajo izpiti jesenskega roka in z njimi tudi lanske šolske obveznosti.

Po dvanajstih letih je prišlo do zamenjave članov upravnega odbora: dolgoletni sodelavci, ki so po dolgem mandatu zapustili odbor, so Živa Gruden, Paola Rodari, a tudi bivša predsednica Nataša Paulin. Vodilno funkcijo je prejel tedaj nastopil Milena Padovan, ki je tokrat prvič spregovorila kot predsednica ustanove. Povedala je, da je v zadnjih dneh začela spoznavati razvejanost in kompleksno strukturo šole in je po prvem stiku z odborom imela vtis, da je delo zelo dobro zastavljeno s spodbudnimi možnostmi dodatnega razvoja. Ob zahvali bivši predsednici, ki je naredila veliko za vsestranski razvoj Glasbene maticе, je nova predsednica priznala, da je sprejela odgovorno nalogo predvsem s srcem, ker ji glasba sploh ni tuja, saj se vrača v šolo, kjer je preživela otroška in najstniška leta.

Njenemu voščilu učencem in mentorjem za uspešno šolsko leto so sledili najtehtnejši dokazi o kakovostnem delu šole z nastopi šestih mladih glasbenikov, ki so se v lanskem šolskem letu najbolj izkazali. Lestvica nagrad je bila sestavljena na osnovi izpitov, tekmovanj, nastopov in sodelovanj znotraj in izven šole ter izpopolnjevalnih dejavnosti. Denarne nagrade za štirinajsterico nagrajenih

Skupinska slika nagrajencev z ravnateljem Bogdanom Kraljem

FOTODAMJ@N

učencev iz cele dežele in različnih oddelkov je prispevala Fundacija CRTrieste.

Prvo nagrado je prejela harfistka Paola Gregoric, ki se je komaj vrnila iz Pariza, kjer se je udeležila enega od treh najpomembnejših tekmovanj za harfo v svetovnem merilu. Pianist Max Zuliani pa si je z izjemnim dosežkom prve nagrade na tekmovanju Pecar v Gorici zaslužil drugo nagrado. Tretjo nagrado ex aequo sta prejeli violinistka Sara Schisa in harfistka Marina Carecci. Četrte nagrade niso podelili, na peto mesto pa se je uvrstil tolkalec Lorenzo Dari. Sedemletna violinistka Alida Shahrzad Igbargja je dopolnila krog zlate šesterice.

Glasbeno matico obiskuje na deželni teritoriji okrog šesto učencev, kar daje še večjo vrednost dosežkom glasbe-

nikov, ki so osvojili ostale nagrade: pianistki Katarina Visintin in Petra Godnič, kitarist Francesco Cenci, pianisti Simon Kravos, Daniel Liut in Tina Jarc, kitarist Gabrijel Zetko in pianist Rok Dolenc.

Otvoritev šolskega leta je vedno priložnost za obračun opravljenega dela. Ravnatelj je posredoval zelo pozitivne podatke, saj je šola zaradi znatnega deželne prispevka lahko investirala v nakup novih glasbil po dvajsetih letih pomanjkanja potrebnih sredstev za posodobitev nujne šolske »opreme«. V učilnicah imajo zdaj na voljo dva nova klavirja, harfo, vibrafon, marimbo, pavke, godala, kitare, harmonike. Šola je lahko preuredila tudi Gallusovo dvorano, kjer se odvijajo nastopi in dogodki.

Učenci so podarili ustanovi veliko zadoščenj z 42. uspešno opravljenimi iz-

piti (dvakrat tudi z najvišjo oceno in pohvalo) na konservatorijih, med katerimi kar 36 v sklopu konvencije z videmskim konservatorijem. Sedemnajstkrat pa so se učenci izkazali z visokimi priznanji na državnih in mednarodnih tekmovanjih. Nad rožnato sliko pa je tudi črn oblak, ki je vsaj trenutno bolj vezan na moralne kot na gospodarske zadeve. Ravnatelj je izrazil namreč vtis, da je vloga Glasbene maticе znotraj manjšine premalo cenjena, saj so mnogi mnenja, da je ustanova deležna previsokih prispevkov v tako kriznem času, ker se ne zavedajo zelo specifičnih zahtev individualnega pouka, ki jo bistveno razlikuje od zasnove športnih, pretežno skupinskih dejavnosti.

ROP

Slovenski oktet nocoj v Pordenonu

Pordenonski mednarodni festival sakralne glasbe L'antico nel nuovo bo nocoj uvedel koncert Slovenskega okteta. Vrhunski pevski sestav, ki je na mednarodni sceni aktiven že dobrih šestdeset let, bo ob 20.45 nastopil v mestni katedrali sv. Marka. Izvajal bo skladbe, pod katere so se podpisali Jacobus Gallus, Hans Leo Hassler, Francis Poulenc, Miškinis in drugi. Vstop je prost.

Gilberto Gil v Trstu: koncert in pogovor

V gledališču Rossetti bo jutri nastopil Gilberto Gil. Starosta brazilske v tropске glasbe bo na oder stopil ob 21. uri v sklopu evropske turneje Solo Tour. Vstopnice so še na voljo, zanje je treba odšteti od 10 do 45 evrov.

Vsi ljubitelji njegove glasbe pa imajo danes edinstveno priložnost, da se ob 17.30 udeležijo srečanja, ki ga z Gilom prirejajo v Hiši glasbe v tržaški Cavanii. Vstop je prost, število razpoložljivih mest je omejeno, rezervacije sprejemajo na telefonski številki 040 307309.

Nicolai Lilin, avtor Sibirske vzgoje, danes v gradu Susans

Maravee je ime vsakoletnemu umetniškemu nizu, ki si ga je zamislila Sabrina Zannier in katerega vezna nit je letos človeško telo. Večina dogajanja je postavljena v očarljivi grad Susans v okolici Majana, kjer bo danes ob 19. uri otvoritveni dogodek. Med raznimi fotografskimi in slikarskimi razstavami ter umetniškimi performansi velja omeniti vsaj tisto, pod katero se podpisuje Nicolai Lilin, avtor svetovne uspešnice Sibirska vzgoja, sicer pa mojster tetoviranja. Razstava nosi naslov Na koži napisano in razkriva simbolno, antropološko plat posameznih tetovaž. Jutri in v nedeljo (med 14.30 in 19.30) bo Lilin tudi sodeloval na delavnici tetoviranja. Del niza Maravee Corpus bo 29. novembra zaživel v palači Elti v Guminu, 16. januarja pa tudi v galeriji koprške Lože.

PREDSTAVITEV - Delo Vojmirja Tavčarja in Mitja Tretjaka

Novi vodnik Slovenija v žepu za mlade popotnike in njihove starše

Na mladinskem oddelku Narodne in študijske knjižnice v Trstu so nekaterim šolarjem openske in proseške nižje srednje šole v teh dneh predstavili turistični vodič z naslovom Slovenija v žepu. Vodnik za male popotnike in velike radovedneže sta napisala Vojmir Tavčar in Mitja Tretjak, izdalo pa ga je Založništvo tržaškega tiska. Naj povemo, da uradne predstavitve vodiča za »odrasle« še niso izvedli, bo pa do nje prišlo v naslednjih tednih.

In kaj so izvedeli udeleženci predstavitve? Mitja Tretjak, eden od avtorjev, jim je na enostaven način razložil, da žepna publikacija turističnega vodiča po Sloveniji bralcu ponuja informacije o glavnih slovenskih znamenitostih in zanimivostih. Vodič je poseben, ker je pisan v lahkotnem jeziku in ker je namenjen najstnikom in njihovim staršem. Pisano občinstvo je izvedelo tudi, kdo vse je sodeloval pri nastajanju publikacije, ki je iz tiskarne prišla junija letos. Avtor je šolarjem opisal celoten proces dela in jih spomnil, da so kar dve leti pripravljali lično publikacijo.

Poleg bogatega slikovnega gradiva knjižico bogatijo tudi zabavne ilustracije Chiare Sepin - PiKa. Vodič je poseben, ker ni le nadgradnja promocijskega materiala in literature o Sloveniji, ampak je že oblikovno in vsebinsko drugačen: predstavlja inovativno mešanico med turističnim vodi-

Prva predstavitev je bila namenjena otrokom

FOTODAMJ@N

čem, slikanico in stripom. Za otroke bosta zabavna in ravnopravna Nastja in Matej, popotnika, ki bosta otroke vodila po Sloveniji. Mlada vodiča sta zapisala, da sta večša uporabnika svetovnega spleta, najraje prebirata kratka besedila, zgodbe o velikih ljudeh in stare legende, zanimajo pa ju tudi dosežki, posebnosti, tehnične vragolije in še zlasti kraji, kjer lahko kaj počneta in doživita tudi brez staršev.

V nadaljevanju srečanja so otroci lahko odgovarjali na vprašanja Mi-

tje Tretjaka, v skupini pa so reševali zelo zanimiv kviz. Ob koncu srečanja, ki so ga otroci bržkone zapustili bogatejši za marsikatero dragoceno informacijo, smo tudi slišali, da vodnik v prvi vrsti upošteva stične točke med željami in potrebami otrok na eni strani ter željami in potrebami staršev na drugi.

Uradna predstavitev publikacije, ki je že na prodaj v vseh tržaških knjižarnah, bo v prihodnjih tednih, te predstavitve pa se bo udeležil tudi soavtor publikacije Vojmir Tavčar. (sč)

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

This Machine Kills Artists

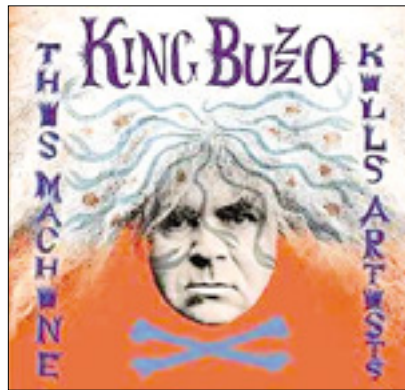
King Buzzo

Akustični rok
Ipecac Recordings, 2014

Ocena: 7.5

Trideset let smo »potrpli«, a sedaj je končno napočil čas, da prisluhnemo prvenec enega izmed najbolj vplivnih glasbenikov ameriške underground scene. »King« Buzzo Osborne je namreč junija izdal svoj prvi solo album z naslovom This Machine Kills Artists. Lider ameriškega benda The Melvins, ki je v tridesetletni glasbeni karieri izdal nad trideset študijskih plošč, se je končno odločil, da bo v studio stopil sam in posnel sedemnajst (!) akustičnih komadov. Stvar je seveda precej presenetljiva oboževalce težkega Melvins sounda, King Buzzo je namreč znan tudi po tem, da pošteno »žaga« s svojo kitaro. In res, četudi je plošča akustična, se Buzzo tudi tokrat ni odpovedal svojemu rokarskemu duhu!

This Machine Kills Artists je Osborne izdal s pomočjo ameriške neodvisne glasbene založbe Ipecac Recordings, ki že vrsto let stoji ob strani benda The Melvins. Sedemnajst komadov za malo manj kot petdeset minut pristnega akustičnega roka. King Buzzo s svojo »Buck Owens American« kitaro in to je to. Začetek albuma je skorajda presenetljiv. Buzzo nas v komadu Dark Brown Teeth s svojo akustično psihodelijo takoj popelje v kalifornijsko puščavo. Naslednja Rough Democracy je že bolj stoner pesem, medtem ko se ritem nekoliko upočasni v komadu Laid Back Walking in izredni Drunken Baby. Med najboljše skladbe albuma This Machine Kills Artists uvrščamo pesem Vaulting Over A Microphone, pesem, ki bi lahko brez skrbi spadala v naslednjo Melvins ploščo, seveda v električni verziji. Isto velja tudi za vokalno – glasbeni delirij pesmi The Ripping Driving, naslednja How I Became Offensive pa je ena izmed redkih baladnih ploščkov in po njem je jasno, da je Osborne sposoben tudi bolj »mehkih« komadov. Med najboljše skladbe albuma spada najdaljša pesem plošče Instrument Of God. Komad sledi najprej stilu drugih pesmi, neke na polovici pa se bolj umiri. Na koncu plošča je še čas za pank skladbo Useless King Of The Punks in zaključno The Hesitation Twist. King Buzzo je tudi tokrat uspešno opravil glasbeni izpit!

RIM - Po napadu policije na delavce sindikat Fiom oklical 8 ur splošne stavke

Na srečanju med vlado in sindikati zahteve po pojasnitvi dogodkov

Notranji minister Alfano poročal v parlamentu: »Bil je slab dan za vse nas«

RIM - Po srednjih dogodkih, ko je policija v Rimu s pendreki napadla kovinarske delavce jeklarne Ast iz Ternija, medtem ko do demonstrirali v obrambo svojih delovnih mest, je bil včeraj dan srečanj in pojasnil. Kljub vsemu pa napetega ozračja med vlado in sindikati ni bilo moč povsem razbliniti. Predsednik vlade Matteo Renzi, ministrica za gospodarski razvoj Federica Guidi in podtajnik pri predsedstvu vlade Graziano Delrio so se v palači Chigi sestali s predstavniki sindikatov. Renzi je povabil vse k umiritvi tonov, Susanna Camusso pa mu je v radiski oddaji odgovorila, da je potrebno umiriti tudi pendreke.

Minister za notranje zadeve Angelino Alfano pa je o dogodkih med demonstracijo v Rimu poročal v senatu in poslanski zbornici. Med drugim je dejal, da je bil to ta vse zelo slab dan. Spodbudil je k budnosti, da ne postane kriza povod za konflikte, ki si jih nihče ne želi. Pravica do demonstriranja je sveta, je dejal Alfano, kdor demonstrira pa ne sme ogroziti svobode drugih. Notranjega ministra je Renzi pozval, naj s preiskavo ugotovi, kaj se je zgodilo ob demonstraciji kovinarjev iz Ternija. Alfano pa je v poročilu parlamentu med drugim dejal, da je imel pomembno vlogo pri pomirje-

Notranji minister
Angelino Alfano
med včerajšnjim
govorom v
poslanski zbornici

ANSA

vanju duhov generalni sekretar sindikata Fiom Maurizio Landini. Notranji minister je predlagal stalno omizje med sindikatom in notranjim ministrstvom, da se demonstracije lahko odvijajo z jamstvom, da ne pride do zlorab.

Alfanopa je v parlamentu doživel tudi kontestacije in zahteve po odstopu. Najostrejši so bili predstavniki Gibanja 5 zvezd, ki so mu v

času ministrovanja očitali celo vrsto napak, nezaupnico ministru pa so predlagali tudi poslanci Sel.

Na srečanju med predstavniki vlade in sindikatov je ministrica za gospodarski razvoj Federica Guidi povedala, da se je skupina Thyssen-Krupp kot lastnica jeklarne v Terniju obvezala za bistveno manjšo redukcijo zaposlenih, kot je bila napovedana, oba plavža obrata v Umbri-

ji pa naj bi ostala prižgana in naj bi nadaljevala s proizvodnjo. Sekretar Fiom Maurizio Landini je ob teh novostih izrazil pripravljenost sindikata za novo fazo pogajanj. Na to so, kot so sporočili, pripravljeni tudi predstavniki podjetja Ast.

Landini je glede na pretep delavcev zahteval, naj se ugotovi resnica. Vsekakor pa se kaj takega pod nobenim pogojem ne sme več zgoditi.

Izrael včeraj spet odprl območje mošeje Al Aksa v Jeruzalemu

JERUZALEM - Izrael je včeraj ponovno odprl območje mošeje Al Aksa v Jeruzalemu, potem ko so ZDA in drugi pozvali, naj muslimanom omogoči dostop do mošeje. Nekaj ur pred tem so mošejo zaprli zaradi novih napetosti med Izraelci in Palestinci, ki jih je sprožil strelski napad, v katerem je bil v sredo huje ranjen izraelski desničarski skrajnež Jehuda Glik. Jeruzalemska policija pa je včeraj ubila palestinskega osumljenca za strelski napad.

Tiskovna predstavnik izraelske policije Luba Samri je za francosko tiskovno agencijo AFP povedala, da so se odločili za ponovno odprtje mošeje, a da bodo zaradi strahu pred nemiri na petkovih molitvah dostop do mošeje omejili moškim, mlajšim od 50 let. Po besedah Samrijeve je odločitev posledica varnostnih razmer.

Izrael je pred tem sporočil, da je zaprtje tretjega najbolj svetega kraja v islamski veri, ki je sicer svet tudi judom, začasno in namenjeno umiritvi strasti, potem ko je izraelska policija danes ustrelila in ubila Palestince, ki so mu očitali napad na Glik.

Palestinski predsednik Mahmud Abas je zatrdil, da je zaprtje enakovredno vojni napovedi. ZDA so pozvale, naj se območje mošeje odpre za muslimane, vse strani pa so pozvale k umiritvi strasti.

NEW YORK - Izrael tarča številnih pritiskov

V varnostnem svetu ZN kritike gradenj na palestinskih ozemljih

NEW YORK - Veleposlaniki držav članic Varnostnega sveta Združenih narodov (ZN) so bili v sredo skupaj z generalnim podsekretarjem ZN za politične zadeve Jeffreyjem Feltmanom kritični do izraelskih načrtov o gradnji 1000 novih stanovanjskih enot v vzhodnem Jeruzalemu. Previdno kritičen je bil celo predstavnik ZDA David Pressman. Izredno zasedanje Varnostnega sveta ZN so zahtevali Palestinci preko Jordanije, potem ko je Izrael nadaljeval s procesom gradnje novih naselbin.

Palestinski veleposlanik Rijad Mansur je zahteval, naj Varnostni svet obsodi nezakonita izraelska dejanja v vzhodnem Jeruzalemu in druge na zasedenih ozemljih. Ob tem je ponovil poziv za resolucijo, ki bi določila skrajni rok za konec izraelske okupacije in rešitev dveh držav.

izraelski veleposlanik Ron Prosor je ostal kljubovalen in je vztrajal, da Izrael ni noben okupator, da je bil Jeruzalem izraelski veliko prej, kot je bil karkoli drugega, in da Izrael ne gradi nobenih naselbin, ker je Jeruzalem večna prestolnica Izraela. Zagotovil je, da bo Jeruzalem pod Izraelom vedno odprto mesto za vse ljudi, in kritiziral palestinske kritike obiskov judovskih romarjev na Tempeljskem griču.

Palestinci želijo vzhodni Jeruzalem, ki ga je Izrael zasedel v vojni leta 1967, za prestolnico svoje nove države in se pritožujejo, da Izraelci ovirajo muslimanske romarje v mošejo Mohamedovega vnebovzvetja. Prosor je Palestince mimogrede obtožil še, da ropajo krščanske cerkve v Betlehemu in uničujejo judovske grobove.

Ena izmed spornih izraelskih naselbin v Jeruzalemu

ANSA

Feltman se na medsebojne obtožbe ni oziral, ampak je ostal pri jedru trenutnega spora, kar so izraelske naselbine na zasedenih ozemljih, do česar so kritične tudi ZDA kot največja zaveznica Izraela. Nadaljevanje judovskih gradenj na zasedenih ozemljih resno škoduje možnostim za trajni mir med obema stranema, je dejal in dodal, da se položaj tako premika k realnosti ene države. Torej Izraela brez samostojne palestinske države.

Feltman je povedal, da je zaskrbljen tudi generalni sekretar ZN Ban Ki Moon, saj zadnje poteze Izraela sprožajo resen dvom v zavezo trajnemu miru. Čeprav je zaradi zavezništva med ZDA in Izraelom za kaj takega trenutno malo možnosti, pa je Feltman celo priporočil palestinski poziv za resolucijo o določitvi datuma za konec okupacije, če se bo sedanje stanje nadaljevalo. Za izraelske načrte o novih gradnjah pa je naravnost dejal, da kršijo mednarodno pravo.

Pressman je izrazil globoko zaskrbljenost zaradi poslabšanja položaja v Jeruzalemu in pozval k odgovornim odločitvam na obeh straneh. Obsodil

je dejanja, ki onesnažujejo ozračje za mir, še posebej dejavnosti okrog naselbin. ZDA se že več tednov prepirajo z Izraelom okrog tega.

Uradnik, ki se ni upal imenovati, je povedal, da se Netanjahu boji miru s Palestinci in arabskimi državami, kar je slabo. Obenem si ne upa sprožiti vojne, kar je dobro. Zanimalo naj bi ga le politično preživetje. Nekdanji pripadnik izraelskih posebnih enot Netanjahu je odgovoril, da je za razliko od tistih, ki ga anonimno napadajo, njegov interes varnost in enotnost Jeruzalema ter izraelske države in ljudstva.

Kljub nesoglasjem okrog naselbin se je nato Bela hiša uradno odzvala s sporočilom, da so takšne in podobne opredelitve premierja Netanjahuja neprimerne in kontraproduktivne. Washington morda kritizira poteze Izraela glede naselbin, vendar pa je bil položaj podoben leta 2011, ko je administracija predsednika Baracka Obame dala svoj prvi veto na predlog resolucije, ki bi obsodila podobno početje Izraela. Bilo bi veliko presenečenje, če bi bilo tokrat kaj drugače.

STOCKHOLM - Pomemben premik

Švedska priznala palestinsko državo

STOCKHOLM / RAMALA - Švedska je včeraj uradno priznala državo Palestino. Kot je ob tem sporočila švedska zunanja ministrica Margot Wallström, priznanje Palestine predstavlja pomemben korak, ki Palestincem priznava pravico do samoodločbe. »Upamo, da bo to pokazalo pot tudi drugim,« je dodala. Priznanje Palestine je novi švedski premier Stefan Löfven napovedal ob predstavitvi vlade v parlamentu v začetku meseca. Švedska pa je včeraj postala prva zahodnoevropska članica EU, ki je priznala Palestino.

Kot je v prispevku v dnevniku Dagens Nyheter včeraj še navedla Wallströмова, želi švedska vlada s priznanjem na prvem mestu izkazati podporo zmernim silam v palestinskih vrstah. Pojasnila je, da so po mnenju Švedske kriteriji mednarodnega prava za priznanje palestinske države izpolnjeni. Čeprav njene meje še niso določene, ima vlado, ki lahko izkaže notranji in zunanji nadzor, je Wallströмова dodala po poročanju nemške tiskovne agencije dpa.

Švedska zunanja ministrica je še povedala, da je njena država že v preteklosti priznala državi - Hrvaško leta 1992 in Kosovu 2008, čeprav nista imeli nadzora nad vsem svojim ozemljem. »Tako kot ti dve je tudi Palestina poseben primer,« je poudarila. Zapisala je še, da bodo nekateri trdili, da je do včerajšnje odločitve prišlo prezgodaj, sama pa se boji, da je do nje prišlo še prepozno.

Odločitev Švedske je včeraj že pozdravil palestinski predsednik Mahmud Abas. Po besedah njegovega tiskovnega predstavnika Nabila

Švedska
zunanja
ministrica
Margot
Wallström

ANSA

Abuja Rudejne jo je označil za pogumno in zgodovinsko.

Izrael pričakovano ni zadovoljen s švedsko potezo. »Odločitev švedske vlade za priznanje palestinske države je obžalovanja vredna odločitev, ki bo le okrepila ekstremne elemente in palestinsko zavračanje,« je v sporočilu za javnost poudaril izraelski zunanji minister Avigdor Liberman. »Škoda, ker se je švedska vlada odločila za ta deklarativni korak, ki povzroča veliko škode in ne daje nobenih koristi« je nadaljeval Liberman.

»Švedska vlada mora razumeti, da so odnosi na bližnjem razhodu veliko bolj kompleksni kot sestavljanje lkeinega pohištva in da morajo ravnati odgovorno in občutljivo,« je bil slikovit. Izrael je že ob napovedi priznanja poklical švedskega veleposlanika na zagovor in mu izrazil razočaranje. ZDA pa so ob napovedi priznanja menile, da do tega prihaja prezgodaj.

Državo Palestino je sicer že v preteklosti priznalo sedem članic EU iz vzhodne Evrope in Sredozemlja - Bolgarija, Ciper, Češka, Madžarska, Malta, Poljska in Romunija. Izmed zahodnoevropskih držav se je za priznanje poleg švedske odločila le Islandija, ki ni članica EU. (STA)

GORICA - Projekt za premagovanje težav, ki jih povzročajo disleksija in podobne motnje

Ko se otroku dvigne samozavest, je vse lažje

V Italiji se poldrugi milijon prebivalcev sooča z motnjami branja, pisanja ali računanja - z disleksijo, disortografijo, disgrafijo in diskalkulijo. »V šolah ima tovrstne težave 350.000 učencev in dijakov. S tem se spopada od 4 do 5 odstotkov goriške šolske populacije, kar je v skladu z državnim povprečjem,« je včeraj povedal predsednik državnega združenja za disleksijo (AID) Franco Botticelli. Na sedežu fundacije goriške hranilnice v Gosposki ulici se je udeležil predstavitve projekta za pomoč otrokom in mladostnikom, ki težje berejo, pišejo ali računajo. »Projekt Doposcuola je bil lani zelo uspešen, zato ga naša fundacija tudi letos prepričano podpira,« je poudarila članica upravnega sveta fundacije Carigo Miryam Vidi.

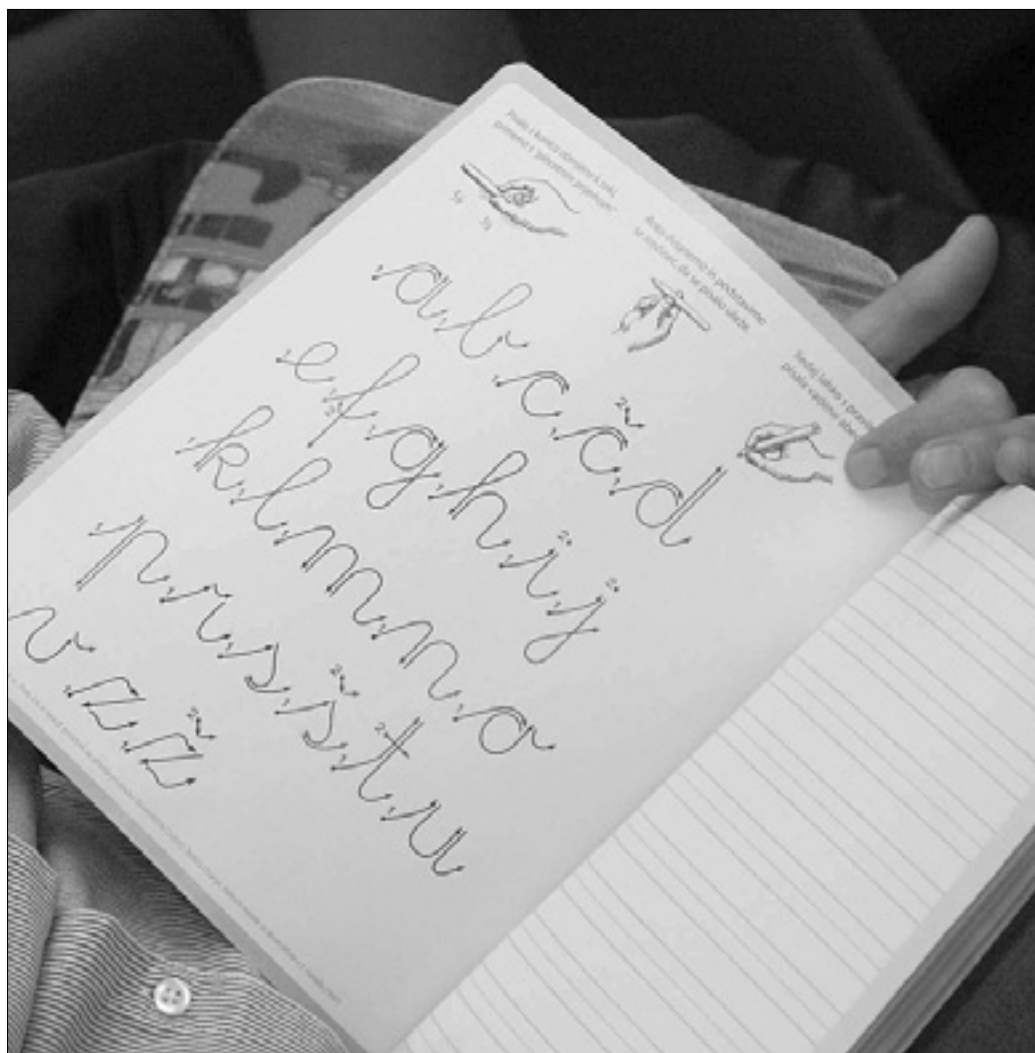
Pri projektu sodelujejo goriška sekcija združenja AID, Deželni šolski urad, goriško zdravstveno podjetje (včeraj je bil navzoč direktor Gianni Cortiula), združenje staršev FARO in zadruga Anastasis iz Bologne, ki je prispevala posebno programsko opremo za pomoč pri učenju. Goriška predsednica združenja AID Daniela Padovan je razložila, da v tem primeru sploh ne gre za popoldansko pomoč pri pisanju domačih nalog, temveč za spodbujanje avtonomije pri otrocih in mladostnikih, ki potrebujejo tudi večjo samozavest. »Učenci in dijaki s pomočjo usposobljenih svetovalcev spoznavajo nove metode učenja, pri katerih imajo ključno vlogo tudi digitalni pripomočki. Lanski dosežki naših mladih nas navdajajo s ponosom,« je povedala Padovanova. Po ogledu videoposnetka o lanskem projektu v različnih šolah v goriški pokrajini (v Gorici, Trzinu, Gradišču in Štaranu), pri projektu sodeluje tudi nižja srednja šola Ivan Trnko) ni skrivala, da jo ti prizori vsakič ganejo, »saj sem še prej kot predsednica združenja predvsem mama«.

Letošnji projekt se bo začel v ponedeljek, sodelovalo bo 50 mladih različnih starosti, tokrat pa bo stekel tudi izobraževalni program za učitelje in profesorje. Arturo Campanella z deželnega šolskega urada je na svojem zadnjem javnem nastopu pred upokojitvijo izrazil prepričanje, da italijanski šolski sistem potrebuje velike spremembe, saj izobraževanje ne sme temeljiti samo na preverjanju in ocenjevanju. »Moramo razumeti, da je temelj šolskega sistema zagotovitev enakega izhodišča za vse naše mlade, da bodo uspešni v življenju. Za to pa moramo primerno izobraziti vse učno osebje«. Predsednica združenja FARO Cristina Barletta se je toplo zahvalila vsem, ki so prostovoljno pripomogli k uspehu načrta, na podlagi katerega si bo veliko mladih lažje utiralo pot do izobrazbe z »dešifriranjem« besedil v učbenikih in zvezkih. Omenila je podjetje BL2, pisarno svetovalcev za področje dela Chizzolini, računovodsko pisarno Tavella in Fantin ter družino Padoan.

Botticelli je pojasnil, da je disleksija neozdravljiva nevrološka motnja. »Z zgodnjo diagnozo in s pomočjo logopeda jo lahko omilimo, drugače pa se s temi težavami spopadamo s posebnimi tehnikami učenja in pripomočki, kot so računalniki, elektronske knjige, digitalno gradivo,« je pojasnil. Te motnje so bile nekoč nepoznane in do njih ni bilo nobene občutljivosti, disleksične otroke so v šolah označevali kot »neumne« ali »lene«. Danes je (skoraj) vsem jasno, da sploh ni tako: ti otroci se morajo samo naučiti, kako naj sami hitreje dešifrirajo besedila ali številke. »Pri vsem tem je ključno to, da se pri otroku dvigne samozavest. Potem je vse lažje,« pravi Botticelli. (af)

Z disleksijo in podobnimi motnjami se lahko uspešno spopademo s pomočjo posebnih tehnik učenja, s primernim gradivom ter z računalniškimi in drugimi digitalnimi pripomočki

BUMBACA

TRŽIČ - Sredi novembra Izobraževanje o vojni in miru

Za šolnike, krajevne upravitelje in socialne delavce

Tržič bo sredi novembra gostil tridnevni tečaj za šolske profesorje, ravnatelje, krajevne upravitelje in socialne delavce z naslovom Delavnica miru. To bo prvi dogodek v sklopu državnega programa državljske vzgoje »Od velike vojne do velikega miru« (Dalla Grande Guerra alla Grande Pace), ki ga ob stoletnici začetka prve svetovne vojne organizirajo državna koordinacija krajevnih uprav za mir in človekove pravice, omizje za mir, revija San Francesco patrono d'Italia in šolska mreža za mir in človekove pravice v sodelovanju z deželo Furlanijo Julijsko krajino in drugimi ustanovami. Tečaj bo na sporedu od 14. do 16. novembra, najverjetneje bo potekal v prostorih hotela Europalace v Ulici Cosulich v Trzinu.

V središču pozornosti bodo novi didaktični pristopi in pobude v zvezi s temo vojne in miru, pri čemer bo govor o digitalnih pripomočkih, novih načinov učenja, kritičnem spremljanju medijev ter informirani uporabi novih tehnologij in komunikacijskih kanalov. Tečaj sestavljajo trije sklopi: prvi bo posvečen razmišljanju o vojni in miru, drugi bo zadeval metodologijo, tretji pa predvideva voden obisk strelskih jarkov iz prve svetovne vojne. »Srečni smo, da lahko gostimo tak dogodek in sprejmemo pedagoge, ki so občutljivi na to temo,« je na predstavitvi izjavila tržiška županja Silvia Altran. Flavio Lotti, ki je med drugim organizator pohoda za mir iz Perugia v Assisi, je poudaril, da to ni banalen ali retorichen načrt. »Če pogledamo, kaj se dogaja po svetu, ugotovimo, da človek na vsakršen problem odgovori z vojno,« je dejal Lotti. K pobudi je na državni ravni že pristopilo 40 šol in prav toliko krajevnih uprav, spomladi pa bo na sporedu vsedrjavno srečanje na vojnih prizoriščih Furlanije-Juljske krajine.

GORICA - Prihodnost brigade Pozzuolo

Kmalu novosti

Na obisku Domenico Rossi, vladni podtajnik pri obrambnem ministrstvu

Prihodnost brigade Pozzuolo še ni znana, najbrž pa bo marsikaj jasno še pred koncem leta, ko bo vlada dodelala »belo knjigo« oziroma načrt o preureditvi vojaških sil. Tako je včeraj popoldne povedal vladni podtajnik pri obrambnem ministrstvu Domenico Rossi, ko je prispel na obisk v goriško vojašnico Federico Guella. Ministrstvo je njegovo potovanje v Gorico napovedalo šele pred tremi dnevi in marsikdo je ugibal, da prinaša predstavnik vlade kako novico v zvezi s konjeniško brigado, o kateri je bilo v zadnjih mesecih in letih prelitega veliko črnih. Toda vprašanje, ali bo brigada Pozzuolo v prihodnje še domovala v Gorici, ostaja zaenkrat še brez odgovora.

Podtajnik Rossi, ki je bil pred leti namestnik poveljnika generalštaba italijanske vojske, je razložil, da je glavne smernice omenjene načrta za reorganizacijo vojske že odobril vrhovni svet za obrambo, ki ga vodi predsednik republike, za podrobnejše informacije pa bo treba še malo potrpeti, najbrž do konca tega leta. Rossi je dopoldne najprej obiskal oklepno brigado Ariete v Furlaniji, ob 15. uri pa je v spremstvu poveljnika divizije Friuli, divizijskega generala Flaviana Godia, prispel v vojašnico Guella v Gorico. Tam ga je sprejel brigadni general Domenico Pace, poveljnik brigade Pozzuolo.

Rossi je svoj obisk v Furlaniji-julijski krajini utemeljil s trojico razlogov: danes se bo udeležil posveta o zdravstvu in prvi svetovni vojni na videmski univerzi; vlada je hotela nameniti pozornost uniformiranim ženskam in moškim, ki predstavljajo Italijo na misijah v tujini; sam je navezan na te kraje, saj je kot vojak svoj čas služ-

Podtajnik pred vojašnico Guella na Trgu Battisti

boval v kraju San Vito al Tagliamento. Včeraj se je medtem izvedelo, da bo v kraju Pozzuolo del Friuli leta 2017 državni shod konjeniških sil. Tovrsten shod bo v letu 2015 gostil Trst, in sicer med 12. in 14. junijem. (af)

GORICA - DS

Razvojni predlogi

Vodstvo goriškega krožka Demokratske stranke se je pred dnevi sestalo s predsednico dežele Furlanije Julijske krajine Deboro Serracchiani in se z njo pogovorilo o razvojnih vizijah za Gorico ter o možnih izhodih iz gospodarske krize, ki v tem mestu ni samočasna. »Gorica mora že tretjič v zadnjih sto letih povsem spremeniti svoj gospodarski sistem, ki temelji na trgovini, javnem sektorju, vojski in zastarelih sredstvih javne podpore,« poudarja tajnik goriškega krožka Demokratske stranke Bruno Crocetti, ki je prepričan, da je treba v novem geopolitičnem kontekstu na novo premisliti vlogo mesta.

Pri goriški Demokratski stranki so prepričani, da se lahko Gorica ponovno uveljavi samo s širjenjem svojega vpliva na vzhod in zahod, tako na ostale dele pokrajine kot na slovenski del Goriške in slovenski Kras. Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS) je s tega vidika dragoceno čezmejno orodje. S predsednico dežele Deboro Serracchiani so razpravljali o izobraževanju, raziskovanju, logistiki, enogastronomiji, turizmu in industriji. Crocetti je iznesel nekaj predlogov in pozval deželo, naj spremlja preoblikovanje goriškega gospodarstva. Predsednica je po njegovih besedah cenila prizadevanja goriških somišljenikov in obljubila, da bo v čim krajšem času goriške predloge in priporočila podrobneje proučila.

GORICA - Potem ko je ženska klicala na številko 113

Prijeli tri vlomilce

Vsi trije so državljani Bosne in Hercegovine - Z avtomobilom so skušali zbežati v Slovenijo

Po zaslugi ženske, ki je takoj klicala številko 113, so včeraj dopoldne goriški policisti prijeli tri vlomilce, ki so skušali zbežati v Slovenijo. Okrog 9.30 je ženska, ki stanuje v stanovanjskem bloku v Ulici Grado v goriških Stražcah, zaslišala ropot na stopnicah poslopja. Odprla je vrata in zagledala dva moška, ki sta skušala s silo odpreti vrata drugega stanovanja. Moška sta ob pogledu na žensko takoj zbežala, pred stanovanjem ju je v avtomobilu čakal pajdaš, s katerim sta zdrvela neznano kam.

Ženska je takoj zatem klicala na številko 113 in policistom opisala

moška, ki ju je videla na stopnicah svojega stanovanjskega bloka. Policisti so se z več patruljami odpravili na iskanje vlomilcev, ki so jih kmalu zatem prestregli v Škabrijelovi ulici. V avtomobilu tipa BMW 5 z registrsko tablico Bosne in Hercegovine so se proti Sloveniji peljali trije moški, ki so ravno tako državljani Bosne in Hercegovine; v avtomobilu so skrivali nekaj vlomilskega orodja. Dva izmed treh moških sta povsem odgovarjala opisu vlomilcev, ki ga je policistom zapala ženska iz Stražic. Poleg tega je eden izmed njiju v žepih imel de-

lavske rokavice in velik izvijač, s katerim je malo prej skušal odpreti vrata stanovanja v Ulici Grado. Policisti letkega oddelka so vse tri moške, stare 25, 23 in 61 let, prijeli zaradi poskusa vloma oz. tatvine; začetek sojenja bodo pričakali na prostosti.

Goriški policisti opozarjajo, da je bil za prijetje treh vlomilcev odločilnega pomena klic na telefonsko številko 113, ki ga je opravila ženska iz Stražic. Če bi jih ženska ne takoj klicala, bi trije tatovi zbežali v Slovenijo in bi se za njimi po vsej verjetnosti izgubila vsaka sled.

Zaseženo vlomilsko orodje in rokavice

GORICA - Pokrajinski muzeji prirejajo posvet ob izteku projekta Open museums

Da bo moda privlačnejša

Kako primerno ovrednotiti stare obleke, modne dodatke in druge eksponate? Kako jih postaviti na ogled? Kako jih osvetliti? V organizaciji Pokrajinskih muzejev v Gorici se bo danes zaključil dvodnevni posvet o muzejih mode, ki ga prirejajo ob izteku evropskega projekta Open museums. Včeraj so se predstavili projektni partnerji iz Emilije-Romagne, Veneta, Furlanije Julijske krajine in Slovenije, saj so različne projektne aktivnosti potekale v muzeju građa Estense v Ferrari, mestnem muzeju umetnosti v Ravenni, muzeju velikih rek v Rovigu, muzeju Torcello v Benetkah, Pokrajinskih muzejih v Gorici, mestnih muzejih in galerijah zgodovine in umetnosti v Vidmu, muzeju in galerijah mesta Ljubljane, Pomorskem muzeju Piran in njeni dislocirani enoti - muzeju solinarstva v krajinskem parku Sečoveljske soline, Pokrajinskem muzeju v Kopru, fundaciji Oglej in Kobariskem muzeju. Danes bodo v palači Attens-Petzenstein razni izvedenci spregovorili o modi, pri čemer bodo pojasnili, kako je treba stare obleke in modne dodatke v muzejih primerno ovrednotiti in postaviti na ogled; posvet je odprt javnosti, začenja se ob 9. uri in ga bo vodila direktorica goriških Pokrajinskih muzejev Raffaella Sgubin. Je prva z desne

Uvodni del posveta o modi; direktorica goriških Pokrajinskih muzejev Raffaella Sgubin je prva z desne

BUMBACA

RONKE - Zbirajo imena padlih v avstroogrski vojski

Rešujejo jih pozabe

Posvetili jim bodo spominsko tablo - Za njeno postavitve si prizadevata občinska uprava in župnija sv. Lovrenca

V raznih krajih na Goriškem obujajo spomin na domačine, ki so padli med prvo svetovno vojno kot avstroogrski vojaki. V obdobju fašizma je bilo o njih skoraj prepovedano govoriti, kaj šele razmišljati o postavitvi spomenika, s katerim bi se poklonili njihovemu spominu. Tudi po drugi svetovni vojni za njihove življenjske zgodbe ni bilo veliko zanimanja, naposled so njihove žalostne usode začele prihajati v javnost komaj v zadnjih letih. V slovenskih vaseh so se svojih padlih domačinov v avstroogrski vojski med prvimi spomnili v Jamljah, kjer so že leta 1980 uredili grobnico na pokopališču; na velikem nagrobnem kamnu so imena Jameljcev, ki so padli v partizanih, poleg njih pa še imena domačinov, ki so izgubili življenje kot avstroogrski vojaki. V zadnjih letih so nekaj spominskih plošč odkrili tudi Romansu, Krminu in še v nekaterih drugih krajih po pokrajini. Zdaj se na postavitve plošč pripravljajo v Ronkah, kjer se bodo končno spomnili domačinov, ki so padli v Galiciji, na Soški fronti in na Tridentinskem. Njihove življenjske zgodbe so raziskali na pobudo ronške občinske uprave in župnije sv. Lovrenca.

»Pokloniti se želimo spominu naših sovaščanov, ki so bili dolga le-

Ostaline strelskih jarkov med Ronkami in Doberdobom

FOTO P.D.

ta pozabljeni. Zadnji čas je, da jih skupaj z njihovimi sinovi, vnuki ali nečaki rešimo pred dokončno pozabo,« poudarja ronški župan Roberto Fontanot. Doslej so s pomočjo zgodovinskih raziskav, ki jih je opravil poznavalec krajevine zgodovine Alberto Querci della Rovere, evidencialni sedemnajst imen domačinov, ki so padli kot avstroogrski vojaki. Enajst padlih je pripadalo 97. regimentu, in sicer Antonio Miloc (padel leta 1915), Giacomo Colautti (1915), Arturo Trevisan (1916), Luigi Pacor (1916), Giuseppe Visintin (1915), Giuseppe

Fontanot (1916), Luigi Simsic (1916), Antonio Michelutti (1917), Gioacchino Boscarolli (1917), Alessandro Fulizio (1917), Luigi Tonut (1917) in Luigi Vittori (1917). Pet domačinov pa je umrlo na Tridentinskem: Costante Koboll (1918), Giuseppe Tondin (1916), Giuseppe Lerche (1916), Battista Giovanni De Biasi (1916) in Francesco Visintin (1917).

Kam bodo postavili spominsko ploščo, še niso dokončno odločili. Po vsej verjetnosti bo dobila svoje mesto na zidu občinskega pokopališča v Ulici D'Annunzio.

Grozljivka v Ločniku

Na nekdanjem sedežu rajonskega sveta v Ločniku bodo danes ob 21. uri predvajali grozljivko »Dies Irae«, ki jo je režiral Massimo Coloso. Gre za nizkocevnostno produkcijo združenja Ariel, ki ga sestavlja skupina goriških mladostnikov. Film so posneli v raznih krajih pokrajine in še zlasti na Krminskem; v njem nastopajo amaterski igralci.

Fiatovi asi v knjigi

V knjigarni LEG na Korzu Verdi v Gorici bo danes ob 18. uri predstavitev knjige »Gli Assi del Fiat CR.42 della Seconda guerra mondiale«, ki sta jo napisala Hakan Gustavsson in Ludovico Slongo.

Juren predstavlja knjigo

V galeriji ArtOpenSpace v Ulici Diaz Gorici bo danes ob 19. uri Mitja Juren predstavil svojo zadnjo knjigo o prvi svetovni vojni na kraškem bojišču, ki jo je napisal skupaj s Paolom Pizzamusom in Nicolo Persegattijem.

Knjiga o zločinih v Romuniji

V občinski knjižnici v Ronkah bodo danes ob 18.30 predstavili knjigo o zločinih v Romuniji »La tortura del silenzio«, ki jo je napisal novinar Guido Barella. Protagonist knjige je Marius Oprea, režimski nasprotnik in disident, po demokratizaciji države pa direktor romunskega inštituta za preiskovanje zločinov, ki so jih zakrivali med režimom Nicolae Ceaușescuja. Z Barello se bo pogovarjal novinar Luca Perrino.

Koncert soul glasbe

V gostilni Al poeta v Martinščini bo jutri ob 21. uri koncert tria Target of Soul, ki ga sestavljajo pevka Laura Clemente, pianist Manuel Figelj in baterist Enrico Favento.

»Duhci« v Kulturnem domu

V okviru festivala »Goriški grad« bo danes ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici gledališka predstava Alberta Riccija »Una storia di fantasmi« v izvedbi gledališke skupine »Qaos« iz Forlija.

Srečanje z Volčičem

V dvorani APT na železniški postaji bo danes ob 18. uri srečanje z Dimitrijem Volčičem in Paolom Possamaiem z naslovom »L'eredità dei grandi imperi«. Več informacij je na voljo na spletni strani na www.illibrodel1803.it.

Halloween v Dolu

Društvo Kras Dol-Poljane prireja danes od 15. do 18. ure na sedežu društva na Palkišču »Halloween fešt« za otroke z igrami, delavnico in prigrizkom. Otroci, ki ne bodo imeli maske, si jo bodo lahko izdelali s pomočjo organizatorjev.

NOVA GORICA - Deset let brezžične povezave v mestu in okolici

»Surfanje« odslej tudi na mestnih avtobusih

S sto dostopnimi točkami do brezplačnega brezžičnega omrežja v mestu in okolici se Nova Gorica uvršča med tovrstno najbolj opremljena mesta v Sloveniji, pa tudi v bližnji okolici na italijanski strani državne meje. Prav te dni je zažvela še nadgradnja celotnega omrežja s štirimi novimi dostopnimi mesti, ki se nahajajo na Avrigovih mestnih avtobusih. Za idejo in izvedbo celotnega omrežja, ki letos praznuje 10. obletnico, stoji 33-letni novogoriški podjetnik Luka Manojlovič, ki je večino projekta tudi sam financiral.

Pilotski zametki projekta sicer segajo v leto 2003, ko so aktivisti Kluba goriških študentov v svojih prostorih postavili prvo brezžično točko. Leto dni kasneje se je omrežje razširilo še v prostore in zunanji del kulturnega centra Mostovna, v letu 2010 pa je sestavljalo devet točk, ki so omogočale enostaven dostop do interneta v mestnem jedru Nove Gorice ter na ostalih lokacijah. Z brezplačnim dostopom do medmrežja je preko wlan.novogorica.eu opremljen novogoriški zdravstveni dom, pet nadstropij šempetrške bolnišnice, novogoriška mestna hiša, turistično informacijski center, rolkarski park ter mnogi bari, kavarne in restavracije v mestu in okolici. Z izjemo mestne hiše, rolkarskega parka in turistično-informacijskega centra, kjer je povezavo podprla občina ter brezžičnega dostopa v bolnišnici, tam so postavitve z udeležbo na dobrodelnem nogometnem turnirju omogočili člani zavoda mladih novogoriških podjetnikov, je postavitve točk Manojlovič financiral sam. »V desetih letih sem v to vložil dobrih 20.000 evrov, če štejemo le osnovne stroške brez vloženega časa in znanja,« pojasnjuje Luka. Od lani je v okviru tega projekta moč pošiljati še brezplačna sms sporočila. Avgusta letos je število dostopnih točk v mestu in okolici doseglo številko sto, na katerih beležijo okoli 500.000 povezav letno. Nova Gorica s širšo okolico se na ta račun uvršča med najbolj tovrstno opremljena mesta v državi in tudi v bližnjem italijanskem prostoru. »Veliko Goričanov hodi k nam in tukaj uporablja našo brezžično povezavo. Nekaj tovrstne iniciative je sicer tudi drugod v Sloveniji, mi pa smo bili pri tem menim da kar strateški, ker smo povezavo omogočili v bolnišnici, zdravstvenem domu ... mesto ima tako veliko točk. Turisti, na primer, nimajo težav z brezžično povezavo, kar je gotovo velik doprinos tudi za turizem. Prizadevamo si, da bi več točk vzpostavili še na podeželju, obstaja pa možnost, da preko iniciative "postavi svojo točko", ki je dosegljiva na naši spletni strani, vsakdo, ki to želi, postane del te velike zgodbe. Mi pošljemo vso opremo, uporabnik jo samo še priklopi ...«

Te dni so na Avrigovih mestnih avtobusih zaživele še štiri nove točke. »V tem primeru je bilo treba uporabiti posebno opre-

mo drugega tipa, ki je nekoliko dražja. Nanjo je bilo treba malce dlje čakati,« pojasnjuje neumorni novogoriški aktivist, ki že načrtuje nove projekte, s katerimi bi rad pomagal skupnosti. Razmišlja namreč o nadgradnji točk s senzorji, ki bi, na primer omogočali spremljanje okoljskih sprememb in meritve vrednosti CO2, ozona ... v ozračju. Ali pa o vključitvi storitev za javne službe, predvsem za civilno zaščito, gasilce in reševalce ...«

»Entuziazem in to, da mi je bila ta tehnologija zanimiva,« odgovarja sogovornik na vprašanje, kaj ga je pred desetimi leti gnalo v to, da je z lastnimi sredstvi in znanjem na noge postavil takšen projekt, ki v prvi vrsti prinaša dobrobit lokalnemu okolju. »Skozi leta pa mi je prirasel k srcu in škoda bi bilo, da bi zamrl. Hkrati pa se mi zdi prav, da tako prispevam k boljši skupnosti. Pravzaprav projekt deluje na podlagi razmisleka: vsak podjetnik naj skozi področje, ki ga obvlada, doprinese tudi k skupnosti in vanjo prispeva, ne zgolj jemlje,« pravi Luka Manojlovič.

Katja Munih

Brezplačno dostopno točko so postavili tudi v šempetrsko bolnišnico (levo); odslej bo »surfanje« možno tudi na mestnih avtobusih (desno)

FOTO K.M., L.M.

GORICA - Med državljansko vojno V Španiji so se borila tudi italijanska dekleta

Forum predstavil knjigo Marca Puppinija in Angela Cantaluppija

Marco Puppini, Anna Di Gianantonio in Andrea Bellavite

FOTO VIP

Na sedežu Forumu v Ascoliju v Gorici so pred dnevi pripravili zanimiv večer o španski državljanski vojni, ki je divjala med leti 1936-39 in je predstavljala nekak uvod v drugo svetovno vojno. Če že ne za pravi uvod, je prav gotovo šlo za preizkus novih orožij in novih taktik vojskovanja, pri čemer sta imeli najbolj prste vmes fašistična Italija in nacistična Nemčija. Srečanje je bilo vključeno v niz »Manj znano dvajseto stoletje«, ki je kot vedno privabilo v slikovito goriško ulico lepo število ljubiteljev zgodovine. Kot rečeno je tema večera zadevala grozote, ki so se dogajale v španski državljanski vojni s posebnim poudarkom na žensko prisotnost v tistih krutih spopadih.

Večer sta uvedla predstavnika Forumu Andrea Bellavite in Anna Di Gianantonio, ki sta vsak s svojega zornega kota opisala vlogo, ki so jo ženske odigrale v tisti vojni, ko so bile članice mednarodnih brigad, kot tudi nekaj let kasneje v vrstah odporiških gibanj po vsej Evropi. Glavno besedo na večeru je imel Marco Puppini iz Tržiča, soavtor knjige z naslovom »Non avendo mai preso un fucile tra le mani. Antifasciste italiane alla guerra civile spagnola 1936-1939«. Drugi avtor knjige je zgodovinar in raziskovalec Angelo Cantaluppi. Pozorni publikli je Puppini na izčrpen in razumljiv način obrazložil zgodovinska dejstva, ki so v Španiji privedla do državnega udara generala Franca in do pričetka krvave vojne. Republika se je na začetku enakovredno upirala pre-

vratnikom, ki pa so kmalu dobili pomoč v orožju in vojaki od fašističnih sosester, kar je bilo za republikance usodno. Usodna pa je bila tudi neenotnost v republikanskih vrstah, ko posamezne stranke in organizacije niso znale najti skupnega jezika, da bi se skupaj zoperstavile močnemu in krvočnemu nasprotniku.

Kako pa so se italijanske antifašistke znašle v tistem krutem svetu? Pa pričevanjih, ki so zabeležena v knjigi, gre v veliki večini za študentke, ki so študirale v republikanski Španiji in jih je vojna tam presenetila. Drugi val deklet je prispel iz Francije. Šlo je za hčerke italijanskih antifašistov, ki so našli politični azil v Franciji. Tretji val pa so predstavljala dekleta, ki so se odzvala klicu republike in so po raznih poteh prispela v Španijo. V veliki večini primerov se vsa ta dekleta niso udeleževala bojev na frontah, temveč so bila vključena v razne vojaške službe, najbolj pa še v saniteto in v preskrbovalne enote. V knjigi, ki je skoraj pošla in jo je moč dobiti le še pri Forumu, so zabeležene borbene poti in pričevanja kakih petdeset žensk, zapleteno črpanje podatkov pa sta avtorja našla v italijanskem političnem arhivu in v francoskih, angleških, ameriških in sovjetskih arhivih. V Španiji je štiridesetletni fašistični režim generala Franca dal uničiti veliko večino republikanskih arhivov in šele v zadnjem času so se zgodovinarji lahko dokopali do skopih ostankov zgodovinskega gradiva. (vip)

GORICA - Pred hotelom Internazionale

Prebežniki vrtnarili

Po mestu petdeset prosilcev azila iz Afganistana še vedno tava brez strehe nad glavo

Afganistanski prebežniki so si včeraj zavijali rokave in počistili zelenico pred hotelom Internazionale v Gorici, v katerem so nastanjeni. Pobrali so razne smeti, obrezali grmovje in na koncu pometli pločnik pred hotelom. Na pomoč so jim priskočili tudi sodržavljanji, ki so od konca prejšnjega tedna nastanjeni v nekdanjem avtosalonu Lancia na koncu Tržaške ulice. Priseljenci so povedali, da se veselijo dela, saj se želijo z njim vsaj delno oddolžiti za gostoljubnost, ki so je deležni. V teh dneh je v hotelu Internazionale nastanjenih 37 priseljenec, v nekdanjem avtosalonu Lancia jih je petdeset, v središču Nazareno osemdeset in deset v zavetišču nadškofijske Karitas. »V mestu je še vsaj petdeset prebežnikov, za katere ne vemo, kje spijo. Opažamo jih v kapucinski menzi, kamor hodijo na kosilo, potem pa izginejo neznano kam,« pojasnjuje direktor goriške nadškofijske Karitas Paolo Zuttion, ki si prizadeva, da bi vsem prebežnikom zagotovili streho nad glavo. Po njegovih besedah bo treba še kar nekaj časa, preden bosta nared nekdanji minoritski samostan v Krminu in bivša karabinjerska vojašnica v Gabrijah, saj gre v obeh primerih za objekta, ki sta potrebna obnovitvenih del. »Samostan in vojašnica je treba prenoviti, kar pomeni, da je treba izpeljati javno dražbo za izbiro izvajalcev del, kar bo zahtevalo kar nekaj ča-

Prebežniki pred hotelom Internazionale

BUMBACA

sa,« opozarja Zuttion, ki je prepričan, da je treba prebežnike razporediti po teritoriju v manjših skupinah. »Ponekod so že izrazili pripravljenost, da bi nudili zatočišče manjši skupini prebežnikov. Z druga Arcobaleno bi na primer imela na voljo kakih deset mest,« pravi Zuttion in pojasnjuje, da se bodo ravno danes se-

stali z deželni referenti projekta Sprar, na podlagi katerega nudijo pomoč prosilcem azila. Nekaj srečanj za zagotovitev strehe nad glavo prebežnikom, ki še vedno spijo na odprtem na raznih koncih mesta, bo potekalo tudi prihodnji teden. Zuttion seveda upa, da se bo čim prej našla ustrezna rešitev.

Že danes prve spominske svečanosti

V raznih krajih na Goriškem bodo že danes potekale prve spominske svečanosti s polaganjem vencev, ki jih prirejajo občine, krajevne skupnosti, borčevsko združenje VZPI-ANPI in druge ustanove. Občina **Tržič** bo počastila dan mrtvih v vseh vojnah danes ob 12.30 v Ulici Granatieri, ob 13. uri na pokopališču in ob 13.30 pri spomeniku pred ladjedelnico na Trgu Cosulich. Jutri, 1. novembra, ob 16.30 bo sprevoz startal s Trga Republike do spomenika v Ulici Rosselli, kjer bo nastopila mestna godba na pihala, sledila bo komemoracija; alpinci bodo prinesli baklo bratstva, govornica bo županja Silvia Altran. Na pobudo občine **Ronke** bo danes ob 10.30 start spreveda s trga pred občinsko palačo; vence bodo nato položili k spomenikom na Trgu Unità, v Ulici San Lorenzo in pred pokopališčem. Delegacija združenja VZPI-ANPI, Zveze borcev iz Nove Gorice in generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu bodo danes položile vence ob 10. uri pri spomeniku v Pevmi, ob 10.30 pri spomeniku v Koprivnem in ob 10.45 pri spomeniku v Štandrežu.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU
MORETTI, Ul. Olivers 70, tel. 0481-80220.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), drevo-red Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - ABONMA V GORICI v sodelovanju s Kulturnim domom in s Kulturnim centrom Lojze Bratuž: 24. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »1914-1918. Trst, mesto v vojni«; 27. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »Prizma optimizma«; 15. decembra ob 20.30 v Kulturnem domu večer šansonov in poezije Miroslava Košute »Zlati prah imaš v očeh«; 26. januarja 2015 ob 20.30 v Kulturnem domu »Kabaret zlatih let«; 6. marca ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Štirje pianisti za dva klavirja« (Sijavuš Gadjevi, Massimo Gon, Alexander Gadjev, Giuseppe Guarrera); 27. marca ob 20.30 v gledališču Verdi »Nora Gregor - Skriti kontinent spomina«; 20. aprila ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Hlapci«; 25. maja ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž: »Obiski«; informacije in vpisovanje pri blagajni Kulturnega doma v Gorici v Ul. Brass 20 ob ponedeljka do petka 10.00-13.00 in 15.00-18.00 (tel. 0481-33288).

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici: 4. novembra ob 20.45 izvenabonmajska predstava »Sissi a Miramar«, (Alessandro Fullin), igrajo Ariella Reggio, Alessandro Fullin, Marzia Postogna, Francesco Godina in Paolo Fagiolo. Predprodaja vstopnic za vse predstave poteka pri blagajni na Korzu Italia (tel. 0481-383602) od ponedeljka do sobote 17.00-19.00 (zaprta bo od 24. do 28. decembra); več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU v soboto, 1. novembra, ob 21. uri gledališka predstava »Tutto Shakespeare in 90 minuti«, nastopajo Ales-

sandro Benvenuti, Nino Formicola, Francesco Gabbrielli; informacije in predprodaja vstopnic po tel. 0481-532317, več na www.artistiassociati-gorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 10. novembra ob 20.45 iz niza »900&oltre« godalni koncert kvarteta Lyskamm. 11. in 12. novembra ob 20.45 iz niza »contrAZIONI« predstava »Beatles Submarine«, nastopata Neri Marcorè in Banda Osiris; prodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664 in v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici, tel. 0481-30212; več na www.teatromonfalcone.it.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.25 - 19.40 - 22.00 »Guardiani della galassia«. Dvorana 2: 17.45 - 20.20 »Il giovane favoloso«. Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Confusi e felici«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.30 - 22.15 »Dracula Untold«. Dvorana 2: 17.15 »Un fantasma per amico«. 19.30 - 22.00 »The Judge«. Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Guardiani della galassia«. Dvorana 4: 17.10 - 20.00 - 22.00 »Confusi e felici«. Dvorana 5: 17.20 - 20.20 »Il giovane favoloso«.

Razstave

RAZSTAVA »OLTRE LO SGUARDO« na temo fotografij goriških fotografov pred prvo svetovno vojno je v razstavnih prostorih Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) v Gorici na ogled do 8. februarja 2015 ob petkih 16.00-19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-19.00; več na www.mostre-fondazionecarigo.it, vstop prost. Vsako nedeljo ob 17. uri brezplačen vodeni ogled razstave.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo do 10. novembra na ogled samostojna razstava slikarke Silve Stantič Prinčič.

V GALERIJU ARS nad Katoliško knjigarno na Travniku v Gorici je odprta likovna razstava koroškega umetnika Kristijana Sadnikarja; do 20. novembra od torka do sobote ob urnih knjigarne.

Koncerti

V GOSTILNI »Al Poeta« v Martinščini bo v soboto, 1. novembra, ob 21. uri koncert tria Target of Soul, ki ga sestavljajo pevka Laura Clemente, pianist Manuel Figelj in baterist Enrico Favento; rezervacije in informacije po tel. 0481-961305.

HARMONIKARSKI GLASBENI VEČER v Bukovici bo v dvorani Zorana Mušiča kulturnega društva Bukovica v četrtek, 6. novembra, ob 20. uri. Nastopila bosta skupina mladih harmonikarjev, ki prihajajo iz Benečije, Gorice, Videmske pokrajine in Slovenije Accordion Group 4-8 8-16 in instrumentalni trio Etnoploč, ki ga sestavljajo Aleksander Ipavec (harmonika, bandoneon), Piero Purini (saksofon, duduk) in Matej Špacapan (trobenta, didgeridoo). Predstavili bodo tudi harmoniko Leonardo da Vinci, ki je edinstven instrument, tako po videzu kot zvoku. Rezervacija vstopnic po tel. 00386-31571365 ali na vstopnice@gdnova.si.

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 7. novembra, ob 20.45 nastopata violinista Hae-Sun Kang (Južna Koreja) in Fulvio Luciani (Italija); informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

KONCERTNA SEZONA 2014-15 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 20.30 v organizaciji KC Lojze Bratuž in Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica: 22. decembra »In zopet prišla noč si sveta«, nastopa Slovenski komorni zbor iz Ljubljane. 6. marca 2015 ob 20.30 »Štirje pianisti za dva klavirja«, nastopajo Sijavuš Gadjev, Massimo Gon, Alexander Gadjev in Giuseppe Guarrera. 24. aprila 2105 ob 18. uri (odhod avtobusa ob 16. uri) balet Petra Iljiča Čajkovskega »Labodje jezero« v SNG Opera in Balet v Ljubljani. Informacije in nakup vstopnic v KC Lojze Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org); več na www.centerbratuz.org.

Izleti

SPDG prireja 16. novembra martinov pohod na Vitovlje, z družabnostjo v popoldanskem času. Zmerne hoje (s spoznavanjem naravne in kulturne dediščine) bo dve uri in pol. Začetek pohoda pri prireditvenem prostoru na Vitovljah; informacije in prijave po tel. 0481-390826 (Fanika, v večernih urah), tel. 338-3550948 (Mitja) in na sedežu društva ob četrtkih med 19. in 20. uro, tel. 0481-532358.

ŠTORIABUS: od 7. do 9. novembra bo izlet na Dunaj z zgodovinarjem Marcom Cimminom. Od 15. do 17. decembra bo izlet v London z novinarjem Williamom Wardom; informacije in rezervacije po tel. 0481-539210 in 349-3052235 ali eventi@leg.it od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško obvešča udeležence martinovanja, ki bo v soboto, 8. novembra, pri Šterku pri Novi Gorici, da bo odpeljal avtobus ob 17. uri iz Jamelj, nato s postanki v Doberdobi, na Poljanah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni, v Štandrežu na Pilošču, v Podgori pri telovadnici, pri vabi v Pevmi in na trgu Medaglie d'oro na Gorišču. Pričetek srečanja ob 18. uri. Organizatorji priporočajo točnost, obenem sporočajo, da je še nekaj prostih mest.

LIONS KLUB DOBROVO vabi na tradicionalno dobrodelno martinovanje v soboto, 8. novembra, ob 18. uri v dvorani Vinske kleti Goriška Brda; rezervacije na naslov hedvika.jelin-cic@siol.net.

ZSKD obvešča, da je na spletni strani Zveze pevskih zborov Primorske (www.zpzp.si) že odprta prijavnica za Primorsko poje 2015. Rok prijave zapade 30. novembra.

V MESECU BOJA PROTI RAKU DOJK ponujajo pri goriškem zdravstvenem podjetju možnost brezplačnih pregledov. Opravljajo jih še danes, 31. oktobra, med 9. in 12. uro v kirurški ambulanti v drugem nadstropju v goriški splošni bolnišnici in v bolnišnici San Polo v Tržiču ter danes, 31. oktobra, med 15. in 17. uro v ginekološki ambulanti v Krminu.

KULTURNA TRŽNICA v organizaciji združenja Tutti insieme bo v nedeljo, 2. novembra, na Placuti; več na www.tuttinsiemegorizia.it.

ZDRUŽENJE JULIAEST prireja v nedeljo, 2. novembra, v okviru pobude »Okusi Krasa 2014« jutranje in popoldanske izlete z degustacijami, z ogledom Rubijskega gradu, muzeja prve svetovne vojne na Vrhu in zgodovinske poti na Brestovcu; rezervacije po tel. 388-6557425, 347-9661607 ali na juliaest@libero.it.

ZDRUŽENJE INTERCULTURA obvešča, da zapade 10. novembra rok za vložitev prošnje za štipendijo, ki bo omogočala enoletno bivanje in izobraževanje v tujini v šolskem letu 2015-2016 za mlade, ki so se rodili med 1. julijem 1997 in 31. avgustom 2000. Obrazec je na voljo na spletni strani <http://www.intercultura.it/Borse-di-studio-offerte-da-sponsor-/>. Informacije v tiskovnem uradu Inter-

cultura (tel. 02-48513586, comunicazione@intercultura.it ali na spletnih straneh www.fondazioneintercultura.org, www.intercultura.it).

SINDIKAT UPOKOJENCEV za Gorico, Moš, Števerjan in Sovodnje prireja v soboto, 20. decembra, vsakoletno druženje z včlanjevanjem, ki se bo začelo ob 11. uri v cerkvi Srca Jezusovega za mašo v spomin na rajne, sledilo bo srečanje v restavraciji Tre Soldi Goriziani; vpisovanje do 13. decembra oz. do zasedbe mest na sedežu CISL v Ul. Manzoni 5 ali po tel. 0481-533321.

Prireditve

GORIŠKA KVESTURA bo ob dnevu spomina na mrtve v nedeljo, 2. novembra, ob 10. uri položila venec na spomenik padlim policistom na pokopališču v Tržiču in ob 10.30 na spomenik padlim policistom v spominskem parku v Gorici.

OBČINA DOBERDOB bo 1. novembra polagala cvetje na spomenike padlim borcem v NOB in na spomenike padlim italijanskim in avstro-ogrskim vojakom v prvi svetovni vojni v Jamljah ob 10.45 na grobnico padlih avstrijskih vojakov v prvi svetovni vojni in ob 11. uri pred spomenikom padlim v NOB; v Bonetih ob 11.15 pred spomenikom padlim vojakom v prvi svetovni vojni; na Poljanah ob 11.30 pred spomenikom padlim v NOB; pri Vižintinih ob 11.45 v madžarski kapelici; na Palkišču ob 12. uri pred spomenikom padlim v NOB; v Doberdobi ob 12.20 pred spomenikom padlim v NOB. Predstavniki občin Nova Gorica, Brda, Kanal, Miren-Kostanjevica, Šempeter-Vrtojba in Združenja borcev bodo skupno z občinsko upravo položili venec na spomenik na Palkišču in na spomenik v Doberdobi.

OBČINA SOVODNJE bo polagala vence pri spomenikih padlim ob spominski svečanosti 1. novembra na Vrhu z odhodom izpred sedeža centra Danica ob 9.15, v Gabrijah ob 10. uri, na Peči ob 10.20, v Rupi ob 10.35, v Sovodnjah ob 10.50 najprej pri spomeniku in nato pri spominski plošči pri cerkvi.

OBČINA ŠTEVERJAN obvešča, da bo polaganje vencev ob dnevu spomina na mrtve v soboto, 1. novembra, potekalo pred števerjanskim spomenikom na Trgu Svobode po koncu maše, ki se bo začela ob 9. uri in v nedeljo, 2. novembra, na Jazbinah po koncu maše, ki se bo začela ob 15. uri, sledil bo blagoslov na pokopališču ter komemoracija pred spomenikom padlim ob 30. obletnici postavitve.

PROGRAM DELEGACIJE GORIŠKEGA

VZPI-JA ob Dnevu mrtvih: danes, 31. oktobra, skupaj z generalnim konzulatom Republike Slovenije in delegacijo Zveze Borcev iz Nove Gorice ob 10. uri pri spomeniku v Pevmi, ob 10.30 pri spomeniku v Koprivnem in ob 10.45 pri spomeniku v Štandrežu; v soboto, 1. novembra, skupaj z VZPI, ANED, SKGZ in krajevnimi skupnostmi ob 8. uri v goriškem zaporu, ob 8.20 v goriškem grajskem naselju, ob 8.40 na obeležje na goriški železniški postaji in na spomenik deportirancem, ob 9.15 pri spomeniku v Pevmi, ob 10. uri pri spomeniku v Podgori, ob 11. uri pri spomeniku v Štandrežu, ob 11. uri pri spomeniku na Trnovem, ob 11.30 na pokopališču v Ločniku, ob 13. uri na glavnem goriškem pokopališču s predstavniki Republike Slovenije. V nedeljo, 2. novembra, ob 10.45 pred glavnim spomenikom v spominskem parku v Gorici v organizaciji goriške prefekture.

SSO IN SKGZ bosta polagala skupne vence v soboto, 1. novembra, ob 9.30 v Gonarsu in ob 13. uri na mestnem pokopališču v Gorici na dveh grobnicah partizanov in na grob Lojzeta Bratuža.

V OBČINI NOVA GORICA bo osrednja komemorativna slovesnost ob dnevu spomina na mrtve v soboto, 1. novembra, ob 11. uri v spominskem parku na Trnovem pri Gorici. Govornica bo poslanka Državnega zbora RS Mirjam Bon Klanjšček. Urniki: ob 8.45

odhod izpred občine Nova Gorica, ob 9. uri polaganje venca pri grobišču nad Grgarjem, ob 9.15 pri spomeniku padlim vojakom na Škabrijelu v Ravnici, ob 10. uri pri prvem grobišču nad Trnovem pri Gorici, ob 10.15 pri drugem grobišču nad Trnovem pri Gorici, ob 11. uri komemorativna slovesnost na Trnovem pri Gorici.

V PEVMI se bodo ob 1. novembru vaščani zbrali ob 9.15 pred spomenikom NOB, kjer bodo z recitalom sodelovali učenci osnovne šole Josip Abram iz Pevme, zapel bo moški pevski zbor Štmaver, priložnostni govor pa bo imel Matija Figelj. Sledil bo sprevoz do vaškega pokopališča, kjer bodo položili vence na skupno grobnico padlih partizanov.

VZPI-ANPI IZ ŠTANDREŽA in kulturno društvo Oton Župančič prireja v soboto, 1. novembra, ob 11. uri svečanost v Kulturnem domu Andrej Budal v Štandežu in ob 11.15 pri spomeniku v Štandrežu. Sodelovali bodo vokalna skupina Sraka in taborniki, govornik bo Marino Marsič.

»KNJIGA OB 18.03« v dvorani APT železniške postaje v Gorici: danes, 31. oktobra, bo srečanje z Dimitrijem Volčičem in Paolom Possamaiem z naslovom »L'eredità dei grandi imperi«. Več na www.illibrodel1803.it.

PODGORSKA SEKCIJA VZPI-ANPI in SKRD A. Paglavac iz Podgore prireja polaganje vencev k spomeniku padlim v narodnoosvobodilni borbi v Podgori v soboto, 1. novembra, ob 10. uri. Po govoru in polaganju vencev bodo recitacije in nastop pevskih zborov iz Šempetra in Podgore. Slavnostni govornik bo Aldo Rupel.

SLOVENSKA SKUPNOST bo polagala vence v soboto, 1. novembra, ob 9.30 v Gonarsu in ob 13. uri na mestnem pokopališču v Gorici.

SLOVENC V LAŠKEM prireja mašo zadušnico za vse rajne sorojake v nedeljo, 2. novembra, ob 11. uri v cerkvi Sv. Nedelje v Ronkah; pel bo MePZ iz Bilj pri Mirnu.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek Anton Gregorčič vabita v četrtek, 6. novembra, ob 20. uri na novo srečanje pod lipami, tokrat s časnikarjem Jurijem Paljkom ob izidu njegove knjige z naslovom »Kaj sploh počnem tukaj«. O izboru zapisov, ki so v zadnjih petih letih pod istim naslovom izhajali v tedniku Novi glas, bo ob avtorju spregovoril tudi urednik, sicer prevajalec, pisatelj in literarni kritik Aleš Berger.

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj vabi na predstavitev zgodovinskega koledarja o prvi svetovni vojni, ki bo v petek, 14. novembra, ob 20. uri v dvorani kulturnega centra v Jamljah. Nastopili bodo MPZ Fantje izpod Grmade, ženska vokalna skupina Elianico iz Foljana-Redipulje, skupina Sentieri di pace iz Foljana-Redipulje. Predstavitel bo vodil Mitja Juren.

Mali oglasi

PRODAJAM akacijeva drva; tel. 0481-390238 ob uri obedov.

V ŠTEVERJANU oddamo 80 kv.m veliko opremljeno stanovanje; informacije po tel. 329-7265005.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.30, Renato Cargnel v kapeli glavnega pokopališča in na pokopališču v Ločniku.

DANES V RONKAH: 10.00, Enrico Bon (iz Trsta) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču; 12.00, Arnaldo Demarchi (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Štefana v Romjanu in na pokopališču v Ronkah.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Marina Rovis (iz Trsta) na pokopališču; 12.00, Ermelinda Lenardon por. Bozio (iz goriške splošne bolnišnice ob 11.25) v kapeli pokopališča in na pokopališču.

DANES V ŠKOCJANU: 11.00, Maria Virginia Nardi vd. Moimas (iz goriške splošne bolnišnice ob 10.30) v cerkvi in na pokopališču.

Giants osmič prvaki MLB

NEW YORK - Igralci basebala moštva San Francisco Giants so zmagovalci lige Major League baseball (MLB). Giants, ki so tako imenovani World Series osvojili že tretjič v zadnjih petih sezonah, so na sedmi tekmi finala v gosteh premagali Kansas City Royals s 3:2, skupno pa v zmagah slavili s 4:3. Za Giants je to osmi naslov prvaka v ligi MLB ter tretji po letih 2010 in 2012. Najkoristnejši igralec finala je bil metalec San Francisca Madison Bumgarner (na sliki).

Nespremenjeno

TOKIO - Francoski voznik formule 1 Jules Bianchi je v bolnišnici v Jokaičiju na Japonskem še vedno v kritičnem, vendar stabilnem stanju, je sporočila njegova družina. Bianchi se je ponesrečil na dirki za veliko nagrado Japonske v Suzuki, ko je njegov dirkalnik zaradi slabih razmer in vode na stezi trčil v delovni stroj, ki je na enem od zavojev odstranjeval vozilo Adriana Sutila. Trčenje je bilo silovito, 25-letni Francoz je utrpel hude poškodbe glave, kljub takojšnji nujni operaciji pa ostaja v kritičnem stanju.

KOLESTARSTVO Spet padel rekord v enourni vožnji

ZÜRICH - Štiriindvajsetletni Avstrijec Matthias Brändle je v Aigleju v Švici izboljšal svetovni rekord v vožnji na eno uro v kolesarstvu na stezi. Prevozil je 51,852 kilometra in za več kot 700 metrov izboljšal prejšnji rekord, ki ga je imel v lasti Nemec Jens Voigt. Slednji je prejšnji dosežek (51,115 km) dosegel 18. septembra letos v švicarskem Grangesu.

Čistka v Kopru

KOPER - Razhodi med trenerji in igralci so v nogometu zelo pogosti, običajno pa jih spremljajo sporočila za javnost, polna vpljudnostnih besed in trditvah o sporazumnih odločitvah. Čistka, ki jo želijo opraviti pri NK Koper na račun štirih svojih nogometašev (Perice Ivetiča, Uroša Delića, Anteja Mitrovića in Božidarja Radoševića), je mnogo manj diplomatska.

»Prepričal sem se o tem, da jim ni mar za klubske barve, zanima jih le denar. A Koper ni bogat klub in obstajajo nekatere zakonitosti, ki jih je pač treba upoštevati. Slučilnica mora dihati kot eno, pristop mora biti vedno na najvišji ravni. Zdaj moramo najti način, na katerega bomo z njimi prekinili sodelovanje,« je za športni dnevnik Ekipa povedal prvi mož koprskega prvotigaša Ante Guberac.

Polom Sassarija

KAZAN - Košarkarji Sassarija so v evroligi še brez zmage. Tokrat jih je s 85:62 padel v Kazanu. Po dobrih 25 minutah je povsem popustil.

Ostali izidi: Efes - Žalgiris 62:65, Alba Berlin - Maccabi 69:84, Panathinaikos - Fernerbach 91:73, Real Madrid - Nižji 112:83.

KOLESTARSTVO - Slovenec Jani Brajkovič iz najvišjega razreda v kontinentalno ekipo iz ZDA

«To ni korak nazaj»

NEW YORKU - Belokranjčan Jani Brajkovič, nekdanji svetovni prvak med mlajšimi člani v kronometru, je dolga leta veljal za velikega upa slovenskega kolesarstva, tekmovalca, ki bi lahko mali Sloveniji celo zagotovil etapno ali celo končno zmago na eni od velikih etapnih dirk. Brajkovič, ki je profesionalenec od leta 2005, star pa ni niti še 31 let, pa je v devetletni poklicni karieri pridelal le končno zmago na dirki po Gruziji (2007) in na Critérium du Dauphiné (2010), leta 2006 je bil drugi v 5. etapi španske vuelle, na dirki po Švici je istega leta osvojil končno 5. mesto, lahko pa se ponaša tudi s končnim 9. mestom na dirki po Franciji 2012. Vendar je to, kar je doslej dosegel, mnogo manj od tega, kar so mu pripisovali, da je zmogel doseči.

Po treh letih zapuša zdaj Brajkovič Astano in se seli v ZDA. Ne k ekipi najvišjega razreda, ampak k profesionalni kontinentalni ekipi United Healthcare (UHC), s katero je podpisal dveletno pogodbo. Sam o tej odločitvi pravi, da ni korak nazaj v njegovi karieri.

»Nazaj se ne bi oziral. Letošnje leto je bilo zame težko, a sem se v njem ve-

Jani Brajkovič v dresu Astane

ANSA

liko naučil, videl sem, kdo so pravi prijatelji,« meni kolesar, ki za slabša leta pri Astani ne krivi nikogar, a je vseeno vesel, da je zapustil Aleksandra Vinokurova in njegove sodelavce. Pri novi ekipi, ki za naslednje leto načrtuje tudi na nastop na Giru, bodo z njim gotovo ravnali drugače, je prepričan. To kažejo tudi prve izjave kluba. Pravijo namreč, da so po dolgem času dobili tekmovalca, ki je sposoben zmagovati tudi na težjih etapah.

KOŠARKA

Goran Dragić za uvod Phoenixa v sezono odločilen v 3. četrtini

NEW YORK - Slovenski košarkar Goran Dragić je v velikem slogu začel svojo sedmo sezono v košarkarski lige NBA. S svojim Phoenixom je pred domačimi gledalci s 119:99 ugnal Los Angeles Lakers., v 26 minutah pa k zmagi prispeval 18 točk, njegovega brata Zorana pa ni bilo v ekipi iz Arizone.

Phoenix je v srečanje vstopil samozavestno. Od samega začetka - Dragić je tekmo začel v prvi peterki - je dal vedeti, da ga ne zanima nič drugega kot zmaga, posledica tega je bila, da je že v prvi četrtini vodil z 18 točkami razlike (33:15). Ob koncu prvega polčasa so se gostje približali na štiri točke, toda v tretji četrtini je na sceno stopil Dragić, v tem delu dosegel 12 točk ter svojo ekipo brez težav popeljal do visoke zmage.

»Ključ do zmage je bil, da smo zavstaviili Kobeja Bryanta. Dosegel je sicer 31 točk, njegov odstotek meta pa ni bil dober, zato nam je bilo lažje,« je glavni razlog za prepričljivo zmago navedel Ljubljancan, ki pa prav tako ni imel blestečega odstotka meta, od 12 poskusov za dve točki je zadel šestkrat, zgrešil je oba meta za tri točke, pri prostih metih pa je bil stoodstoten (6:6). V svojo statistiko je vpisal pet skokov in dve asistenci, vlogo najboljšega strelca pa je tokrat prepustil Isaiahu Thomasu, ki je dosegel 23 točk, dve več od Marcusa Morrisa.

Tretji slovenski predstavnik v NBA Beno Udrih se je prav tako veselil zmage, z Memphisom je doma s 105:101 odpravil Minnesota. Udrih je v 14 minutah dosegel dve točki.

»NAŠA« ZGODBA - Slovensko-hrvaški nogometaš Marko Matić, doma iz Sežane

Iz Prečnika v Udinese

Vojna v Jugoslaviji Leto 1991. Srbske sile samooklicane Republike srbske krajine so obstreljevale Zadar. Etnično mešani Islam Grčki (zraven je Islam Latinski) je bila (in je) vas strateškega pomena, saj povezuje jadransko mesto z Masleničkim mostom ter celinskim delom Hrvaške. Večji del vasi je bil med vojno (od leta 1991 do 1995) porušen. Prebivalstvo je zapustilo območje. Hrvati so se po vojni v glavnem vrnili na svoje domove, medtem ko se večji del Srbov ni.

Vmesna postaja Povir Družina Matić se je odločila, da se s trebuhom za kruhom odpravi v Slovenijo. Bolj natančno v Povir pri Divači. Tam je namreč živel Nadetov brat. Medtem so prišli v stik z drugimi sorodniki, s Šemčevimi iz Prečnika. »Ko smo to izvedeli, smo jim takoj priskočili na pomoč, saj niso imeli ničesar,« se spominja 35-letni Dejan Šemec, ki je bil takrat star 12 let. Matičevi, ki so bili brezposelni, so se iz Povirja vsak dan peljali v Prečnik, kjer so Šemčevim pomagali na kmetiji. Nade se je izučil v mesarju, pa so v Prečniku klali prašiče. Vsako leto konec decembra in v začetku januarja namreč odprejo Šemčevi osmico.

Rodil se je Marko Leta 1997 se je Matičevim rodil Marko. Dejan je bil njegov boter pri krstu. Medtem se je hrvaška družinica za nekaj časa preselila v okolico Brescie. »Moje prve besede so bile celo italijanske,« se malo za šalo spominja danes 17-letni Marko, ki stanuje v Sežani. Pravzaprav obišče Kras le občasno, saj je postal njegov prvi dom Videm. Marko živi v furlanskem mestu že tri leta. Obetavnega hrvaško-slovenskega nogometaša je zavohal videmski Udinese, za katerega brani barve pri ekipi mladincev v prvenstvu primavera.

Prečnik, Tabor, Udinese Prve nogometne korake je Marko kot otrok naredil prav v Prečniku. Na malem igrišču pri Šemčevih je igral proti starejšim fantom iz Prečnika, Trnovce ter okolice. Na-

Marko Matić
in njegov oče
Nade
na nogometnem
igrišču v Repnu

JNG

to se je pridružil ekipi U8 sežanskega Tabora, pri katerem je igral vse do 14-leta starosti. V kategoriji najmlajših se je pridružil Triestini, nato pa je igral za državne naraščajnike videmskega kluba. V letošnji sezoni je po osmih krogih zadel štiri gole. Jutri bo Udinese v Vidmu (14.30) igral proti Sassuolo. Ekipa trenerja Luce Matiusija, ima v skupini B, v kateri igra tudi Inter in Milan, 11 točk. Marko trenira tudi s člansko ekipo Udineseja. »Trenner Andrea Stramaccioni je zelo pozoren do mladitih. S člansko ekipo sem odigral dve prijateljski tekmi v Avstriji. Želim si, da bi že v letošnji sezoni igral vsaj eno minuto v A-ligi. Pogoj za to bo bržkone, da prva ekipa zbere čimprej 40 točk, to se pravi obstanek,« razmišlja Marko, ki ga snubijo nekatere prvoligaške in drugoligaške ekipe iz Italije in iz tujine (Inter, Torino, Sampdoria, Brescia, Borussia

Dortmund). Marko je bil že na poskusnem treningu v Manchesteru, kjer so ga preizkusili trenerji Cityja. »Ponudili so mi igranje v mladinski ekipi, toda le pod pogojem, da se v Anglijo odselijo tudi starši. Tu bi morali zapustiti službo. Tega nismo sprejeli in sem se vrnil domov,« je racionalno razmišljal Marko, ki želi tudi končati študij. »Eden od glavnih ciljev, ki sem si jih postavil, je tudi ta, da maturiram, saj je izobrazba izjemno pomembna.«

Slovenci so ga odpisali, Hrvati ne Markov zgled je hrvaški reprezentant Luka Modrić, ki igra za madridski Real. Pravzaprav je tudi sam Marko v širšem izboru bodočih članskih hrvaških reprezentantov. Sežančan je namreč od letos član hrvaške selekcije U19, ki jo vodi trener Zoran Vulić. Prvo tekmo v dresu »vatreh« je odigral proti Franciji. Pred tem (lani) je bil Marko tudi na tre-

ningu s slovensko izbrano vrsto U17. »Nato pa me niso več poklicali,« je dodal Matić, ki ima dvojno državljanstvo (hrvaško in slovensko). Napadalec Udineseja, sicer navijač splitskega Hajduka in Juventusa, bi se rad v prihodnje preizkusil najraje v angleški Premier League ali pa v španski Ligi. »Ti dve prvenstvi sta trenutno najbolj kakovostni. Pravzaprav bi rad igral tudi v italijanski Serie A.« 177 centimetrov visoki in 74 kilogramov težki Marko o sebi pravi: »Teško sem zelo sposoben. Hiter. Rad preigravam. Vse bolj pridobivam pravi 'feeling' z žogo. Streljam z desno nogo, čeprav tudi streli z levo nogo niso slabi.« Trenira petkrat tedensko z moštvo, trije treningi pa so individualni v fitnesu. »V članski ekipi tri četrt treninga vodi Dejan Stanković, ki je pomočnik Stramaccionija. Z Dejanom imava odličen odnos. Pravzaprav se v klubu največ družim z igralci iz nekdanje Jugoslavije. Di Natale je v ekipi prava institucija. On v glavnem med tednom trenira individualno, saj ima v klubu status zvezdnika,« pravi Matić, ki na včerajšnji pokalni tekmi proti Brescii (zmaga s 4:1) ni igral. Z njim je na klopi sedel tudi slovenski pomožni vratar Matija Radikon, doma iz Brd.

Šemčeva osmica, klobase in tehnica Kako pa se Marko, ki si rad (ko le more) ogled kakšno tekmo repenskega Krasa v D-ligi (pri belordečih igrajo nekateri njegovi prijatelji, Bošković, Petracci, Fross, Castellano), spominja svojih otroških let v Prečniku: »Z Dejanom in njegovo družino (oče Radivoj in mama Danica) smo stalno povezani. Tudi oče Nade jim priskoči rad na pomoč. Dobro se spominjam, kako sem tudi jaz pomagal v osmici in delal klobase. Še vedno rad prihajam na obisk. Ob vsaki priložnosti prižgemo žar (smeh). Moram pa paziti, da se ne najem, saj nas vsak ponedeljek tehtajo.«

Jan Grgič

KOŠARKA - Jadran Franco jutri že ob 18. uri v tržaški športni palači

Čas za prvo zmago

Košarkarji Jadrana so si za dosežanje nastope v B-ligi, posebno za zadnje tri, prisluzili mnogo pohval, »prijelali« pa niso niti ene zmage. Zato, tudi če zanje noben nasprotnik ni lahek, morajo na jutrišnjem deželnem derbiu v tržaški športni palači proti Pordenonu (pozor, že ob 18. uri) absolutno prebiti led, da ne bi ta postal že predebel. Primanjkljaj točk je predvsem posledica porazov proti Arzignanu in milanski Uranii, naslednji trije tekmeci so bili pač na višji ravni, košarkarji združene ekipe pa so jim bili v bistvu enakovredni do izdihljavej tekme.

Trener Andrea Mura meni, da je Pordenone, kljub njegovim letošnjim ambicijam, spet ekipa bližja »zemlji kot nebu«, ki jo je z dobro igro tudi mogoče premagati.

»Oni so uigrana ekipa, ne ravno zelo visoka, niti kdove kako opremljena s kilogrami, vendar zelo agresivna. Zelo dobri so v protinapadu, njihova šibka točka pa je napad proti postavljeni obrambi,« je Mura analiziral jutrišnje goste, proti katerim so v pripravljalnem obdobju odigrali kar tri prijateljske tekme, gladko izgubili le prvo, na turnirju v Vidmu podlegli za dve točki, nazadnje pa ji bili enakovredni v štirih od petih četrtin, kolikor so jih odigrali.

»Točno vemo, kaj moramo narediti,« pravi še Mura. Recept je pravzaprav enostaven. Ne smejo izgubiti preveč žog, ne smejo nasprotniku dovoliti, da doseže koše brez odpora, da jim pobegne zaradi poceni podarjenih točk. Če bo tako, in če bo Jadran pripeljal tekmo v končnico, bo moral v njej tudi obdržati mirno kri. »Napredek smo že pokazali, zdaj je pomembno biti v zadnjih minutah tekme bolj prisebni in manj egoisti, skratka, igrati moramo skupinsko,« pravi trener.

V seznam igralcev bodo jutri pred tekmo najbrž prvič vpisali tudi ime Marca Diviacha, a je malo verjetno, da bi tudi že igral. Na treningih pa je vse boljši. (ak)

Daniel Batich

FOTODAMI@N

ODBOJKA - Ženska C-liga Jutri v Porpettu v popolni postavi

Prvič letos tudi z Babudrijevo - Prva težja tekma

Odbojkarice Zaleta v prvih dveh krogih deželne C-lige niso naletela na enakovrednega nasprotnika. Tekme 3. kroga so bile na sporedu že v torek in sinoči, a bo Zalet tržaški derbi proti ekipi S.Andrea odigral šele prihodnji četrtek. Prva resnejša preizkušnja bo tako združeno ekipo čakala šele jutri v Porpettu, kjer se bo pomerila z ekipo Credifriuli Olimpia, ki je sad sodelovalnega dogovora med dvema kluboma. Lani se je v C-ligi komaj obdržala, letos je spremenjena in po besedah trenerja Zaleta Edija Bosicha tudi močnejša kot je bila, čeprva je sinoči doživela poraz v Starancu. »Videl sem jih igrati v Vidmu. Dobro so v polju in imajo solidno korektorico. Lahko jih premagamo, a moramo igrati dobro,« je povedal trener, ki računa, da bo na tej pomembni preizkušnji končno

lahko računal tudi na svojo najvišjo napadalko Tanjo Babudri (na sliki).

Izidi tekem 3 kroga: Villa - Il Pozzo 3:0, Millenium - Timmusic 0:3, Volleybas - Etsi 1:3, Staranzano - Credifriuli 3:1, Virtus - RojalkKennedy 3:2, Majanese - Pordenone 0:3, Tricesimo - Rizzi 0:3.

Zalet Kontovel doma

V ženski D-ligi bo Zalet Kontovel doma (ob 20.30) igral proti ekipi Pallavolo Buia, ki je prav tako še brez točk na lestvici. Trenerka Veronika Zuzič najbrž še ne bo mogla računati na podajalko Giulio Antognolli (in Janiko Škerl), ki je sicer začela trenirati, še naprej bo podajala mlada Petra Sosič, ki je že na tekmi prejšnjega kroga pokazala lep napredek. Upajmo

MOŠKA D-LIGA Lahka zmaga Kontovela

Kontovel - Perteole 72:52 (13:15, 30:23, 54:34)

Kontovel: Škerl 12 (2:2, 5:5, 0:3), Hrovatin 17 (9:14, 4:11, 0:1), Žerjal, J. Zaccaria 8 (0:3, 4:6, -), Bufon 0 (-, 0:2, -), Starc 10 (-, 5:8, 0:3), S. Regent 0 (0:2, -, -), Majovski 6 (-, 3:4, -), Lisjak 15 (3:4, 3:6, 2:3), G. Regent 2 (-, 1:3, -), Gantar 2 (2:2, 0:3, -). Trener: Švab.

Kontovel je imel v vnaprej odigrani tekmi 4. kroga lahko nalogo. Nasprotnike je gladko premagal in s tem vknjižil drugo zmago. Tekma se sicer ni začela na najboljši način, saj so igralci Kontovela potrebovali kar deset minut, da so se zbrali in prevzeli vaje igre v svoje roke. Perteole so namreč v prvi četrtini diktirale ritem, povedle 4:12 in vodile vse do začetka druge četrtine, ko je Kontovel izenačil (15:15). Prvič so nato gostitelji povedli v 14. minuti (19:17), od takrat dalje pa se je tehtnica prevesila na drugo stran. Kontovel je ujel pravi zagon, s pozornejšo obrambo povsem zaustavil nasprotnikove napade, prestregel več žog in tako dosegal lahke koše, nasploh pa je s hitrejšo igro z lahkoto polnil koš. Predvsem z igro v globino je naskok večal tudi po odmoru, piko na i pa sta postavila še dva zaporedna meta za tri točke Lisjaka. Pri prednosti dvajsetih točk in nobeni nevarni reakciji nasprotnikov, v zadnji četrtini ni bilo več vprašljivo, kdo bo zmagovalec. (vs)

NAMIZNI TENIS Veterani ŠK Kras prvič v primorski ligi

Veterani namiznoteniškega odseka ŠK Kras letos prvič nastopajo v Primorski namiznoteniški ligi za veterane. Skupno je v tej ligi poleg Krasa kar deset ekip iz slovenskega obmejnega pasu. Kraso je doslej že odigral štiri tekme. Proti ekipi iz Postojne Torbarji je igral neodločeno 5:5, v drugem krogu je bil prost, v tretjem je na domačih tleh slavil čisto zmago z 9:1 proti Burji iz bližine Ajdovščine, v sredo zvečer pa je s 7:3 izgubil v Novi Gorici. Šest najboljših ekip se uvrsti v drugo fazo, pri Krasu upajo, da bodo med njimi.

Obvestila

SK DEVIN prireja Smučarski sejem v prostorih COOP GranDuino v Devinu s sledečim programom: zbiranje rabljene opreme: ponedeljek, 3. torek 4. in sredo, 5. novembra od 14. do 20. ure; četrtek, 6. novembra od 10. do 20. ure non stop prodaja; -sobota, 8. novembra od 10. do 19.30 non stop; nedelja 9. novembra od 10. do 19.30 non stop; ponedeljek 10., torek 11., sredo 12., četrtek 13. in petek, 14. novembra od 16. do 19.30; sobota, 15. novembra od 10. do 19.30 non stop; nedelja, 16. novembra od 10. do 19.30 non stop. Prevzem neprodane opreme: ponedeljek 17. in torek, 18. novembra od 10. do 19.30 non stop.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 6. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme. Urniki odprtih vrat sejma: petek, 7. novembra, od 18. do 21. ure; sobota, 8. novembra, od 16. do 21. ure; nedelja, 9. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Ob priliki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2015. Info: 347-5292058, www.skbrdina.org

SK DEVIN prireja tečaj smučanja na plastični progi v Nabrežini ob sobotah popoldne. Začetek 2. izmene v soboto, 1. novembra 2014, od 15. do 17. ure. Informacije na info@skdevin.it ali na tel. 3358416657 - 3358180449.

AŠD MLADINA organizira tečaj smučanja na plastični stezi v Nabrežini, s pričetkom v ponedeljek, 10. novembra. Tečaj se bo nadaljeval 17., 24. novembra, in 1. decembra, od 17. do 19. ure. Za ostale info na tel. št.: 3470473606.

PLAVANJE - Pogovor z Andreino Menegatti, dušo PK Bor

»Ni res, da nas ni več!«

Odpovedali so se tekmovalni ekipi, vse druge dejavnosti so neokrnjene, so pa preobremenjeni

Vsakdo bi moral znati plavati. Če zaradi drugega ne, vsaj zaradi varnosti. Je pa plavanje tudi bazični šport, ki veliko pripomore k izboljšanju koordinacijskih sposobnosti otrok. Te se, kot vedo povedati strokovnjaki, najbolj razvijajo v otroštvu, kasneje, že v najstništvu, mnogo manj. Zato bi se moral s plavanjem ukvarjati tudi vsak naš otrok. Bolje, če v slovenskem jezikovnem okolju. Pa se? Klub imamo, to je Plavalni klub Bor, vendar ni dovolj močan, niti ne razpolaga z zadostnim številom vadbenih ur in trenerjem, da bi s svojo dejavnostjo ustregel potrebam celotne naše populacije. Niti odrase, čeprav je med odraslimi zanimanje za rekreativno plavanje kot mentorstvo vaditelja precejšnje, kot potrjuje tudi duša kluba Andreina Menegatti.

V začetku pogovora z njo je predvsem želela izpostaviti, da PK Bor še obstaja!

»Širile so se govorice, da nismo več dejavni, to zato, ker smo se odpovedali tekmovalni ekipi. To je res, a vse drugo, kar smo imeli lani, imamo tudi letos,« je povedala.

Kaj se je torej zgodilo s tekmovalno ekipo najstnikov? »To je bil za nas prehud zalogaj, saj nas je tekmovalna sezona za relativno majhno število plavalcev, lani je bilo 12 registriranih tekmovalcev, a niso vsi tekmovali, stala okrog 15.000 evrov. Samo najem dveh prog za dve uri na dan v bazenu na Judovcu (Altura) stane 700 evrov na mesec za deset mesecev, poleg tega je tre-

ba vsak dan zagotoviti tudi trenerja, tukaj so še vpisnine za tekmovalca in stroški za registracijo tekmovalcev. Iskali smo rešitev tudi takšno, da bi vadili le v eni progi, a stroški ne bi bili bistveno manjši,« je pojasnila Menegattijeva. Ekipo so tako razpustili, nekaj plavalcev (med 12. in 15. letom starosti) ne tekmuje več, drugi so prestopili k italijanskim klubom. Odločitev o prekinitev tekmovalne dejavnosti je vsekakor začasna. Če se bo pojavil nov rod dela voljnih plavalcev, jo bodo spet obudili.

Ostali prejemniki kluba, ki že od sredine 80 let prejšnjega stoletja opravlja dragoceno vlogo pri plavalnem opismenjevanju naših otrok, so še naprej povsem aktivni.

»Tudi letos vodimo tečaje za OŠ Grbec-Stepančič iz Škednja (v bazenu Bianchi), OŠ Samsa od Domija, OŠ Trinko Zamejski iz Ricmanj, OŠ Voranc iz Doline in OŠ Venturini iz Boljunca, marca so se nam zadnja leta pridružili tudi učenci OŠ Župančič od sv.Ivana. Tečaji tedensko potekajo čez celo šolsko leto, le da se razredi izmenjujejo,« je povedala Menegattijeva. Devetdeset odstotkov učencev, ki obiskujejo tečaj PK Bor, že po desetih vadbenih urah v 1. letniku osnovne šole, dobi zlatega morskega konjička, to je naziv plavalca, ki zmore preplavati 25-metrsko prog, ne da bi se ustavil ali naslonil na rob bazena. »Vsako leto preverjamo znanje otrok in jim podeljujemo priznanja. Ob koncu cikla večina otrok doseže stopnjo srebrnega delfi-

na, to pomeni, da 50 metrov v prostem slogu preplavajo fantje vsaj v 1 minuti 10 sekund, dekleta pa v minuti 15 sekund. Zlatega delfina, to je 150 metrov plavanja v treh različnih slogih (prosto, hrbtno in prsno) v točno določenem času, pa dosežejo le tisti, ki obiskujejo tudi naše popoldanske tečaje,« je pojasnila Menegattijeva.

Poleg tečajev za šole imajo namreč v bazenu na Judovcu tudi lastno klubsko dejavnost. »Imamo dva tečaja prilagajanja vodi za predšolske otroke, dva začetna in en nadaljevalni tečaj osnovne šole plavanja. Tile otroki bodo spomladi tudi začeli tekmovali v kategoriji propaganda. Med njimi je kar nekaj nadarjenih, a so še majhni. Lani smo imeli ob sobotah rekreativno skupino za nižje in višje srednje šole, a letos v bazenu na Judovcu na ta dan ni terminov, termini, s katerimi bi lahko razpolagali med tednom, pa večini niso ustrezali.«

Od kod prihajajo? »Iz Bazovice, Gro-pade, Trebč, Padrič, nekateri iz nabrežinskega konca in s Krasa, tudi iz mesta. Tudi letos imamo zapolnjene vse svoje kapacitete. Pri PK Bor vadi nekaj čez 40 otrok. Več jih tudi ne bi mogli imeti, ker na Judovcu nimamo dovolj razpoložljivih prog (skupno 11 ur na teden), pa tudi vaditelji nas ni dovolj in smo vsi v službi, ker je tudi eden od razlogov, da ne moremo razširiti ponudbe za šole, niti če bi to želeli. Zdaj nas je pet. Poleg mene vodijo tečaje Tatjana Grgič, Andrej Sila, Martin Lissiach in

William Matarrese,« pravi Menegattijeva.

Včasih so imeli pri PK Bor tudi 120 otrok in rekreacija za odrasle. Za slednjo je povpraševanje tudi zdaj veliko. »Kličejo me, želeli bi plavati v okviru slovenskega društva in v slovenskem okolju, ampak na noben način ne dobimo prog v ustreznih večernih urah. Te ure so zelo iskane, zveza nam dodeljuje samo tiste, ki nam pripadajo po statutu. Najbrž bi lahko sestavili dve, tri skupine odraslih. Vem za mnoge Slovence, ki plavajo za italijanske klube ali samostojno. Med njimi je tudi kar nekaj otrok. Kako to? Menegattijeva meni, da so razlogi trije. »Nekateri najbrž niti ne vedo, da obstajamo, drugim ne ustrezajo naši vadbeni termini, tretji se raje opredelju-

jejo za bazen, ki je najbližji njihovemu domu,« meni Menegattijeva. Poudarila pa je tudi, da PK Bor, kar zadeva kvalitete vadbe, v ničemer ne zaostaja za drugimi tržaškimi društvi.

»Ker je to izredno naporen šport, je osip velik, niso vsi pripravljeni vaditi vsak dan. Rezultate so tudi pri nas dosegali samo tisti, ki so trenirali najmanj štirikrat na teden. Isto velja za italijanske klube. V zadnjih letih se je z tržaških vrst razvil le malokateri vrhunski plavalec. Mislim, da je to problem stroke, saj so trenerji že leta vedno eni in isti in niso profesionalci. Uveljavljajo se predvsem dekleta in to Furlanke,« je pojasnila.

A. Koren

Včeraj knjigarna, danes ropotarna

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Evolucijska teorija in Big Bang nista nezdružljiva z
vero - Bog ni čarovnik s čarobno palico«

Papež Frančišek

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

Jessy

Črn napis na rožnati podlagi, ki ga krasijo angelčki.

Tri izložbe, ki ponujajo pripomočke za manikiro in še marsikaj.

Ulica Svetega Frančiška, 20.

Sama trgovina je, glede na kratak čas, ki je minil od odprtja, urejena. Ob vhodu so na desni lasni dodatki (nekateri res ekscentrični!), na levi pa ... vse živo. Raznobarvne lasulje in moške tangice živalskih oblik ob steni, na nasproti stoječih policah pa sušilci za lase, torbe, ure, maske.

V Jessyju lahko kupiš najlonke vseh mogočih barv in motivov, pa tudi „seksi“ intimne komplete in preobleke – za ženske in moške, seveda. Nova trgovina s kitajskimi lastniki ponuja strankam zelo raznoliko paletu izdelkov. Torbice in torbe, stenske in ročne ure, čevlji, raznorazni okraski ter večji del posvečen bižuteriji in osnovnemu materialu, da si stranke lahko same izdelajo uhanе, ogrlice in zapestnice. Pa tudi gumbi, igle, niti, vse za dva evra ali manj. Znamke imajo italijanska imena, vse pa je „Made in P.C.R.“ (t.j. People's Republic of China – Ljudska republika Kitajska), glede materialov pa so oznake zelo splošne: „les“, „kovina“ ali pa kar nič.

Kdor si želi popolne preobrazbe, ima na razpolago ličila in raznobarvne lake za nohte. V zadnjem prostoru, kjer smo ne-

koč lahko poslušali koncerte, govore ali si ogledovali razstave, pa se zdaj bohotijo dlakavi šali in na desetine rut in pašmin. Če je komu mraz, pa si lahko privoščijo pičico za devet evrov, ki kraljuje nad sredinsko izložbo. Neverjetna količina stvari skoraj zmede kupca, ki se lahko v določenem trenutku vpraša, zakaj mu v kitajski trgovini prodajajo etnične torbe s hindujskimi na-

pisu – po drugi strani pa so manekenke na slikah, ki razkazujejo izdelke, npr. preoblikovalne steznike – Kavkazijke, torej zakaj bi se čudili taki mineštri kultur?

Jessy je oda kapitalizmu in predvsem potrošništvu, brez obzira za nič in nikogar: toda zakaj bi se sploh ozirali na kogarkoli ali karkoli? V skopih tridesetih minutah je trgovino obiskalo vsaj deset strank in skoraj nihče ni odšel iz trgovine praznih rok. Jasno je torej, da ponudba ustreza povpraševanju, saj je cena očitno prava – o kvaliteti pa kdaj drugič.

»Kaj hočeta? Ne rabimo reklame v Sloveniji«

Vsi govorijo o teh Kitajcih ... nihče pa ni šel do njih. Zakaj jih ne intervjuvate? Ideja se nam zdi zanimiva in navidez enostavna ... In šumovki se odpraviva v kitajsko trgovino.

Buongiorno, dober dan ... Vstopiva v pritličje stavbe v Ul. Sv. Frančiška, kjer zdaj domuje kitajska trgovina. Buongiorno, nas nezaupljivo pogleda starejši kitajski par, mlada Kitajka in prodajalka italijanskega porekla pa naju prijazno pozdravita. Morda zgledata zanimivi, ker si z velikim zani-

njem ogledujeva vsako najmanjšo podrobnost ... ponudba je res izredno raznolika. Po prvem šoku, ko naju bele stene prekrize z belo plastiko, na kateri prodajajo najrazličnejši bleščeči kič, skoraj oslepijo, se pomakneva k prodajalnemu pultu, kjer naju italijanska prodajalka, zaposlena v trgovini prijazno ogovori. Razloživa ji, kdo sva. Nato greva do mlade Kitajke, ki za pultom sestavlja neke drobnarije. Morava jo poklicati, da dvigne pogled in naju končno opazi. Postaviva ji nekaj vprašanj ... Veste, kaj je bilo pred vašo trgovino tukaj? Da, prijazno odgovori, knjigarna ... slovenska, doda. Kako to, da ste se preselili sem? To je boljša lokacija. Prej smo imeli samo trgovino na Ul. Gimnastica. Tukaj imamo veliko več strank. Res prodajate najrazličnejše stvari. Kako izbirate, kaj prodajati? To izbirajo stranke, kdor kupuje ... Ne mi. So tudi na Kitajskem trgovine, v katerih prodajate take stvari? Ne vem, mislim da ne ... Od nekdaj živim v Trstu? Ja ... Pogovor prekine Kitajkin oče, ki se pred nama začne skoraj prepirati s hčerko, češ, kaj hočeva. Ne razume dobro italijanščine. Skušava razložiti, kdo sva ... »No pubblicità in Slovenia, non serve, non serve scrivere in Slovenia di questo negozio. Non vogliamo pubblicità.« Ni prijazen z nama, morda bi bilo dobro, da se posloviva.

Drug svet, druga kultura, druga prijaznost, drug smeh. V trgovini so trije Kitajci (lastnika in hči) cel čas kričali (oziroma se po njihovo glasno pogovarjali) eden na drugega v kitajščini, s strankami (z izjemo mlade Kitajke) niso pretirano prijazni, gledajo te nezaupljivo ... Ko odideva iz trgovine, jim kljub vsemu ne moreva ničesar očitati. Ostanе le občutek, da so zama knjeni v kulturo, ki je ne poznamo, v svet, ki nam je tuj, v besede, ki jih ne razumemo. Občutek, da so tudi oni del našega mesta in hkrati občutek, da jim to naše mesto, v katerega smo mi lahko zaljubljeni, ničesar ne pomeni. Imeli so srečo ali nesrečo, kakor izberemo, da so prišli v Trst. Lahko bi bili v Padovi ali Veroni, in bi se v svoji zama knjenosti počutili enako Kitajce, kot se počutijo v Trstu.

Zanimivo, da je v kitajski trgovini zaposlena tudi Italijanka. Zanimivo tudi, da so Kitajci izjavili, da sploh ne vejo, katere so druge ustanove, ki domujejo v hiši, v zgornjih nadstropjih. Menda vejo le, da neke obstaja knjižnica. No, prej kot zanimivo, je morda žalostno. Morda zato, ker je bila knjigarna živi del hiše, prostor, s pretokom ljudi, prijateljev in znancev; morda le zato, ker so za nas Kitajci oddaljeni, tretji svet ... Pa saj nimamo predsodkov, ne?

Modrosti, modrosti, modrosti ...

Kitajski pregovor: Starost in revščina – dovolj je že ena od teh dveh nesreč.

Slovenski pregovor: Starost ni rada sama.

K. P.: Vsako lepo poslopje še ni tempelj.

S. P.: Od lepote ni nič vzeti, pa jo vendar vsak hoče imeti.

K. P.: Nesreča vstopa samo skozi vrata, ki so jih zanjo odprta pustili.

S. P.: Nesreča nikoli ne počiva.

K. P.: Pri ženi iščemo vrline, pri ljubici lepoto.

S. P.: Mož je glava družine, žena pa krona – zlata ali trnova.

K. P.: Kdor išče resnico, jo mora znati prenesti.

S. P.: V vinu je resnica.

K. P.: Bogataš planira za jutri, siromak za danes.

S. P.: Da ima koza denar, gospa bi ji rekli.

K. P.: Če dolgo živijo skupaj, se živali vzljubijo, ljudje zasovražijo.

S. P.: Še pes ima rad pri jedi mir.

Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se

Saj nismo tako različni

Čeprav sta Kitajska in Slovenija zelo oddaljeni, verjamemo, da je mogoče najti veliko podobnosti med državama in kulturama ... ali ne? Da bi premostili ovire predsodkov in ksenofobije, smo (malo za šalo in še manj za res) zbrali in primerjali nekaj podatkov glede dežele Rumene reke in naše matice!

Ali ste vedeli, da ...

... je Ljudska republika Kitajska velika kot 473 386 Slovenij, kljub temu pa je Republika Slovenija upravno bolj razčlenjena: Zelena dežela namreč šteje 58 upravnih enot, LRK pa 33 upravno ločenih območij (22 provinc, pet avtonomnih pokrajin, štiri občine in dve administrativni območiji)?

... sta poštni številki Bejinga in Ljubljane podobni (100000 in 1000)?

... sta LRK in Slovenija na lestvici držav glede na število prebivalcev oddaljeni 143 mest (1.

in 144. mesto), glede na gostoto prebivalstva pa samo 22 mest (83. in 105. mesto)?

... če upoštevamo dobiček na prebivalca in državni davek ugotovimo, da se veliko bolj splača biti državni glavar Ljudske republike Kitajske, prebivalec pa Republike Slovenije?

... obstajata tako kitajska skupnost v Sloveniji kot slovenska skupnost na Kitajskem ter da sta kulturi v stiku že dobri dve stoletji?

... tako kot Slovenija hrepeni po svojih izgubljenih ozemljih, tudi Ljudska republika Kitajska upošteva Tajvan za svojo 23. provinco?

... se v kitajski himni večkrat ponavlja vzklík „Naprej!“, podobno kot v bivši slovenski narodni himni „Naprej zastava slave“?

... da se je veliko preprosteje sprehoditi po gozdu v Sloveniji kot na Kitajskem, saj predstavljajo gozdovi 60% slovenskega teritorija, toda samo 18% kitajskega?

... da so podobno kot zmaji na Slovenskem tudi kitajski zmaji povezani z vodo, deževjem, s poplavi in viharji, obe kulturi pa naj bi pri tem navdihnili skeleti dinosavrov?

... da je bil starodavni slovenski koledar posvečen predvsem napovedim, ki bi koristile kmetu, medtem ko so Kitajci na podlagi mesecev roj-

stva napovedovali spol ploda?

... da so se tako mladi Kitajci kot mladi Slovenci v preteklosti posluževali „ženitvenih posrednikov“, da bi se lažje dogovarjali glede porok?

... da ima tudi Ljudska republika Kitajska veliko kraških tal in da so torej tudi Kitajci Kraševci?

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik **20.50** TDD
predstavlja, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik
Slo 1

RAI1

6.10 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00,
11.00, 13.30, 16.30, 20.00 Dnevnik in vre-
me **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Sto-
rie vere **10.55** Rai Player **11.10** A conti fat-
ti **12.00** Talent show: La prova del cuoco
14.05 Talent show: Dolci dopo il Tiggi
14.40 Show: Torto o ragione? **16.00** La vi-
ta in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra:
Affari tuoi **20.10** Carosello Reloaded **21.15**
Tale e Quale Show **23.45** Tv7

RAI2

7.10 Nad.: Heartland **8.35** Serija: Le sorel-
le McLeod **10.00** 13.30, 17.45 Rubrike
11.00 I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30,
23.30 Dnevnik in vreme **14.00** Detto fatto
16.15 Serija: Castle **17.00** SuperMax Tv
18.05 Športna rubrika **18.50** Serija: N.C.I.S.
- Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00**
Impazienti **21.10** Serija: Criminal Minds
22.45 Serija: The Good Wife **23.45** Film:
Aspettando il sole

RAI3

6.30 Rassegna stampa **7.00** Tgr Buongior-
no Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00**
Talk show: Agorà **10.00** Mi manda RaiTre
11.00 Dogodek **12.00** 14.00, 18.55, 0.00
Dnevnik in vreme **12.45** Pane quotidiano
13.10 Rai Cultura – Il tempo e la storia
14.50 Rubrike **15.15** Nad.: Terra nostra
16.00 Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.:
Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35**
Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Matri-
monio all'italiana (dram., '64, i. S. Loren)
23.00 Reportaža: I Dici Comandamenti

RAI4

11.25 16.05 La vita segreta di una teenager
americana **12.10** 17.00 Joan of Arcadia
13.00 Heroes **13.45** Rai Player **13.50** 20.05
Beauty and the Beast **14.35** 19.20 Streghe
15.20 Greek **16.55** Novice **17.40** Robin Ho-
od **18.30** La spada della verità **19.15** Rai
Player

21.10 Film: **Woman in Black** (horor, '12,
i. D. Radcliffe) **22.45** Wonderland 2014
23.15 Film: Hansel e Gretel (horor)

RAIS

13.30 Europa Street Art **14.05** 20.30 Ru-
brika **14.15** Capolavori della natura **15.15**
Yellowstone **16.35** Senza maschera **17.15**
Prima della prima Filumena Marturano
17.45 Novice **17.50** 23.10 David Letterman
Show **18.35** I tesori perduti di Kabul **19.35**
In questo stento **20.40** Passepartout **21.15**
Eduardo – La cita che continua **22.05** Il rac-
conto di Eduardo

RAI MOVIE

12.00 Film: Fantasmì a Roma (kom.) **13.45**
17.10 Rubrika **13.55** Film: Lezioni d'amore
(dram.) **15.50** Film: Un affare di cuore
(dram., '73) **17.05** Novice **17.20** Film: Enig-
ma (voj.) **19.20** Film: Troppo forte (kom.,
It.) **21.15** Film: Cleaner (triler, '07, i. E. Men-
des) **22.45** Film: Un gelido inferno (dram.,
'10, i. J. Lawrence)

RAI PREMIUM

11.10 Nad.: Un posto al sole **12.15** 19.10 Rai
Player **12.25** Nad.: Betty la Fea **13.10** 19.20
Nad.: Terra Nostra **14.05** Serija: Un ciclo-
ne in convento **15.45** Aktualno: Anica – Ap-
untamento al cinema **15.50** Serija: Madre,
aiutami **17.35** Novice **17.40** Nad.: Pasion
prohibida **20.15** Nad.: Un medico in fami-
glia **21.15** Film: Soraya (dram.) **23.15** Fic-
tion Magazine **0.10** Serija: Squadra Speciale
Vienna

RETE4

6.50 Serija: Zorro **7.10** Serija: Hunter **8.05**
Nad.: Cuore ribelle **9.30** Serija: Carabinieri
10.35 Sai cosa mangi? **10.45** Ricette all'ita-
liana **11.30** 18.50 Dnevnik, vreme in pro-
metne informacije **12.00** Serija: Detective in
corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00**
Lo sportello di Forum **15.35** Film: L'infer-
no di cristallo (dram., '74, i. P. Newman)
19.35 Nad.: Il segreto **20.30** Nad.: Tempe-
sta d'amore **21.15** Aktualno: Quarto grado

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, promet-
ne informacije, vreme, borza in denar **8.45**
Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno:
Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme
13.40 Nad.: Beautiful **14.15** Nad.: Cento-
vetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne
16.15 21.10 Nad.: Il Segreto **17.00** Talk
show: Pomeriggio cinque **18.45** Kviz: Avan-
ti un altro! **20.40** Show: Striscia la notizia
– La voce dell'indecenza **23.30** Serija: Il
principe – Un amore impossibile

ITALIA1

7.05 Nan.: La vita secondo Jim **7.30** Nan.:
Mike & Molly **8.25** Serija: Psych **10.25** Se-
rija: The Closer **12.25** 18.30 Dnevnik in vre-
me **13.00** Športna rubrika **14.05** Nan.:
Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00**
Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Nan.: The Big
Bang Theory **16.45** Serija: Chuck **19.20** Se-
rija: C.S.I. - New York

21.10 Film: **Innocenti bugie** (akc., '10, i.
T. Cruise, C. Diaz) **23.25** Show: Le lene

IRIS

11.25 Film: Ma chi ti ha dato la patente?
(kom.) **13.05** 19.10 Serija: Hazzard **15.15**
Film: Corte marziale (western) **17.05** Film:
I moschettieri del mare (pust.) **21.00** Film:
Rocky II (dram., '79, i. S. Stallone) **23.20**
Film: The Express (biogr., '08)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00 Dnev-
nik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira
14.00 Kronika **14.40** Serija: Il commissario
Maigret **16.30** Film: Moonlighting **18.10**
Serija: Il commissario Cordier **20.30** Otto
e mezzo

21.10 **Crozza nel Paese delle Meraviglie**
22.40 Bersaglio mobile

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint
7.40 14.05 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55,
18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 13.05 I menù di
Benedetta **10.00** 19.00 Chef per un giorno
11.00 20.05 Cuochi e fiamme **16.50** SOS
Tata **21.10** Film: Una relazione privata
(dram., '99) **23.15** La mala educaxxion

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Italia da sco-
prire **11.00** Aktualno: Musa Tv **11.15** Ring
13.20 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik
13.45 Qui studio a voi stadio **18.00** 23.30,
23.30 Trieste in diretta **20.00** Happy hour
21.00 Ring

LAEFFE

13.45 19.45 Novice **14.00** 16.45, 19.55
Dalla A a LaEffe **14.05** 18.00 Serija: Jamie
Oliver in USA **14.50** Serija: L'archeologo va-
gabondo **15.50** Grand Designs **17.05** 20.15
Serija: Racconti dalle città di mare **18.50** Se-
rija: Bourdain – Cucine segrete **21.10** Film:

Dracula di Bram Stoker (horor, '92, i. G.
Oldman) **23.20** Hai paura del buio? **23.40**
Serija: The Paradise

CIELO

12.15 Hell's Kitchen **13.00** 14.30, 15.30 Ma-
sterChef **13.30** 17.30 Buying & Selling
15.15 Novice **16.30** 18.30 Fratelli in affari
19.15 Serija: Affari al buio **20.15** Serija: Af-
fari di famiglia **21.10** Film: Hotel Transyl-
vania (anim., '12)

23.00 Film: **Halloween – The Beginning**
(horor, '07)

DMAX

12.20 Property Wars **13.15** Affari a tutti i
costi **14.05** 20.20, 23.40 Banco dei pugni
15.00 Turtleman **15.50** River Monsters
16.45 Airport Security **17.40** Top Gear
18.35 Affare fatto! **21.10** Swords **22.00** Nu-
di e crudi **22.50** 1000 modi per morire

SLOVENIJA1

7.15 Kultura **7.20** Odmevi **8.00** Dok.: Pot
9.00 Prenos proslave ob dnevu reformaci-
je **10.00** Evangeličansko bogoslužje ob
dnevu reformacije, prenos **11.10** Trubar in
glasba **11.45** Otroški počitniški program:
OP! **12.45** Kratki film: Vino ni rešitev
(anim.) **13.00** 17.00, 18.55, 22.00, 23.40 Po-
ročila, športne vesti, vreme **13.30** Tarča
14.55 Mostovi – Hidak **15.35** Dok. serija:
Village folk **15.50** 18.25 Otroški program:
OP! **17.20** Slovenski magazin **17.50** Eko
utrinki **17.55** Onesnaženje mokrišč **18.00**
Nan.: Izjemne dogodivščine Sama Foxa
20.00 Slovenski pozdrav **21.25** Med valovi
22.25 Polnočni klub

SLOVENIJA2

6.00 Infokanal **7.00** Otroški program: OP!
9.00 Infodrom **10.15** Ugriznimo znanost
10.45 Sveto in svet **11.35** Dok. film: Voya-
ger 127AU **12.40** Osmi dan **13.10** Zaklju-
čna prireditve 49. Festivala Borštnikovega
srečanja, pon. **14.35** Pričevalci **16.20** Mo-
stovi – Hidak **16.55** Nogomet: Prva liga,
Maribor – Domžale, prenos **18.50** Migaj ra-
je z nami **19.15** Žogarija **20.00** Dok. odd.:
Ašak – duhovna moč Tuaregov **20.55**
Nan.: Da, gospod premier **21.25** Nad.: Po-
pravljen krivica

22.15 Film: **Lovca na trole** (fant., '13)
23.55 Film: Guma

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv
– Deželne vesti **14.50** Evronovice **14.30** Ci-
ty Folk **14.50** Veselje je... **15.30** Film: Najo-
krutnejše srce (pust.) **17.00** Dogodki **17.15**
Glasba zdaj **17.30** Sredozemlje **18.00** Zlat-
ko Zakladko **18.15** Ugriznimo znanost
18.35 Vremenska napoved **18.40** Primorska
kronika **19.00** 22.10 Vsedanes - Tv dnevnik
19.25 Šport **19.30** Aktualno **20.00** Potopisi
20.30 Istra skozi čas **21.05** Kristalno drevo
22.25 Arhivski posnetki **23.10** Dok. odd.
23.40 Avtomobilizem **23.55** Kino premiere

POP TV

6.00 Risane in otroške serije **7.20** 9.10, 10.25
Tv prodaja **7.35** Film: Shrek tretji (anim.)
9.25 15.55 Nad.: Barva strasti **10.40** 16.55
Nad.: Sila **12.00** 18.00 Nad.: Vrtinec življe-
nja **13.00** Serija: Lepo je biti sosed **14.00**
Film: Shrek za vedno (anim.) **18.55** 21.20

Rai Petek, 31. oktobra
Rai 3, ob 21.05

Matrimonio
all'italiana

Italija 1964

Režija: Vittorio De Sica

Igrajo: Marcello Mastroianni, Sop-
hia Loren in Aldo Puglisi

Blagajničarka, nekoč prostitutka Fi-
lumena Marturano je že celih dvaj-
set let ljubica in hišna pomočnica
Domenica Soriana. Končno pa se na-
veliča takega razmerja tudi ker med-
tem izve, da se Domenico namera-
va poročiti z drugo žensko. Novica
jo zelo prizadene in zato odloči, da
bo naredila vse kar je v njenih mo-
čeh, da se njen večletni ljubimec premisli.

To jo privede tako daleč, da hlina, da je na smrt bolna. Ukana pa uspe samo
do določene mere, ker ko Domenico izve, da je Filomena pri dobrem zdrav-
ju, je seveda noče več poročiti.

Po nadvse uspešni De Filippovi komediji, je De Sica posnel film, katerega
glavni vlogi je zaupal izrednima italijanskima igralcema.

VREDNO OGLEDA

Primorski
dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v tujini

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

Nad vzhodno in srednjo Evropo ter Sredozemljem je območje visokega zračnega tlaka. S šibkim severovzhodnim vetrom doteka nad naše kraje razmeroma hladen zrak.

Po celi deželi bo še povečini jasno do spremenljivo vreme. Pihala bo zmerna burja. Na trbiškem bo ponoči možna megla ali nizka oblačnost.

Pretežno jasno bo, predvsem v vzhodni Sloveniji bo občasno več oblačnosti. Dopoldne bo ponekod po nižinah megla ali nizka oblačnost.

Po celi deželi bo še jasno vreme. V gorah bo hladneje, kjer se bo lahko ponoči pojavila megla.

Jutri bo povečini sončno. Zjutraj in deloma dopoldne bo po nižinah megla ali nizka oblačnost.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.43 in zahaja ob 16.54
Dolžina dneva 10.11

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 13.14 in zahaja ob 0.02

NA DANES
1976 – Zjutraj so ponekod na jugu in jugozahodu Slovenije izmerili nenavadno veliko dnevno višino padavin. V Zabičah pri Ilirski Bistrici je padlo 137 mm, na Razdrtem 133 mm, na Kozini 127 mm, v Kubežu 113 mm in na Rakitni 100 mm padavin v 24 urah.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.40 najvišje 22 cm, ob 10.50 najnižje -3 cm, ob 15.31 najvišje 10 cm, ob 22.19 najnižje -27 cm.
Jutri: ob 5.40 najvišje 30 cm, ob 12.08 najnižje -15 cm, ob 17.29 najvišje 13 cm, ob 23.37 najnižje -30 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 17,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m11 2000 m3
1000 m7 2500 m1
1500 m5 2864 m-1
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah doseže do 2,5 in v gorah do 3.

Stoltenberg ostro kritiziral Rusijo

ATENE - Novi generalni sekretar zveze Nato Jens Stoltenberg je včeraj ostro kritiziral Rusijo zaradi njene politike v zvezi z Ukrajino in najnovejše manevre ruskih vojaških letal v evropskem zračnem prostoru. V zadnjih dveh dneh so v evropskem zračnem prostoru zaznali povečano aktivnost ruskih vojaških letal, kar je Nato označil za nenavadno. Letala so izvajala vojaške manevre nad Atlantikom, Baltskim, Severnim in Črnim morjem. Več članic Nata je poslalo svoja letala, da so prestregla in identificirala zračna plovila, so v sredo sporočili iz zaveznitstva. Stoltenberg je včeraj dejal, da so v luči nedavnih aktivnosti opreznosti. »Nismo v razmerah, podobnim hladni vojni, a Rusija je s tem spodbujala medsebojno zaupanje,« je povedal šef Nata med obiskom Grčije.

Izbruh havajskega ognjenika Kilauea ogroža vas Pahoa

HONOLULU - Havajski ognjenik Kilauea, ki že od 27. junija počasi bruhava lavo na površje Velikega otoka, bo kmalu kriv za uničenje prve hiše v vasi z 800 prebivalci, ki so pripravljene na evakuacijo. Tok lave se je septembra za kratek čas ustavil, nato pa spet začel teči. Lava teče proti vasi Pahoa s hitrostjo pet kilometrov na uro, kar je dovolj počasi za varno evakuacijo. Doslej je požgala nekaj trave in preplavila pokopališče, oblasti na otoku pa najbolj skrbijo ogroženost avtoceste 130, kjer se vsak dan vozi okrog 10.000 avtomobilov. Za zdaj so zgradili nekaj začasnih dostopnih cest do omenjene avtoceste.

ZAGREB - V nekaterih trgovinah

Na policah tudi meso zebre in krokodilov

ZAGREB - Zmrznjeno meso divjih živali, kot so krokodili, zebre ali bizoni, je od prejšnjega tedna dostopno tudi na policah nekaterih trgovin na Hrvaškem. Medtem ko so znani hrvaški kuharji seznanjeni s pripravo jedi iz eksotičnih vrst mesa, se na Hrvaškem sprašujejo, ali so tudi prebivalci pripravljeni skuhati golaž iz krokodiljega mesa. Na Hrvaškem je na splošno razširjeno prepričanje, da ni pravega obroka, če na krožniku ni mesa ali mesnih izdelkov. Medtem ko so mesa različne »domače« divjadi vajeni, pa tudi mesa nekaterih eksotičnih živali, kot so noji, bo zanimivo videti, ali bodo sprejeli tudi jedi z mesom krokodila, zebre ali bizona.

Eden od razlogov, zakaj si Hrvaši ne bi pripravili zebrinega zrezka ali bizono-vega golaža, bi bile sicer lahko cene nenavadne ponudbe. Kilogram krokodilskega mesa namreč stane približno 130 kun (17 evrov), bizono-vega pa nekaj manj kot 220 kun (29 evrov).

So tudi tisti, ki ne vidijo logike, da bi uvažali eksotično meso, medtem ko se hrvaška mesna industrija sooča z dolgoletnim pešanjem proizvodnje. V trgovski verigi Metro na Hrvaškem, ki v svojih hladilnikih ponuja meso eksotičnih živali, trdi, da ima meso bizona manj maščob in veliko več beljakovin kot govedina, s katero je meso severnoameriških bizonov najlažje primerjati.

Manj maščob kot govedina ima tudi meso zebre, ki ga posebej priporočajo športnikom zaradi cinka in vitamina B. Tudi meso krokodila, posebej njegovega repa, ne zvišuje holesterola, dodajajo.

Ugledni kuharski mojstri iz hrvaških restavracij so večinoma že pripravljali različne jedi iz mesa krokodila, zebre ali bizona. Medtem ko eni spodbujajo prebivalce, naj poskusijo tudi sami, drugi niso prepričani, da so državljani pripravljeni na nenavadna živila, je njihove izjave včeraj povzel juturni list.

Vojska prevzela oblast v Burkini Faso

Ouagadougou - Predsednik Burkina Fasa Blaise Compaore je včeraj v državi razglasil izredne razmere, potem ko so izbruhnili nasilni protesti proti načrtom za podaljšanje njegove 27-letne vladavine. Jezni protestniki so včeraj vdrli v parlament in začeli pustošiti po pisarnah. »Po državi so bile razglašene izredne razmere. Poveljnik vojske je zadolžen z izvajanjem tega odloka, ki začne veljati danes,« se glasi dokument iz urada predsednika, na katerem pa po poročanju francoske tiskovne agencije AFP ni datuma, podpis pa ni podoben predsednikovemu.

Več deset tisoč ljudi je včeraj v prestolnici Ouagadougou protestiralo proti napovedanemu glasovanju v parlamentu, s katerim so nameravali odločiti o ustavnih spremembah, s katerimi bi lahko sedanjí predsednik ponovno kandidiral na novembrskih volitvah in se potegoval za novi petletni mandat. Več sto ljudi pa je vdrla v poslopje parlamenta, zanetili pa so tudi požar. Vlada je v luči nemirov odpovedala glasovanje o ustavnih spremembah.

Compaore se je z udarom leta 1987 s 36 leti zavihtel na oblast v državi in tam vztraja vse do danes. Od leta 1991 je bil štirikrat izvoljen za predsednika - dvakrat za sedemletni mandat, dvakrat pa za petletni.

LA PAZ - Karizmatični predsednik iz plemena staroselcev

Evo Morales z več kot dvotretjinsko večino v bolivijskem parlamentu

LA PAZ - Potem ko je prepričljivo slavil na predsedniških volitvah, je bolivijski predsednik Evo Morales s svojo stranko osvojil še več kot dvotretjinsko večino v parlamentu, so pokazali končni izidi parlamentarnih volitev, ki jih je včeraj objavila bolivijska volilna komisija. Morales, socialist, ki je na oblasti od leta 2006, je na splošnih volitvah 12. oktobra, na katerih so bolivijski volivci izbirali predsednika in poslance, dosegel 61,36 odstotka glasov, njegov najbližji tekmelec, tajkun

Samuel Doria Medina, pa je osvojil malo več kot 24 odstotkov glasov. Morales bo tretji mandat nastopil 2. januarja 2015.

Moralesovo Gibanje za socializem je prav tako zasedlo 25 sedežev v 36-članskem senatu ter 89 sedežev v 130-članskem parlamentu, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Morales bo tako svoje predsednikovanje razveljavil na 14 let, do januarja 2020. Vrhovno sodišče je sicer lani razsodilo, da za njegov prvi mandat ne velja

nova ustava iz leta 2009, ki je omejila predsedniške mandate. Bolivijska ustava dovoljuje le dva zaporedna predsedniška mandata.

Karizmatični 54-letni Morales, prvi bolivijski predsednik iz plemena staroselcev in nekdanji pridelovalec koke, je od svojega prvega predsedniškega mandata med drugim nacionaliziral naftno in plinsko industrijo ter prihodek usmeril v javne storitve in infrastrukturo. Državi je zagotovil okoli pet odstotno letno gospodarsko rast.